

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

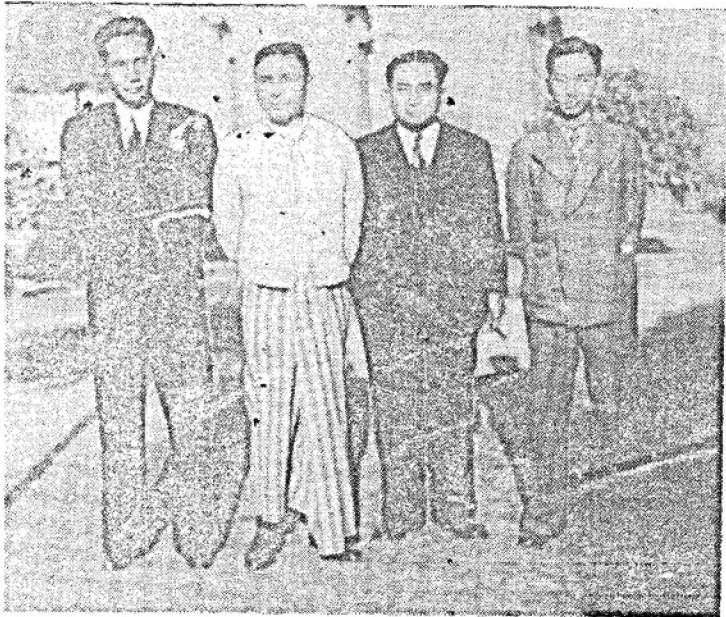

‘చిన్ని చెల్లెలు’

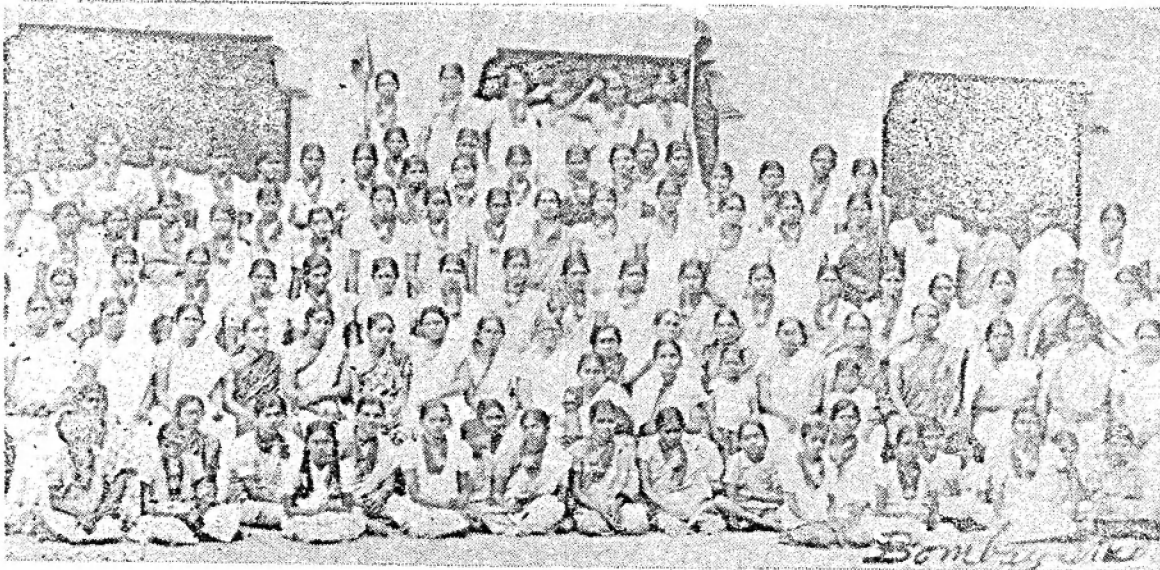
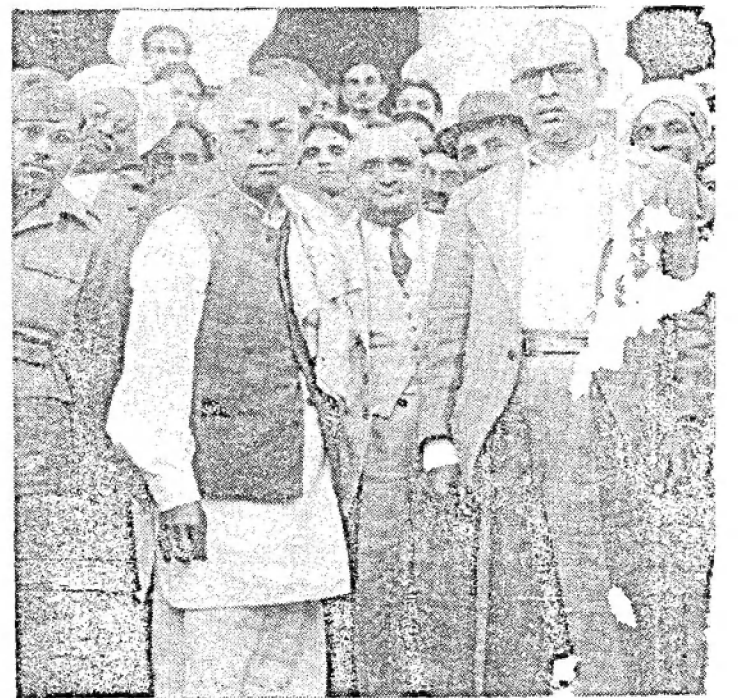
ఇండియా-బర్మా మైత్రి ఒడంబడిక

భారత ప్రధాని ఆహ్వానంపై బర్మా ప్రధాని, విదేశాంగ మంత్రివారి బృందం ఒడంబడికకు సంబంధించిన ప్రాతిపదిక చర్చలు జరపడానికి ఢిల్లీ వచ్చారు. (1) వారి సౌర వార్తం గవర్నర్ జనరల్ లార్డు మాంట్ బాటన్ విందు జరిపారు. ఆ సందర్భంలో తీసిన ఛాయా చిత్రం. (2) బర్మా ప్రతినిధివర్గం సభ్యులు.

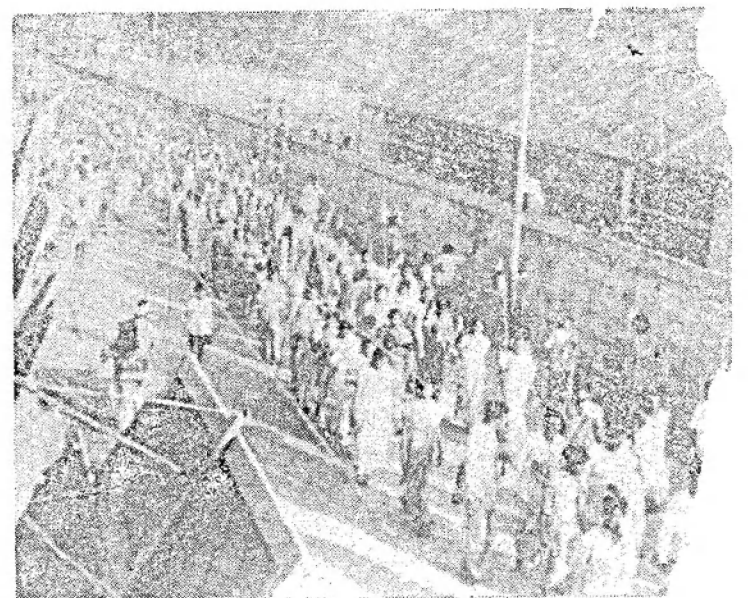
సరిహద్దు మాజీమంత్రి మెహర్బూన్ ఖాన్ నాగు బెరుల్ పై ఎదురుపై వెనుక వర్సంది ఢిల్లీ వచ్చివస్తున్న, విమానా శ్రయంగర్థ వారికి ఢిల్లీ ప్రముఖులు స్వాగతం ఇచ్చారు.

ఆంధ్రమహిళాసభ (బెజవాడ)

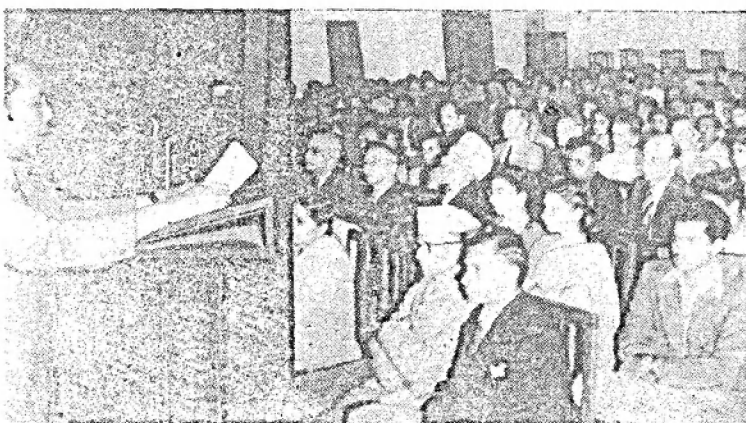

సభను జయప్రదంగా జరిపిన ఆహ్వానసంఘసభ్యుర్రాండ్రు, దేశీ నేతలు.

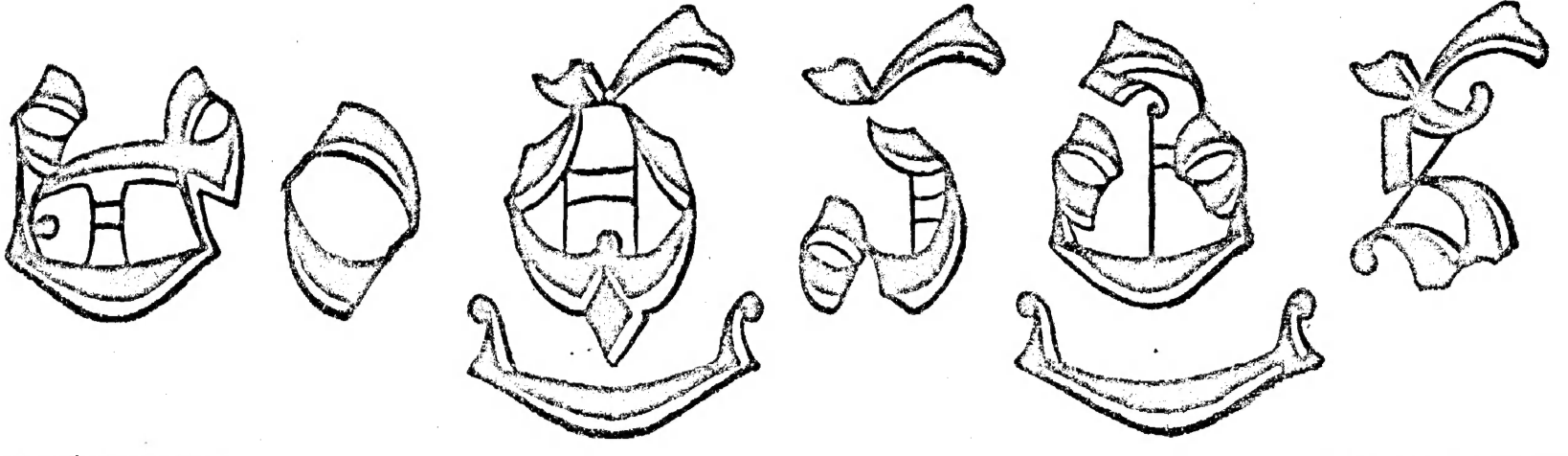
కొనీసియా మాజీ ప్రధాని డాక్టర్ మర్రి ఢిల్లీ సభలో ఇండోనీసియా సమస్యను విశదీకరిస్తూ ఉపన్యాసం చేశారు.

మహాసభ సందర్భంలో జరిపిన ఊరేగింపు. సభలో పాల్గొన్న మహిళలు.

సంవత్సర చందా రు. 12-0-0

విడివ్రతక లగాలు 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

ఒరు శేయవి యొనరించిన నరవర! యప్రియము తన మనంబున కగు దా

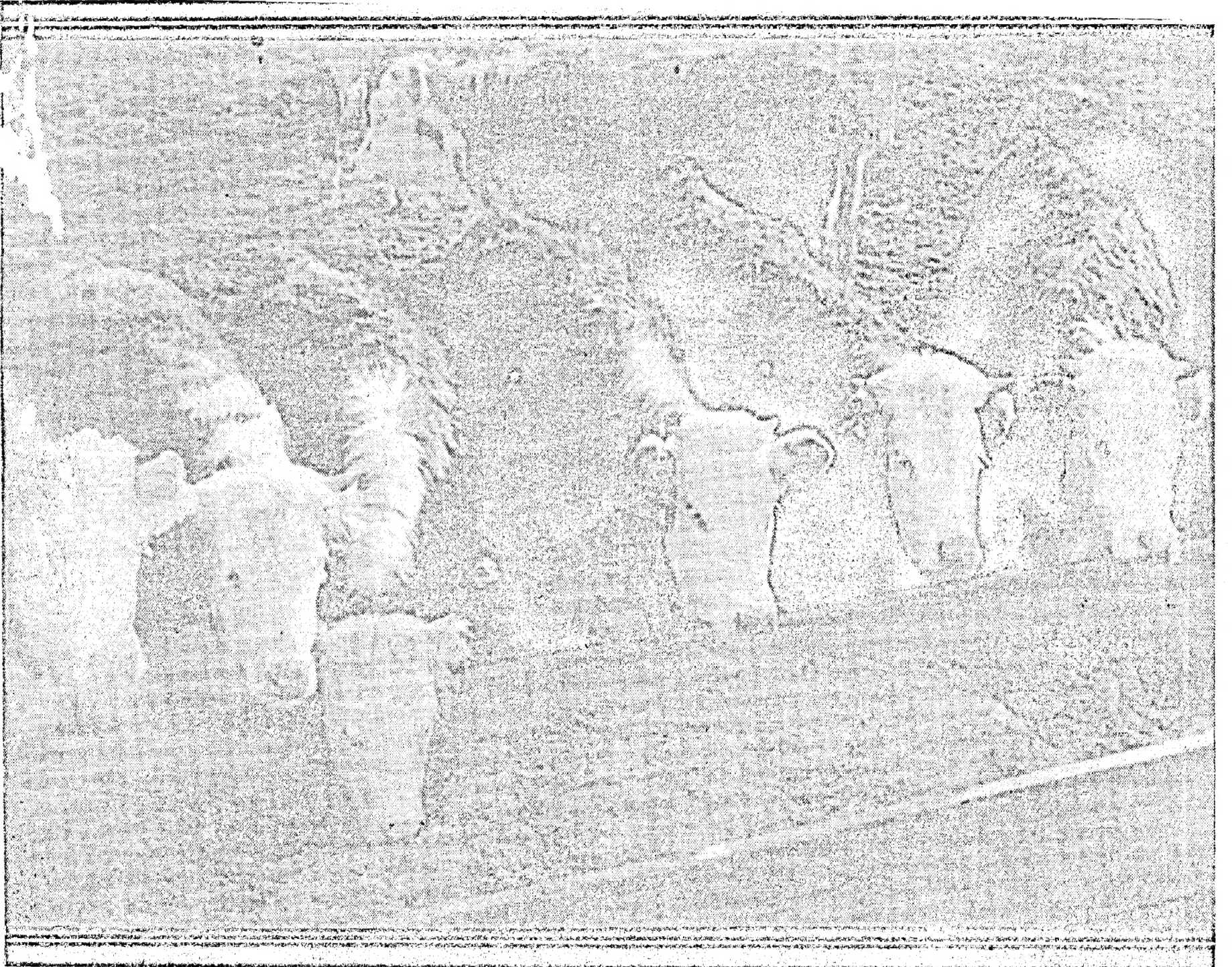
నొరులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లగా. (మహాభారతము)

సంపుటము 40

సంచిక 14

Founder: K. NAGESWARA RAO.

సర్వజిత్తు సంవత్సర మార్గశీర్ష శుద్ధ పంచమి బుధవారము

ఆంధ్రపత్రిక

1947-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 17-వ తేది బుధవారము

ప్రభుత్వకంట్రోలు రద్దువిధానం

కేంద్రప్రభుత్వ ఆదేశాన్ని అనుసరించి చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆహార ధాన్యములపై గల ప్రస్తుత కంట్రోల్స్ను క్రమంగా రద్దుచేయడానికి నిశ్చయించినది. రాష్ట్ర ఆహార శాఖామంత్రి డాక్టర్ రాజన్ గారు ప్రకటించిరి. 1948 అక్టోబరు నాటికి రాష్ట్రమున తటను రేషనింగ్ను పూర్తిగా తొలగించడానికి వీలు కలుగుతుందని గతవారము దక్షిణాది పర్యటన సందర్భమున ప్రకటించియుండిరి. అందుకు వీలుగ ప్రభుత్వము క్రమ క్రమంగా ప్రజలకు ఆహారధాన్యమును సప్లయి చేయు విషయంలో ప్రస్తుతం వహించిన బాధ్యతను వదులుకొనుచుండును. రాయలసీమ జిల్లాలందు కంట్రోల్స్ను ఈ నెల 10 వ తేదీనుండి రద్దుచేసిరి. గ్రామాలందు రేషనింగ్ను కూడ పూర్తిగా తొలగించివేసిరి. తరుగు ప్రాంతములందు సాధారణ పరిస్థితులలోనే, ప్రభుత్వ ధాన్య సేకరణ, పంపకము, కంట్రోలు, రేషనింగు అమలు నందున్న కాలములోనే ఆహార ధాన్యముల ధర మిగులు ప్రాంతముల ధరలకు చాలా ఎక్కువగా నుంటూ ఉన్నది. ధాన్య సరఫరాపై ప్రభుత్వ ఆంక్ష ఉండి అధికారులు వెయ్యి కళ్లతో కనిపెట్టి ఉంటున్న రోజుల్లోనే మిగులు ప్రాంతాలనుండి తరుగు ప్రాంతాలకు ఆహారధాన్యం దొంగతనంగా, రహస్యంగా రవాణా అవుతున్నది. ఇంకమీదట ఈ దొంగ విక్రయము, రహస్య రవాణా మరింత ఎక్కువగ జరుగగలదు. మిగులు ప్రాంతములందు కంట్రోల్స్ను ఉన్నందున, ధాన్యసేకరణ బాధ్యతను ప్రభుత్వమే నిర్వహిస్తున్నందున, రహస్య రవాణాకుగాని, దొంగ విక్రయమునకు గాని అవకాశములేదని ప్రభుత్వము అభిప్రాయపడ వచ్చును. కాని రాష్ట్రముంతట కంట్రోల్స్ను ఉండి, రాష్ట్రముంతటా ప్రభుత్వమే ధాన్యసేకరణ చేయుచుండగా లంచగొండితనము దొంగ క్రయ విక్రయములు విస్తారముగ, విపరీతముగ జరుగుచుండెను. కనుక ఒకే రాష్ట్రమున కొన్ని ప్రాంతములందు కంట్రోల్స్ను రద్దుచేసి, ఆ

ప్రాంతముల సరిహద్దున ఉన్న ప్రాంతములందు కంట్రోల్స్ను ఉంచుటవల్ల ప్రభుత్వము కంట్రోల్స్ను రద్దుచేయుట ద్వారా ఏ లంచగొండితనమును, ఏ రహస్య క్రయవిక్రయములను నిర్మూలించ దలచినదో అవే వృద్ధికాగలవు. పూర్తిగా, రాష్ట్ర మంతట రద్దు అయిన, మిగులు ప్రాంతములలో ధర కొంత పెరుగుటయు, తరుగు ప్రాంతములందు కొంత తగ్గుటయు జరుగవచ్చును. అధినివేశ శాసనసభయందు ఆహార శాఖామంత్రి డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాదు గారు వివరించిన యంత మిదియే. కంట్రోల్స్ను మిగులు ప్రాంతములందు ముందు తొలగించిన, మార్కెటరీటిని పరిశీలించవలెయ్యెడిది. భారతదేశము, అందును చెన్నరాష్ట్రము మామూలు పరిస్థితులలోనే, అన్నీ సవ్యముగ జరిగిననాడే, ఆహార ధాన్యముల కొరతను భర్తీ చేయుటకు ఇతర దేశములనుండి దిగుమతి చేసుకొనవలసి వచ్చినది. ఆహార పదార్థముల కొరత పూర్వంకంటే ఇప్పుడు ఎక్కువగ నున్నది. ఆహారధాన్యముల ఉత్పత్తి క్రిందటి మూడు నాలుగు సంవత్సరములలో చాలా తగ్గిపోయినది. ప్రభుత్వ నూత్న ఆహారవిధానమును వెల్లడించుచు అధినివేశ ప్రభుత్వము జారీచేసిన అధికార ప్రకటనను బట్టియే ఈ విషయము స్పష్టమగుచున్నది. ఆహార ధాన్యముల కొరత ఏర్పడినందున, ధరలు పెరిగిపోవుట సంభవించినవి. సామాన్య జనాభాకు ఆహార ధాన్యము అందుబాటులో లేదు. అట్టి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వము కంట్రోల్స్ను, రేషనింగును అమలు జరిపినది. పంటదారులనుండి ధాన్యసేకరణ సాగించినది. ఇందువల్లనే భారతదేశము దారుణ ఊమప్రమాదమునుండి సురక్షితముగ గట్టెక్కు కలిగినదని ఆహార శాఖామంత్రి డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారే అంగీకరించిరి. తిరిగి భారతదేశము ఘోర ఆహార ఊమమునకు గురికానున్నదనియు, ప్రస్తుత పరిస్థితి మార్పుచెందకున్న దేశమంతట రేషనింగ్ భగ్నం కాగలదని కూడా

హెచ్చరించిరి. అలాంటి ప్రమాదము ముందుండగా ప్రభుత్వం పూర్వపువిధానానికి స్వస్తి చెప్పటం ఎంత వివేకమైన పనో భవిష్యత్తే నిర్ణయింపవలెను.

రాష్ట్ర శాసనసభలో ఆహార శాఖామంత్రి డాక్టర్ రాజన్ గారు తెలిపిన లెఖ్యులవల్ల ప్రభుత్వ ధాన్య సేకరణ విధానము విఫలమైనదని స్పష్టమగుచున్నది. ధాన్య సేకరణ విఫలమగుటకు గల హేతువును విచారించి, ఆకారణములు తొలగించుటకు బదులు అసలు కంట్రోల్స్ను, రేషనింగ్ను రద్దుచేయుట ఎన్నతగిన విధానము గాదు. పంటదారులు తమ ధాన్యము నకు న్యాయమైన ధరలను మాత్రమే కోరియుండిరి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, కేంద్ర ప్రభుత్వము కూడ చైతుల న్యాయమైన కోర్కెల మన్నింపలేక పోయెను. ప్రభుత్వము నాలుగు సంవత్సరముల క్రితము నిర్ణయించిన ధరలు అప్పటి పరిస్థితులలోనే చాల తక్కువగ నుండెను. ఇతర వస్తువుల ధరలు ఈ నాలుగు సంవత్సరములలో ముఖ్యంగా గత రెండు సంవత్సరములలో విపరీతముగ పెరిగిపోయెను. ఈ పెరుగుదలకు అనుగుణంగా ధాన్యం ధరలను పెంచవలసిన అగత్యమును మన ప్రభుత్వములు గుర్తించలేక పోయెను. దిగుమతియగుచున్న ధాన్యముల ధరలు అత్యధికముగ నున్నను, వాటిని వినియోగదారులకు కంట్రోలు ధరలకు విక్రయించు చుండుటవలన ప్రభుత్వము దేశీయ పంటదారులకు పోటీ వ్యాపారసంస్థగా ఏర్పడినది. కాని దేశములో తయారగు ధాన్యమునకు దిగుమతులపై ఖర్చుచేయు మొత్తమును -దాదాపు నూరు కోట్ల రూపాయలు అని అంచనా వేయబడినట్లు ఆహార శాఖామంత్రియే తెలిపియుండెను-వినియోగించిన ప్రభుత్వ ధాన్యసేకరణ విధానము సంపూర్ణ విజయమును పొందియుండెడిది.

ప్రభుత్వము యీ సక్రమ విధానమును అనుసరింప నిరాకరించినందుననే నేటిట్టి విషమ, విషాద పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. ప్రధాన, ప్రాథమిక బాధ్యతను వదులుకొనుటద్వారా ఈ విషమ పరిస్థితినుండి బయటపడ దలచినది. చక్కెర విషయములో కంట్రోల్స్ను రద్దుచేసిన వెంటనే ఏర్పడిన పరిస్థితుల గుర్తించిన, ఇంక ఆహార ధాన్యాల విషయమై పరిస్థితులు ఎట్లు ఉన్నో విచారింపవచ్చును.

ధాన్యం ధరలను నిర్ణయించు అధికారము రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిమైనది గనుక ప్రభుత్వము పంటదారుల, వినియోగదారుల ప్రతినిధులతో సంప్రదించి న్యాయమైన ధరను నిర్ణయింపవచ్చును. ధాన్యంధరల పెంచుట, రేషనింగును జరిగిననే సస్యాభివృద్ధి కార్యక్రమము సఫలము కాగలదు. కంట్రోల్స్ను పూర్తిగా రద్దుచేయుటకు పూర్వము ప్రభుత్వం అధమము మూడు మాసములకైన సరి

పోవు ఆహారధాన్యముల నిలువచేసి యుంచుట అవసర మగును. కంట్రోల్స్ను సంతృప్తికరముగ, సవ్యముగ అమలుజరుప లేకపోయిన ప్రభుత్వము అవి రద్దుఅయిన అనంతర మేర్పడు “ఇష్టారాజ్యం” పరిస్థితులను ఏ విధముగా ఎదుర్కోకలదో ఊహించడానికైనా సాధ్యంకాని విషయం. కంట్రోల్స్ను అమలు చేయడానికి, రద్దు చేయడానికి కూడా అన్నివర్గాల సహకారాన్ని పొందుట అవసరం. ప్రభుత్వం యీ ప్రజాసహకారాన్ని ఎంతవరకు పొందకలుగుతుంది అనే విషయంపైనే యీనూత్నవిధానం సఫలంకావడము, విఫలం కావడం ఆధారపడి ఉంటుంది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణం

ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రమును త్వరలో ఏర్పాటు చేయవలెనను సంకల్పము ప్రధానికి ఉన్నందున నూత్న రాజ్యాంగము అమలులోనికి వచ్చువరకు కాలయాపన జరుగక ఆంధ్రరాష్ట్రమును వెంటనే నిర్మింపవలసినదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అధినివేశ ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయునాయని రాష్ట్ర శాసనసభలో ఒక సభ్యుడు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చుచు సభాపక్షాధినాయకుడు డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు “శారవ సభ్యుడు వేసిన ఈ ప్రశ్నను ప్రధాని తప్పక గమనించ గలరని విశ్వసిస్తున్నాను” అని తెలిపిరి. అసలు ప్రశ్నకిది సరియైన సమాధానము కాదు.

రాష్ట్ర శాసనసభల తీర్మానము భాషారాష్ట్ర విభజనను కోరుటే గాక, సరిహద్దు నిర్ణాయిక సంఘముల నియమించవలసిందిగకూడ కోరియుండెను. ఈ విషయమై కేంద్రప్రభుత్వము గాని, రాజ్యాంగ పరిషత్తుగాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమున కేమియు సమాధానము నింతవరకు పంపియుండలేదా? రాజ్యాంగ పరిషత్తు ఆ విధమైన ఉదాసీనతను ప్రదర్శించి యుండిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమేమి చేసినది? అసెంబ్లీలో డాక్టర్ సుబ్బారాయణగారి చమత్కృతు లీ ప్రశ్నలకెట్లినమాధానమునిచ్చుటలేదు.

నూత్న రాజ్యాంగము అమలు జరుగుటకు పూర్వమే రాష్ట్రము ఏర్పడవలసి యున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము స్థాపించబడవలసి యున్నది. ఇండుకుతోడు గ హైదరాబాద్ ప్రజల నమస్య ఇప్పటికిని అపరిష్కారముగ నే యున్నది. హైదరాబాద్ నందలి భాషాప్రాంత ప్రజల సంఘటితపరచి, సంస్థానసమస్య ఫిరపరిష్కారమును సాధింపవలెనన్న, భారత అధినివేశమునందున్న ఆయా భాషా ప్రాంతాలను ప్రత్యేక పాలక ప్రాంతములుగా ఏర్పాటుచేయుట అవసరము. అధినివేశ ప్రభుత్వము పరిస్థితులన్నిటిని గుర్తించి సత్వర నిర్మాణమునకవసరమైన చర్యలను తీసుకొనుననీ, ఆ సందర్భమున రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ప్రతిబంధకముల కల్పింపక, కార్యసాఫల్యమునకు దోహదం చేయునని విశ్వసిస్తున్నాము.

పాలస్తీనా కీలకం ట్రాన్స్ జోర్డాన్ రాజ్య అబ్దుల్లా చేతుల్లో ఉంది యూదు-ఆరబ్ ప్రాంతాల సరిహద్దుల సంఘర్షణకు ఉభయాల సన్నాహాలు

ట్రాన్స్ జోర్డాన్ రాజ్య అబ్దుల్లా ఇబ్న్ అల్-హుసైన్ చాల ప్రతిభావంతుడు. ఈయన పాడుగా, బక్కపలచగా వుంటాడు. పాలస్తీనాలో అరబ్బు-యూదు యుద్ధప్రతి అంతా ఈయనపైననే ఆధారపడివుంటుంది. ప్రఖ్యాతి వహించిన హాషిమీ వంశంలో ఇప్పుడు ఈయనయే పెద్దవాడు. బ్రిటిష్ వారిచే శిక్షణ యివ్వబడిన ఆరబ్ దళాలకు ఈయన అధిపతి. ఈయన సహాయంలేనిచే పాలస్తీనాపై అరబ్బుల దండయాత్ర జరగటానికి అవకాశంలేదు. తన సుశిక్షిత సైన్యాలను ఈయన ఏం చెయ్యాలనుకుంటున్నాడన్న విషయంపై ఇప్పుడు జరుగుచున్నంత ఊహాగానం బహుశః న్యాయార్థ స్టాక్ ఎక్స్చేంజిలోకూడా జరుగుతుండకపోవచ్చును.

ట్రాన్స్ జోర్డాన్ రాజధాని అమ్మక్ పట్టణం ఎడారిమధ్య వుంకి. గత కొన్నివారాలుగా అరబ్ నాయకులు, షేఖులు, ప్రముఖులు ఈ పట్టణానికి తీరానికి వచ్చినట్లు వస్తున్నారు. నిజేశ ప్రతికూ ప్రతినిధులు పాలస్తీనానుండి ఇక్కడకు ఒక్కమారు వచ్చిపోవటానికి అనుమతికోసం భగీరథ ప్రయత్నాలుచేసి, విఫలమౌతున్నారు. ఇంతమంది ఇంత తాపత్రయపడటం "ఈ ముసిలాదు ఏ మంటున్నాడో చూద్దా" మనే! రాజప్రాసాదంనుంచిమాత్రం ఏమీ బైట పడటంలేదు—ఒక్క రిశ్వబత్తపే! అబ్దుల్లా రాజు బ్రిటిష్ పక్షపాతి అని భయపడి దూరం దూరంగా తిరిగిన అరబ్ నాయకులంతా ఇప్పుడు కాలు గాలిన పిల్లులాగా ఆయనచుట్టు తిరుగుతున్నారు. బ్రిటిష్ వారు ప్రతి సంవత్సరము ఈయనకు యిస్తున్న 50 లక్షల డాలర్లు తామే యిచ్చుకుంటామని చెబుతూ, పాలస్తీనా యూదులపై దండయాత్ర జరపటానికి సహాయపడవలసిందని అరబ్బు నాయకులు ఈయనను అరిగిస్తున్నారు. అరబ్ లిగ్ ప్రధాన కార్యదర్శి అబ్దుల్ రహ్మాన్ అజ్జంహాను ఇక్కడ మాడు రోజులు మకాం వేసివుండి, విద్యరాజ్యమున పాలస్తీనాను విభజించటానికి నిర్ణయిస్తే అనుసరింపవలసిన విధానాన్ని అబ్దుల్లా రాజుతో చర్చించి, అంగీకారం పొంది వెళ్ళాడు. అబ్దుల్లా రాజ్యాన్ని అమెరికా ఇంకా గుర్తించలేదు. పాలస్తీనా భజనను అబ్దుల్లా అంగీకరిస్తే, అతని రాజ్యాన్ని తా నంగీకరిస్తామని అమెరికా ఆశ పెడుతున్నది. గ్రేటర్ సిరియా అంతా ఒక రాజ్యంగా ఏర్పరచాలని అబ్దుల్లా వేసిన పథకం—దానికి బహుశః తానే రాజాగా—ఎవ్వరూ మరచిపోలేదు.

అబ్దుల్లా రాజు తనతో సహకరిస్తాడనే మధ్య ప్రాంతంలోని అరబ్ నాయకులందరూ భావిస్తున్నారు. ఈ ఆశకు అవకాశం ఏమిటని వారిని నిలదీసి అడిగితే, "ఆ. మరి అల్లా జరగాలిసిందే. అందరూ యుద్ధానికి పోతుంటే, ఆయన చేతులు ముడుచుకు ఇంట్లో కూచంటాడా!" అని వారు నీళ్లు నమలుతున్నారు.

అరబ్ లకు సహాయం చెయ్యటానికి తా నెగ రెయ్యటం కూడా మనివేసి, తన సైన్యాలను యుద్ధంలోనికి దించకుండా అబ్దుల్లా రాజు తటస్థంగానే ఉంటాడని యూదులు ఆశిస్తున్నారు. అరబ్ కొంతజాతులకు, గోరిల్లాలకు యూదులు భయపడటం లేదు. అబ్దుల్లా సుశిక్షిత, సాయధ సైన్యం దండెత్తిన తాళుకోలేమని యూదులకు తెలుసను. అయితే, అబ్దుల్లా ఏం చెయ్యాలనుకుంటున్నాడో ఎవ్వరికీ తెలియటంలేదు—ఆయనకు, భగవంతుడికి తప్ప.

జాఫా-టెల్ అవీవ్ పట్టణాల మధ్య కాకి దుక్కులు ధరించిన 'హగనా' యూదులు, బాద

చారులైన ఆరబ్ గోరిల్లా సైనికులు, ఎదుటిపక్షం ఏ కొద్ది తప్పైనా ఎప్పుడు చేస్తుండా, ఎప్పుడు యుద్ధంలోనికి దూకువారా అని, కుక్కిరి కలబడబోతూ ఒకరికొకరు ఎదురుగా నుంచుని, అవకాశంకొరకు ప్రయత్నిస్తున్న వస్త్రధారణలే, ఉబలాట పడుతున్నారు. తామె ముందు కయ్యం ప్రారంభించటం ఇరుపక్షాలకు ఇష్టంలేదు; ఈ ప్రకారం యుద్ధం చేద్దామని ఒక ప్లానుగాని, ఇందుకొరకు యుద్ధం చేద్దామని ఒక ఆశయంగాని వున్నట్లు కనిపించదు. ఈ 'పవిత్ర యుద్ధంలో' ఇది ప్రథమ రణరంగమని చెప్పటానికి అవకాశమే కనిపించటం లేదు; ముశ్వతీగ కంచెలు మొదలైన అబ్దుల్లా పత్రాలు ఏమీ లేవు. అక్కడక్కడ తగల బడి పోయిన యిండ్లు, యుద్ధం జరుగుచున్న దనటానికి గుర్తుగా కనిపిస్తున్నవి. అరబ్ పట్టణమైన జాఫాకు, యూదు పట్టణమైన టెల్ అవీవ్ కు మధ్య కిక్కిరిసి పోయిన 'బీదల-కొంపలు' మాత్రమే ఉన్నాయి. ఏ తూణాపై నా కప్పుకూలి తనమీద పడగల ఆ కొంపలూ, కిటిమధ్య వంకర టింకరలు తిరుగుతూ ఉన్న గొంతులూ యిప్పుడు, ఈ సంఘర్షణ ప్రారంభమైన తరువాత, నిర్భానుష్యమై పోయాయి. మెడిటరేనియన్ సముద్రం కోస్తాలో, అరబ్-యూదు మధ్య స్థలంబండా, లిద్దా విమానాశ్రయం దగ్గరకు ఒక రోడ్డు ఉంది. ఇంకా కొంచెం లోపల గా టెల్ అవీవ్-జాఫాలకు మధ్య మరొక రోడ్డు వుంది. ఆ రోడ్డు పొడుగునా నారింజవోటలు వున్నాయి. ఆ వోటలలో ఇప్పుడు మనకు కనిపించేవి రెండు దృశ్యాలు: పండ్లవారిం నారింజకాయలు, అవకాశం దొరికితే సీల్చి వేద్దామని చూస్తున్న గోరిల్లాలు. ఈ రోడ్డుమీద ఎవరుబడితే వారు, దైత్యం వుంటే సరి, వెళ్లకచ్చును. తమ తమ రక్షణ సానాలను పరిశీలించు కోవటానికి వచ్చిన జాఫా, టెల్ అవీవ్ మేయర్ల గుర్తు ఈ మధ్య ఇక్కడ అప్రయత్నంగా కలుసుకున్నారు.

సంవత్సరముల కొలది కష్టించి చదివి పరీక్షలయందు ఉత్తీర్ణులై విశ్వవిద్యాలయ విరుదములను గడించిన మిమ్ములను అభినందించుచున్నాను. కాని యింతటితో మీ విద్య పూర్తియైనదని మాత్రము భావించకద్దు. వేర్వేరుకావ్యములందు గల సిద్ధాంతములను మీరు శేషశ్రుణుచున్నార. కాని ఆ ధర్మసిద్ధాంతములను ఆ విద్యలను ప్రత్యక్ష ప్రపంచమునందు వర్తింపజేసి ఏవిధముగా ప్రయోగించవలెనో అనుభవమువల్ల మున్ముందు మీరు నేర్చుకోవలసియున్నారు. ధర్మ పరిజ్ఞానమునకును ధర్మాచరణమునకు చాలా వ్యత్యాసమున్నది. సిద్ధాంతభాగమే మీరు నేర్చుకున్నారు. దీనికంటెను అనుష్ఠానము కష్టమైనది. మీరు విద్యావంతులైనందుకు మీరు

కొంచెంసేపు, ఎగాదిగా ఒకరిపై పొకరు మాసుకుని, వీరిద్దరూ వెళ్ళిపోయారు. సరిహద్దుల రెండు వైపులా, తాము ఏర్పరచుకున్న రక్షక కేంద్రాలలో యూదులు, అరబ్బు రాత్రింబగళ్ళు గుడ్డు తెరుచుకుని కూర్చుని కాపలా కాస్తున్నారు. 'హగనా' దొంగతనంగా తెచ్చి యిచ్చిన ఆధునిక ఆయుధాలు యూదులకు కావలసినన్ని వున్నవి. 'హగనా' రహస్య సంస్థ, యూదులకు శిక్షణ నీచ్చి, కర్తవ్యము బోధించి, నడుపుతూ వుంటుంది. అరబ్బులకు, అజ్ఞాతంలో వున్న గ్రాండ్ మస్టీ ఆధ్వర్యన సదుస్తున్న జాఫా నేషనల్ కమిటీ ఆయుధాలిస్తున్నది. యుద్ధం ప్రారంభించవద్దని ఏ పక్షంవారికి ఆ పక్షంవారు కఠినంగా ఉత్తరువులు చేశారు. అరబ్బులు మస్టీ ఆజ్ఞాకోసం వేచి వున్నారు. ఎంతకాలం యుద్ధం జరగకుండా వుంటే తమ కంత మంచి దని ఆ యూదులు భావిస్తున్నారు.

విద్యరాజ్య సమితి నిర్ణయం ప్రకారం జాఫా అరబ్బులకు, టెల్ అవీవ్ యూదులకు చెందు తవి. విభజన జరిగిన తరువాత రెండు పట్టణాలకు సంఘర్షణలు జరుగుతునే వుండగలవు.

ఇంతవరకు యుద్ధం ఈ విధంగా జరుగుతున్నది: అరబ్బులు తమవైపునుంచి, చాక చక్రంతో గురిచూచి, టెల్ అవీవ్ ఇంటికప్పులపై కాల్పులు చేస్తారు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఇవి గురి తక్కి, రోడ్డుమీద పోతున్న యూదులు మరణిస్తుంటారు. అరబ్బులు కాల్పులు జరుగుచున్న వైపుకు గురిపెట్టి యూదులు కాల్పులు చేస్తారు.

అరబ్బులు సోమవారం రాత్రి టెల్ అవీవ్ పై దండెత్తడానికి ప్రథమ ప్రయత్నం చేశారు. అరబ్ పేట అనుసారమేనద్ద వందలకొలది అరబ్బులు గుమిగూడి, షికల్లో, పొర్లాడుకుంటూ యూదు పేట అను హతీకావ్య వైపుకు వచ్చారు. అయితే, అరబ్బులలో క్రమశిక్షణ లేదు. అరబ్బులు మాట్లాడుకోవటం, గస్తీ తిరుగుతున్న యూదులకు వినపడుతునే వున్నది. అరబ్బులను

ములో ఇంత సంక్షోభము, ఇంత సంచారము జరుగుట సంభవించుచున్నది. కనుక, యీ ప్రధాన ధర్మమాత్రములను నేను ఇప్పుడు ఏ కరువుపెట్టుటకు సంకోచించబనిలేదు.

మీరు చదువు పూర్తి చేసినారు. లాయరుగాను, పత్రికా సంపాదకులుగాను, ఉద్యోగములుగాను డబ్బు సంపాదించవలెనని కోరుతూ ఉంటారు. లేదా వ్యాపారమువల్ల ధనార్జన చేయవలెనని కుతూహలపడుతూ ఉంటారు. సుఖంగా పెళ్ళి చేసికొని, ఇల్లువాకిలి ఏర్పాటుచేసికొని కాలక్షేపం చేయవలెనని ఉవ్వెత్తురుతూ ఉంటారు. ఇదంతా యువకులకు సహజమే. మీ పరిస్థితిలో ఉన్నట్లయితే, నాకుకూడా అటువంటి కోరికలే కలుగుతాయి. కాని, మీ సొంత సాఫ్త్యానందమునకును మీ కుటుంబ శ్రేణుమునకును పాటుపడినంత మాత్రమున మీరు చరితార్థులు కావాలగు. ఇదంతా మీరు నిజవారముతోడర పోషణారమెకవని. ఇదంతా కేవలం స్వలాభంతోకోడిన సాంకర్యత్యం. మీ కుటుంబముయొడల వివిధస్థితిధర్మములను మీరు నిర్వర్తించవలసిందే. కాని, మీ

తమ సానాలకు 100 గజాల దూరంవరకు రానిచ్చి, ఒక్క మాటుగా కాల్పులు ప్రారంభించారు యూదులు. దానితో చాలామంది అరబ్బులు చావటం, విగతవారు పారిపోవటం జరిగింది. 'హగనా' సైనికులు అరబ్బులలో ప్రవేశించి వార్తలు తెసూంటారు. వారు అప్పుడప్పుడు అరబ్బులకు దొరికిపోతుంటారు కూడా.

ఎదుటిపక్షంవారి సానాలు తగలబెట్టటానికి, దోచుకోవటానికి రెండు పక్షాలూ ఎప్పుడూ ప్రయత్నిస్తూనే వుంటవి. అరబ్బుల శ్రేణుల వెనుక, కోస్తాదగ్గర వున్న మాకషీం 'బీదల-కొంపలు' పూర్తిగా నిర్భానుష్యమై వున్నాయి. అరబ్ నజాదాసంస్థనుచెందిన సైనికుల సోంఘకుని లాగిలు అప్పుడప్పుడూ ఆ రోడ్డువెంట వస్తుంటాయి. ఇక్కడనుంచి వెళ్ళిపోదలచిన అరబ్ సామాను ఖాళీచెయ్యటానికి ఈ లాగిలు ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ బజార్లన్నీ చాల గతీ జాగా వున్నాయి. 10 రోజులనుండి పాకివాండ్లు పని చెయ్యటంలేదు.

అప్పుడప్పుడు వీధులలో బ్రిటిష్ గస్తీకాల్లు తిరుగుతుంటాయి. ప్రతిమలుపులోను ఆగి, వీధులన్నీ జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, పక్కవీధికి వెళుతుంటాయి ఈ కాల్లు. టెల్ అవీవ్ లో యూదులు మామూలు పౌరులవలె నువ్వులు ధరించి, గుడ్డల అడుగున ఏదో ఎత్తుగా కనపడుతూనే వుంటుంది. పనిలేనివా రెవ్వరూ వీధులలో తిరగవద్దు అని హెచ్చరిక చేస్తుంటారు.

[21వ పేజీ చూడుడు]

పౌరధర్మముల నిర్వర్తన: ఆంధ్ర పట్టభద్రులకు సర్ ఆర్చ్ బాల్డ్ వై హితవు

డిసెంబరు 18 వ తేది ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానభరో విశ్వవిద్యాలయ చాన్సలరును మద్రాసు గవర్నరును ఆంధ్ర ఆర్చ్ బాల్డ్ వై గారు స్వాతంత్ర్యసాహిత్యసమనందు యాక్రింది విషయములను చెప్పిరి :

సంవత్సరముల కొలది కష్టించి చదివి పరీక్షలయందు ఉత్తీర్ణులై విశ్వవిద్యాలయ విరుదములను గడించిన మిమ్ములను అభినందించుచున్నాను. కాని యింతటితో మీ విద్య పూర్తియైనదని మాత్రము భావించకద్దు. వేర్వేరుకావ్యములందు గల సిద్ధాంతములను మీరు శేషశ్రుణుచున్నార. కాని ఆ ధర్మసిద్ధాంతములను ఆ విద్యలను ప్రత్యక్ష ప్రపంచమునందు వర్తింపజేసి ఏవిధముగా ప్రయోగించవలెనో అనుభవమువల్ల మున్ముందు మీరు నేర్చుకోవలసియున్నారు. ధర్మ పరిజ్ఞానమునకును ధర్మాచరణమునకు చాలా వ్యత్యాసమున్నది. సిద్ధాంతభాగమే మీరు నేర్చుకున్నారు. దీనికంటెను అనుష్ఠానము కష్టమైనది. మీరు విద్యావంతులైనందుకు మీరు

మీ చేకానికి మీ చేకియులకు మీ ప్రభుత్వానికి అక్కరకు రావాలి. నేను చెప్పబోయేవి కేవలం శ్రీరంగసితులుగాను, ఉమ్మడిదాంతంగాను కన్పిస్తే కన్పించవచ్చు. కాని, అందరికీ తెలిసిన సాధారణ స్వల్పధర్మమాత్రములనే మానవులు అనుసరించకపోవుటవల్ల ప్రపంచ

నవల

నారాయణభట్టు

శ్రీ నరసింహశాస్త్రి

30

భట్టారకుల వియోగము

నారాయణ భట్టు నామము సభాస్థానమున విదితమైన దాది నన్నయ భట్టారకు డాతని ననుదినము చూడబోవు మండ్రెను. నన్నయ హృదయములో చిన్ననాటి న్నే హ భావము పొంగివెల్లువలు కట్టసాగెను. అతని మనస్సున నిరంతరము నారాయణస్మృతియే పారుచు నార్ద్రత కలుగుచుండెను. ఇప్పుడు తలచుకొనగా ఇన్నాళ్ళు నట్టి మిత్రోత్సాహము విడిచి యెట్లుండ గలిగినో కూడ నతడూహింప లేకపోయెను. ఈ వర్తమానముతో పాటు నన్నయ కప్రయ త్నముగా పద్య పరంపరజ్ఞానమున నాట్య మాడ సాగెను.

రాత్రుల మహాభారతప్రవచనము సాగుచునే యుండెను. కాని మధ్యమధ్య కొంత పరాకు చెందుట యారంభించెను. విద్యార్థి చదివిన శ్లోకార్థము వివరింపబోవు నన్నయ మధ్య మధ్య నదాత్త మగు తెలుగు పద్యములే దొర్లించును. అతని నాకున నొక్క ముట్టి నట్లు చెలరేగుచున్న కవితాప్రసంగి కతడే ఆశ్చర్య పడును.

నారాయణభట్టు చక్రకోట్య యాత్రకు బయలు దేరుచున్న సమయముననే సరిగా నతని కొక కష్టవార్త తెలియవచ్చెను. అతని భార్యను పుత్రికను మోటుపల్లెనుండి వచ్చుచుండగా నెల్లటూరు సమీపమున దొంగలమరి సమీపమున చోరులు హరించి ఎచ్చటికో తీసికొని పోయినను వృత్తాంత మప్పడే వజ్రయ యెరిగించెను. ఆ ఘోరమిది వజ్రయ యాతని నొక్కసారి కన్నెత్తి లిలకించెను.

నారాయణభట్టు కాపాడ మ ప్రకము దైన్యము ఒక్కసారిగా నాశించెను. వజ్రయ యాతని స్తుతిము చూడలేక తల వాల్చెను. నన్నయ నిశ్చేష్ట డయ్యెను.

కాని మరుసమసమున నారాయణభట్టు మనస్సు పదిల పరచుకొనెను.

“వైగడలే వారిని రక్షించుమహాయ మాలో చింపవలెను. రాజ కార్యములకు ప్రజల సంసార బాధలు అడ్డు రాకూడదు కదా!” అని గంభీరముగా నారాయణభట్టు పలికెను.

“వారు సురక్షితముగా నుండు రనియే నా విశ్వాసము. నీవు చక్రకోట్యము నుండి తిరిగి విజయవార్తతో వచ్చునప్పటికి వారిని మరల పొందగల వని నా నిశ్చయము” అనుచు వజ్రయ నారాయణభట్టుదక్షిణభుజ మాదరముతో స్పృశించెను.

నారాయణభట్టు మాటాడలేదు. నన్నయ భట్టారకుడు మిత్రునికి జయప్రదముగా శీఘ్ర పునరాగమనమును బంధుదర్శనమును ఆశించుచు వీడ్కొనెను.

అట్లు నన్నయ యింటికివచ్చిన దాది నారాయణభట్టునే స్మరించుచుండెను. అట్లు నారాయణభట్టు స్మరణ చేయగా చేయగా నారాయణావతారడగు శ్రీకృష్ణ భగవానుడు అతని హృదయ ఫలకమున నుద్భవించి డయ్యెను. వెంటనే రెండవ కృష్ణుడు కృష్ణ ద్వైపాయన వేదవ్యాసమహర్షి యం దావిర్భవించెను. ఆ వెంటనే అనేక పర్యాయములు పాత ప్రవచనములు చేసిన శ్రీమహాభారతము ఆమూలాగ్ర మొక్కసారి విద్యుద్వేగమున ప్రసరించెను!

ఆ కృష్ణ ద్వైపాయనని జయవాక్కు తాన తెలుగులో చెప్పినతో నెట్లుండును?

“నన్నయ భట్టారకా, ఏమి సాహసము! అది దేవవాక్కు! శ్రీమన్నారాయణావతారడైన శ్రీకృష్ణ ద్వైపాయనని పవిత్రవాక్కు! అందులో వేద సమృతముగ వేదవ్యాసని శ్రీమహాభారతము!—నీవు,—గా పట బీసట గా భల తెలుగులోనికి దానిని—నీవు ప్రవర్తించువా?—ఏమి అహంభావము!—అయ్యో, నారాయణ భట్టు నడిగిన నతడు దీని కేమననో గదా!”

ఈ విధముగా నన్నయ భట్టారకుని హృదయములో ఉత్సాహము, భయము,—పోటు పాటులతో భయంకరముగా తుపాను రేగుచుండెను.

సరిగా నా సమయమున విద్యార్థి వచ్చి పావులూరి మల్లన యిద్దరు నాతనకవిమిత్రులతో నతనికొరకు వచ్చియున్నాడని చెప్పెను.

వెంటనే నన్నయ వారిని తోడి తెచ్చుటకు గృహంగణ భూమి కేగెను.

పావులూరి మల్లనతో వచ్చినవారు అధర్వణాచార్యులను వేములవాడ భీమకవియు. “కుంఠల దేశమునుండి దేశసంచారము చేయుచు విద్యా ప్రదర్శనమున కిటు వచ్చిన పండితశ్రేష్ఠుడీ అధర్వణాచార్యులు. గొప్ప వైయాకరణి, కర్ణాటాంధ్రములలో గొప్ప కవి. పంపభారతము ఆంధ్రీకరింప సాగినాడు.—ఈ కుర్రవాడు వేములవాడ భీమకవి. ఈశ్వర వర ప్రసాదముచే కవిత్యము సాధించిన సిద్ధుడు, బహు సమరుడు—నీ రుభయులు నిన్ను చూడ వచ్చినారు భట్టారకా!”—ఇట్లు మల్లన వారిని నన్నయ కెరుక పరచెను.

నన్నయ వారి నందర నాదరముతో లోని కావ్యనించి యుచితాసనముల గూర్చుండ జేసెను. అంతట నత డధర్వణుని నెన్నియో ప్రశ్న లడిగెను. ఏ గ్రామము? తల్లిదండ్రులెవరు? గోత్ర మేమి? కాళి ఏది? ఎప్పుడు రాజ మహేంద్రవరము చేరితిరి? ఎన్నా ట్లుండురు? పంప భారత మెంతవర కైనది? అధర్వణు డన్నిటికి సమాధానము లిచ్చెను.

ఇట్లు నన్నయ యధర్వణునితో ప్రసంగించుచుండ భీమకవికి కోపము ప్రారంభించెను. ఒక్క మాటకూడ నన్నయ యతనితో మాట్లాడ లేదు. మంత్ర సిద్ధునియందు ఇంత నిరసనమా? ఇంతలో నన్నయ మల్లనవంక తిరిగి, ఈ పిల్లవాడు సిద్ధు డంటివి. ఇతని కుపసయనమే యైనట్లు లేదే!—నీ కన్నేళ్లు నాయనా?” అని తుద కాతని బ్రష్టించెను.

భీమ. “నాకు తెలియదు. మా యమ్మగారి నడుగులెను.”

నన్నయ : “పాపము నీకు తండ్రి లేడా?—మీ గోత్రమేమి?”

భీమ : “నేను దక్షిణరామ భీమేశ వరప్రసాద లబ్ధుడను. ఆ భీమేశుడే మా తండ్రి యని మా యమ్మగారు చెప్పినది. నేను ఈశ్వర గోత్రుడను”

నన్నయ : “ఉపనయనము చేసికొన లేదేమోయి? యావనము వచ్చుచున్నను వేదాధ్యయనము ప్రారంభింపని ద్విజబాలకు నేమనవలె నోయి?”

భీమన కొక్కసారిగా సిగ్గయ్యెను. పూజ్యుడగు నన్నయ యాదరాతి శోభముతో నుపనయనము చేసికొమ్మని చెప్పాచుండ నత డేమనగలడు! “మా అమ్మగారి కీ విషయము చెప్పెదను.”

“మంచిది, దీర్ఘాయుష్షుకొ భవ!”

అట్లును నన్నయ మరల అధర్వణునితో ప్రసంగ ముండుకొనెను.

నన్నయ : “మీరు నారాయణభట్టు నెరుగుదురా?”

అధర్వణు డొక్కక్షణ మాలోచించెను. పావులూరి మల్లనయే యందుకొని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

“కుంఠల దేశములో నుండగా బాగుగా నెరుగునట!”

నన్నయ : “పాప మతని దక్షిణ బాహువును ధనుర్విద్యాప్రదర్శనములో రాజపుత్రు డొక డీ మధ్య బాణముతో కొట్టినాడు, వింటిరా?”

అధర్వ : “అవును. వింటిని. మల్లనార్యుల వలన. అతడు బహు సమరుడు. ధర్మముకొరకు తీవ్రముగా పోరాడును. అందువలననే యక్కడ కూడ పెక్కురతో నాయనకు వికోధములు కలిగెను.”

నన్నయ : “ఆచార్య, మీ రన్న దంతయు నిజమే. విద్యార్థిగా నుండగా కాంచీపురములో విద్యార్థిబృందమునకు అతడే నాయకుడుగా నుండువాడు. అతడు విద్యాలయముమీదికి తెచ్చిన పోట్లాట లేనా?”

మల్లన : విద్యాలయము మీద పోట్లాట లన నేమి?—కాస్తార్థములా?”

నన్నయ : “కాస్తార్థము లైనచో భయమేమి? మాకు యాదవ ప్రకాశునితో తరుచుగా కాస్తార్థములు జరుగుచుండెడివి. వానికేమి? ఇవి సాక్షాత్తుగా కొట్టాలే! ఒకమా రచ్చటి సంఘారామము నందలి శ్రమణులను ముగ్గురిని వీధిలో కొట్టినాడు. ఆ రాత్రి ఆ శ్రమణుల భక్తుల పలువురు కర్రలు కత్తులు తీసికొని గురుకుములపై దండెత్తివచ్చిరి. కులపతి యా వచ్చిన వారిని శాంతపరచి పంపుచుండెను. కాని యంత నేపును మే మెంత యాపినను నారాయణ భట్టు ఊరకొనెనా! తా నొక్కడే పోయి వారందరమీద లంఘించు ననును. మమ్ము వదల మని పెనగులాడుచుండగా ఎందరమో పట్టుకొని మే మతికష్టముమీద నాపితిమి.”

అధర్వ : “ఆశ్రమణుల తప్పేమి?”

నన్నయ : “వారా?—వేదములు బ్రాహ్మణులు కల్పించిన యబద్ధములని మూర్ఖప్రలాప మనియు వీధిలో జనములకు బోధచేయుచుండిరి. ఆ దారిన పోవుచున్న మా యిద్దరచెవుల నా మాటలు పడినవి. నేను చెవులు మూసికొంటిని. ఆ బోధచేయు శ్రమణుల నారాయణభట్టు ఎదురై ‘నోరు మాయ’ డని గద్దించినాడు. వారెది లత్యము చేయక పూర్వబోధ చేయుచుండగా నారాయణభట్టు వారు ముగ్గుర మీద బడి కొట్టినాడు. అప్పు డక్కడ జరిగిన కల్లోలమేనా? నేను నారాయణ భట్టుతో కొట్ట వద్దనుచు చేతనున్న శత్రువుతో శ్రమణుల కడ్డుపోతిని. ఆ ప్రక్కను పిండిపంటలు చేయు వర్తకులు ఆశ్రమణుల యనుయాయులు. వారందరు నాపైబడి ‘గొడుగుతో కొట్టుచున్నాడు’ అనుచు నన్ను కొట్టిరి. వంటలు చేయువారి పిండిమద్రలు నా దేహ మంతయు ముద్రితమైనవి. నా శత్రువు విరిగిపోయెను. అంతలో రాజభటులు వచ్చి మా విద్యార్థి వేషములు చూచి అప్పటి కచ్చటనుండి తప్పించి గురుకులము చేర్చినారు.”

అధర్వ : “కొంత తొందర ఉన్నదికాని బహు ధర్మబుద్ధి!”

నన్నయ : “తొందరా, తొందరా! ఒక మారు కామాక్షి దేవి యాలయ సమీపమున వసంతోత్సవము జరుగుచుండెను. ఆ యుత్సవములో నొక జవ్వనిని యువకులు కొందరు వెంటనంటి హాస్యముతో నిర్బంధించుచుండిరి. ఆమె వారలను నోటికి వచ్చినట్లు తిట్టుచుండెను. ఆ స్త్రీకి అవమానము జరుగుచున్నదని నారాయణుడు నిశ్చయించి వెంటనే అందర యువకులపై బడి చేతి కందిన వారి నెల్ల కొట్టి యామెను రక్షించెను. ఆ పిమ్మట నది నారాయణభట్టును మోహించి వెంటనంటిగా దానినుండి తప్పించుకొనట యతనికి దుర్బల మయ్యెను.

చివర కది వారకాంత యనియు, ఆ యువకులలో నొకనియొద్ద ముందు రూకలు పుచ్చుకొని కామవాంఛ తీర్చక పారిపోయె ననియు మరల నీ యుత్సవములో గుర్తించి వారెట్లు దానిని నిర్బంధించి రనియు మాకు తెలియ వచ్చినది. నారాయణ భట్టు పెంకగా ప్రవర్తించి నప్పడు గురుకుల విద్యార్థుల మా వారకాంత కప్పగింత పెట్టుదుమని యతని జెడరించు చుండువారము! ఇట్టి వెన్నియేని గలవు!”

నన్నయ భట్టారకుని మనస్సు పూర్వస్మృతులతో నిండిపోయెను. “ఒకమారు సమాగమనము చేయ నొక పత్రిత్రతో కోరుచుండెను”—నారాయణభట్టు కథలతో నీక నన్నయతో వచ్చిన కార్యము నివేదింప వలెనట ట్లుండెను. అధర్వణాచార్యు లాలోచించి యడిగెను.

అధర్వ : “అయిన కొక చక్కని కుమార్తె యుండవలె. ఆ పిల్ల బహు చాకచక్యము కలది. ఎనిమిదేళ్లు నిండకముందే యామెకు కలిగిన, సంస్కృత జ్ఞానము కల్యాణ కటకములో నబ్బురముగా చెప్పకొనువారు.”

నన్నయ నిట్లున్నెను. “తీర్థయాత్రచేసి వచ్చుచుండగా ఆ పిల్లను తల్లిని దొంగ లెవరో పట్టితో సహా ఎక్కడికో తీసికొని పోయిరట. ఈ నాడే వార్త వచ్చినది.”

“ఎంతమాట! పాపము, ఎక్కడనేమిటి?”—మల్లన ప్రశ్నించెను.

“భట్టిప్రోలుకు అరక్రోశము దూరమున నొక దొంగలమరి కల దట, అక్కడ!”

అధర్వ : “ఈ బాధశ్రమణు లెంతకై సాహసురే!”

నన్నయ : “పాపము, వారి నక్రమముగా నిందింపనేల? దొంగలందరు బాధులనుట న్యాయమా!”

అధర్వ : కాదు కాని, బ్రాహ్మసంఘారామము లన్నచోట్లకు సమీపముననే ఇట్టి దొంగతనములు దుర్భాగములు పెక్కువగా జరుగుచున్నవి. ఆ విషయము దేశాటనము చేసిన మా బోంట్లకు అనుభవ మున్నది.”

నన్నయ : “ఏమో, మరి! రాజభటులు బాగ యాకులై విచారణలు చేయుచున్నారట. పాపము, వారు సురక్షితముగా నుండవచ్చును. వారికే ఆపద వచ్చినచో నారాయణభట్టు దేహమున ప్రాణములు ధరించుట కష్టతరము!”

అధర్వ : “కాదా, మరి; పాప మాతని ఏకక పుత్రిక.—మీ కెందరు పుత్రికులు భట్టారకా?”

నన్నయ : “ఒక్కడే. కాంచీ పట్టణములో గురుకులమున వేదాధ్యయనము చేసి సిద్ధాంత గ్రంథములు పూ ర్తిచేయుచున్నాడు. ఈ మారు చాతుర్భాగ్యల సెలవులలో విద్య సంపూర్తి కావచ్చును.—మల్ల నార్యా! మా వాడు ఆర్యభటుని మేచ్చనదప్పకు డని తిరస్కరించును. ఆ తని మాటలు యుక్తియు క్రమగ నెయున్నవి. నీ యుద్దేశమేమి?”

మల్లన : “ఈ కాలపువారి వైత్య మది. కేవలము సూర్య సిద్ధాంతముతప్ప వేరు ప్రామాణ్య మంగీకరింపనివారి మతమది. ఆర్యభటుడు మేచ్చ దేశములో విద్యాభ్యాసము చేసి ఉపదేశించిన విషయములు ప్రత్యక్షముగా సత్యము లని తోచుచుండ గ్రహింపరాదా?”

నన్నయ : “అట్లే నచో శబ్ద ప్రమాణము కంటె ప్రత్యక్షము బలవత్తర ముండువా మల్లనార్యా?”

మల్లన నవ్వుచు “నన్నయా, మీ కాబ్బ ప్రమాణమున కొక నమస్కారము! అత్రత్యక్ష విషయముల కెట్లున్నను కన్నులకు కనుపడని గ్రహగతులు సూర్య సిద్ధాంతమునకు విరుద్ధముగా నున్నచో మేమేమి చేయగలము గణకులమా!”

నన్నయ : “తిగులు కన్నులకు కనుపడునా”

మల్లన : “మీమాంసకు నమస్కారము! మేము అనుభవజ్యోతిష్కులము గాని సిద్ధాంతులము కాము. నీ కుమారుడు విద్య పూ ర్తిచేసి వచ్చినపిమ్మట నాత్మముగా విచారింతు!”

అధర్వ : “అదృష్టకాలివి నన్నార్యా, విద్యాధ్యనముకల పుత్రుని పొందితివి, సంతోషము!”

20-వ పేజీ చూడుడు

నెరసిన వెంట్రుకలబెషధము

రంగు పూయనక్కరలేదు. ఆయుర్వేద వికృత. తెల్లని రంగును మార్చి కావ్యతముగా వెంట్రుకలకు నలుపు విచ్చును. గుణం కానిచో, దబ్బు వాపను చేయబడును. తెలుపు కొండమైయుండిన రూ 2-8-0; మధ్యరకమై యుండిన రూ 3-8-0; పూర్తిగా యుండిన రూ 5-0-0.

గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు బొషధము.

Shri Behar Ayurvedic Pharmacy (A.M.) P. O. Begu Sarai(Monghyr)

నేటి ప్రపంచం

[పాలస్తీనాలో 1948 మే 15-వ తేదీతో తమ ప్రాజాపత్యం సమాప్త మవుతుందనీ, ఆగస్టు 1-వ తేదీకి నేన లన్నిటిని ఉపసంహరిస్తా మనీ బ్రిటిష్ వలసరాజ్యశాఖామంత్రి క్లీవ్ జోన్స్ ప్రకటన; దక్షిణాఫ్రికాలో శ్వేతజాతిదే ఆధిపత్య మని మార్షల్ స్మిత్స్ పునరుద్ఘాటన; రష్యా-ప్రాచ్యసంబంధాలలో క్లిష్టపరిస్థితి; పర్షియాప్రధాని ఘువాం సుల్తానేపై మజ్లీస్ లో అవిశ్వాసప్రకటన;- ఇవీ ఈవారం జరిగిన ప్రధాన అంతర్జాతీయ రాజకీయ సంఘటనలు]

పాలస్తీనా విషయంలో తమ భవిష్యత్తు విధానాన్ని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం స్పష్టపరిచింది. పాశ్చాత్య శాఖామంత్రి క్లీవ్ జోన్స్ గత గురువారం సాయంత్రం కామన్సుస్థలం పాలస్తీనాపై చర్చను ఉపక్రమిస్తూ, 1948 మే 15 వ తేదీ నాటికి పాలస్తీనాలో బ్రిటిష్ వారి ప్రాజాపత్యం సమాప్తం కాబోతున్నదనీ, 1948 ఆగస్టు 1 వ తేదీలోపుగా అక్కడనున్న బ్రిటిష్ సేనలను పూర్తిగా ఉపసంహరించడ మవుతుందనీ స్పష్ట పరిచాడు. 1922 నుండి అంతే దాదాపు గతపాతిక సంవత్సరాలను చీ-పాగుతున్న బ్రిటిష్ మాండేటరీ పరిపాలనకు ఇక సరిగా ఐదే ఐదు నెలల్లో స్వస్తి చెప్పబోతున్నా రన్నమాట. ప్రాజాపత్యాన్ని వదిలి వేయడమే ముందు జరుగతుందనీ, ఆ తర్వాతనే సేనలను ఖాళీచేయడ మవుతుందనీ కూడా బ్రిటిష్ వలస శాఖామంత్రి విశదీకరించాడు. నైతిక ఉప సంహారకార్యక్రమాన్నే ముందు ప్రారంభించి నట్లయితే, మాండేటరీ పరిపాలనకు స్వస్తి చెప్పేలోపుగా ఆవ్యతిరేక వివిధ పరిపాలనా శాస్త్రాల నిర్వహణకు తగినంత నైతిక బలం వుండక చిక్కుపడవలసి వస్తుందని కూడా క్లీవ్ జోన్స్ తమ వాదనను బలపరచుకున్నాడు. బర్మా, భారతదేశాదులనీ, సింహళ ద్వీపం నుంచీ ఖాళీచేసి వెళ్లిపోతున్న బ్రిటిష్ వారు పాలస్తీనానానీ కూడా తప్పుకొంటున్నారంటే అందులో ఆశ్చర్యపడవలసిందే మిలేదు. క్లిష్టతప్రపంచ సంగ్రామం ఫలితంగా ఏర్పడిన అంతరంగిక ఆర్థిక ఇబ్బదాత ఈ గర్భాయలన్నిటికీ కారణం.

పరిపాలన సాగించినన్ని రోజులూ స్థానికంగా గావున వివిధ ప్రజావర్గాలలోనూ మన స్పర్ధలను వైమవ్యాలను పెంచి 'విభజించి పాలించే' రాజనీతిని అనుసరించే బ్రిటను, తీరా నిష్క్రమించే లభ్యమకూడా దేశవిభజన విధానాన్నే ప్రబలనైన రుద్ది నిష్క్రమించడం జరుగుతున్నది. భారతదేశంలో కాంగ్రెస్ ముస్లిం లీగులు బచ్చికంగా విభజన విధానానికి సమ్మతించినవారి సాకు చెప్పినట్లే పాలస్తీనా విభజన పథకాన్ని కూడా వి్యరాజ్య సమితి విచ్చికంగా ఆమోదించిందనీ సాకు బ్రిటనుకు దొరికింది. పాలస్తీనా విషయంలో విక్యరాజ్య సమితి చేసిన విభజన నిర్ణయం చరిత్రాత్మకమైన వని వలసమంత్రి క్లీవ్ జోన్స్ పొగుడుకున్నాడు. ప్రపంచ రాజ్యసమితి యధేచ్ఛగానే ఈ నిర్ణయాన్ని చేసివుండవచ్చు. స్థానిక ప్రజాభిప్రాయం ఏ విధంగా వున్నదో పరిశీలించడం కూడా అవసరం కాదా? ప్రపంచంలో మాత్రం ఇదీ అని చెప్పకోదానికి వీలేని యూదు జాతి విభజనపట్ల సుముఖభావాన్ని కనబరుస్తున్నా ఆర్థిక సంఖ్యాకులైన అరబ్బులు తీవ్ర ప్రాతికూల్యాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఏదీ ఏమై వచ్చుటికీ విభజన విధానం, కొనసాగ నివ్వబోవడం లేదని అరబ్ జాతి శపథం చేస్తున్నది. ఈ శపథఫలితంగా ఏ విషయ పరిణామాలు సంభవిస్తవో చూడాలి.

ప్రథమ ప్రపంచ సంగ్రామానికి పూర్వం పాలస్తీనా ఆటోమన్ సామ్రాజ్యంలో ఒక భాగం. అక్కడ క్రిస్టియన్లు, యూదులు, అరబ్బులు మొదలైన వివిధజాతులవారూ నివసిస్తుండేవాళ్ళు. ఐతే మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో టర్కీ జర్మనీతో కలిసి మిత్రరాజ్యాలపై యుద్ధం చేసింది. మెడిటరేనియన్ సముద్రంద్వారా వున్న తమ నాకామార్గాలను, నూయెడ్ కాల్వను రక్షించుకునే నిమిత్తం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఏవిధంగానైనా టర్కీపై ప్రభుత్వానికి, అరబ్ జాతికి మధ్య విద్యవం

కలిగించి, అరబ్ ప్రజలను తమ పక్షానికి తిప్పుకోదానికి ప్రయత్నించి సమీకృతమైంది. 1915 లో ఈజిప్టులో బ్రిటిష్ హైకమిషనర్ గా పనిచేస్తున్న సర్ హెన్రీ మోకాహా అరబ్ జాతికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం ఇస్తామనే విషయం దివ్యదృష్టితో అనేక అరబ్ నాయకత్వాన అరబ్ ప్రజలు టర్కీపై ప్రభుత్వంపై తిరుగుబాటు లేవదీసి టర్కీ చేశాడు. ప్రపంచయుద్ధం సమాప్తంకాగానే టర్కీపై సామ్రాజ్యం ఛిన్నాభిన్నమైపోయింది. ఐతే బ్రిటిష్ వారు ఆశపెట్టిన స్వాతంత్ర్యమంత్రం అరబ్ జాతికి కనచూపుమేరలో ఎక్కడా కనపించలేదు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సామ్రాజ్యవాదులు తహస్య ఒప్పందాలద్వారా లాలాచిపడి అరబ్ రాజ్యాలను పంచుకోదానికి ఏర్పాట్లు జరుపుకొన్నారు. ఆ లాలాచీ ఫలితంగానే సిరియా, లెబనాన్లపై ఫ్రెంచివారు స్వాధీనపరచుకోవడం, ఇరాక్, ట్రాన్స్ జోర్డాన్ పాలస్తీనాలను బ్రిటిష్ వారు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ తర్వాత ఏర్పడిన నానా జాతిసమితి ఈ తహస్య ఒప్పందాలను ఆశీర్వదించి ఖాయంచేసింది. స్థానిక ప్రజల ఒత్తిడి ఫలితంగా ప్రాచ్య, సిరియా లెబనాన్లపై ఆధ్వర్యానికి నీళ్లు వదలవలసి వచ్చింది. బ్రిటిష్ వారు ఇరాక్, ట్రాన్స్ జోర్డాన్లను వదిలివేశారు. పాలస్తీనా మాత్రం బ్రిటిష్ మాండేటరీగా నేటి వరకూ మిగిలిపోయింది.

పాలస్తీనాలోని అరబ్ ప్రజల తమ స్వాతంత్ర్యం మాట విని టిని అనేక పార్లు అందోళన చేశారు. యుద్ధ సమయంలో మరీఫ్ మాన్వేకు చేసిన వాగ్దానాలన్నీ మళ్ళీ వాగ్దానాలేనా అని చెప్పారినారు. మాండేటరీ పరిపాలన సాగిస్తున్న బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ వైఖరి ఎడల తమ తీవ్ర అసహనాన్ని నైతం ప్రదర్శించారు. ఐనప్పటికీ ప్రయోజనమేమిటేక పోయింది. ఈ లోపుగా బ్రిటిష్ వారు పాలస్తీనాలోని యూదులకు కూడా కొన్ని వాగ్దానాలు చేయడం తలపించినది.

బ్రిటనులో వున్న యూదు జాతి సంఘానికి ఛాయిమ్ వైజ్ మన్ అనే అతడు నాయకుడు. ఇతడి తలిదండ్రులు రష్యా దేశస్థులైనా, ఇతడు బ్రిటనులో పౌరసత్వహక్కులను పొందిన వ్యక్తి. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో కొంతకాలం బ్రిటిష్ ప్రధానిగా పనిచేసిన క్లీవ్ జోన్స్ లాంటి జాతికి, వైజ్ మన్ కు కొంత పరిచయం ఏర్పడింది. పాలస్తీనా ఏ విధంగానైనా యూదులకు జాతీయనివాస దేశం కావాలన్నది వైజ్ మన్ ఆభిలాష. స్వజాతీయుల తేమాన్ని కాపాడే ఇతడికి ఇట్టి ఆభిలాష వుండడం సహజమే. దీన్ని ఎవరూ కాదనలేదు. వైజ్ మన్ సుపరిగ్ధ శాస్త్రవేత్త కూడా. ఆయుధ ఉత్పత్తి శాస్త్రంలో పరిశోధన చేసి కొత్తరకం మందు గుండు పదార్థాన్ని కనిపెట్టాడు. ప్రథమ ప్రపంచ సంగ్రామం ప్రారంభమైన కొన్నాళ్ళకు తన రహస్య పరిశోధన ఫలితాన్ని వైజ్ మన్ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి, పాలస్తీనాను యూదు జాతీయ నివాసంచేసే వరకు మీద అమ్మివేశాడు. యూదు జాతిపట్ల అమెరికా కు కూడా విశేష సానుభూతివున్న కారణం చేత, అదొక రాజకీయపు ఎత్తుగా భావించి వైజ్ మన్ మరతుకు బ్రిటను ఇంచుమించు సమ్మతి చిచి.

ఆనాటి బ్రిటిష్ విదేశమంత్రి బార్న్ 1917 నవంబరు 2-వ తేదీన బ్రిటన్ లోని యూదుజాతి నాయకుడివేర పాలస్తీనా యూదుల విషయంలో తన ప్రభుత్వ విధానాన్ని విశదీకరిస్తూ ఒక లేఖ వ్రాశాడు. అందులో ఈ విధంగా తెలియజేశాడు:

"పాలస్తీనాలో యూదు ప్రజలకు జాతీయ నివాసాన్ని స్థాపించే విషయమై బ్రిటిష్ పార్లమెంటు ప్రభుత్వం సుముఖభావాన్ని కలిగివున్నది. ఈ లక్ష్యసాధనకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం శక్తికాద్ది కృషిచేస్తుంది. ఐతే, ఇంతమాత్రంచేత, పాలస్తీనాలో నివసిస్తున్న యూదుజాతికి చెందని ఇతర ప్రజల పౌరహక్కులకుగాని, మతసంబంధమైన హక్కులకుగాని ఏవిధమైన భంగమూ వాటిల్ల దనే విషయాన్ని స్పష్టంగా అవగాహన చేసుకోవాలి. ఇతర దేశాలలో నివసించే యూదు జాతి ప్రజల రాజకీయహోదాకు కూడా ఏ ప్రతిబంధకమూ వుండదు."

బ్రిటిష్ విదేశమంత్రి వ్రాసిన ఈ లేఖకు పాలస్తీనా రాజకీయ పరిణామ చరిత్రలో విశేష ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం పరిపాటి. దీన్నే 'చరిత్రాత్మకమైన బార్న్ ప్రకటన' అని కూడా అంటారు. ఈ ప్రకటనను ఉత్తరేతరా అంతర్జాతీయ సమితికూడా దృవపరిచి మాండేటరీ పరిపాలన ఉత్తర్యలో నైతం చేర్చింది.

పాలస్తీనా యూదుల స్వతంత్ర రాజ్యం కాబోతున్నదని ఈ ప్రకటన తో ప్రపంచ యూదు సంఘవారందరూ సంబర పడ్డారు. పాలస్తీనాను సంపూర్ణంగా యూదు రాజ్యంగా ప్రకటించడమే సమస్యపరిష్కారమని యూదు జాతివారు వివిధ సమావేశాలలో నూటగొడించారు. 'పెసిడెంట్ రూబెన్ టెటం' 1944 ఆగస్టు బరులో నిరాశూటంగా యూదులవలస సాగనిచ్చి, పాలస్తీనాలో ప్రజాస్వామ్యయూదు కామన్వెల్టును స్థాపించడం అవసరమని ఒకానొక సమయంలో ఉద్ఘాటించాడు.

యూదుజాతి వైఖరి ఈ విధంగా వుంటే, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం బార్న్ ప్రకటనపై వేరే అన్వయాలను, అగ్రాలను చెప్పటం ప్రారంభించింది. పాలస్తీనాను యూదు జాతీయ నివాసం ఏర్పాటు చేయడానికి, ప్రత్యేక స్వతంత్ర యూదు రాజ్యంగా ప్రకటించడానికి వ్యత్యాసం వున్నదనీ, యూదు రాజ్యంగా ప్రకటించే ఉద్దేశం తమ కెన్నడూ లేదనీ, అది తమ విధానమే కాదనీ, 1922, 1936, 1939, సంవత్సరాలలో ప్రకటించిన 'వైట్ పేపర్స్'లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సుస్పష్టం చేసింది. బ్రిటిష్ వారు చెప్పిన ఈ కొత్త అన్వయాలను గాని, అగ్రాలను గాని యూదు జాతివారు పాటించనే పాటింపక తమ ఆందోళనను యథాప్రకారం సాగిస్తూ వచ్చారు. వలస వస్తున్న యూదుల సంఖ్య హెచ్చుకొవడంతో పాలస్తీనా మొత్తం 20 లక్షల జనాభాలో దాదాపు 7 లక్షల వరకూ యూదులు చేరగలిగారు.

అటు అరబ్బుల వత్తిడినీ, ఇటు యూదుజాతి ఆందోళనను భరించలేక బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం చివరకు పాలస్తీనా సమస్యను విక్యరాజ్యసమితికి అప్పగించడం సంభవించింది.

1937 లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం లార్డ్ పీల్ ఆధ్వర్యాన ఏర్పాటుచేసిన రాయల్ కమిషన్ పాలస్తీనాను మూడు స్వతంత్ర రాజ్యాలగా (యూదు, అరబ్, మేడేటరీ ప్రాంతాలు) విభజించడం అవసరమని సలహా ఇచ్చింది. తర్వాత వచ్చిన వుడ్ హోడ్ కమిషన్ విభజన అసంభవమనీ, ఆర్థిక రాజకీయ క్లిష్టపరిస్థితులను అనేకం ఎదుర్కొనవలసి వస్తుందనీ చెప్పి విభజన పథకాన్ని తోసివేసింది. యూదులూ, అరబ్బులూ కూడా విభజన పథకాన్ని తీవ్రంగా ఆవాదు ప్రతిఘటించారు. 1946 లో బ్రిటిష్-అమెరికన్ విచారణ సంఘం ఒకటి విభజనప్రతిపాదననే పునఃపరి

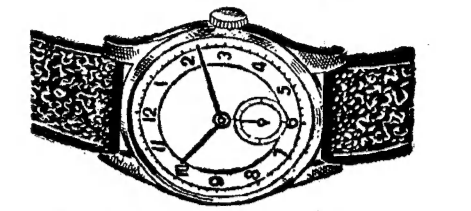
శీలనచేసి, దానిపట్ల ప్రయోజనం లేదని తీర్పు చెప్పింది. ఆంగ్లో-అమెరికన్ నిపుణుల సంఘం మాత్రం ఆ తీర్పుపై భేదాభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చింది. తర్వాత వచ్చిన మారిస్ పథకంలో ఫెరరల్ పాలస్తీనా అవసరమని బ్రిటిష్ వారు సూచించారు. ఇకన్నీ పోయి చివరకు విక్యరాజ్య సమితి ప్రత్యేకసంఘం, సమితి సర్వ సభ్య సమావేశం ఆమోదించిన పాలస్తీనా విభజన పథక మే బలీయమైంది.

తమ సర్వస్వాన్ని ధారపోసి అయినా విభజన పథకాన్ని ప్రతిఘటించడానికి పాలస్తీనాలోని అరబ్బులు, పాలస్తీనాకు ఇరుగుపొరుగున వున్న అరబ్ దేశాలవారు కృతః కృయులై వున్నారు. ఈజిప్టు రాజధాని కైరోలో అరబ్ రాజ్యసమితి సమావేశమై ఈ సమస్యను గురించే దీర్ఘచర్చలు సాగిస్తున్నది. అరబ్ ప్రతిఘటనోద్యమానికి ఏడు అరబ్ దేశాలు ఏయే విధంగా వాటాలు వేసుకొని ధనసహాయం చేయాలనీ విషయాన్ని ఈ సమావేశంలో నిర్ణయించినట్లు వార్తలు వస్తున్నవి. మొత్తం వ్యయంలో ఈజిప్టు సూరింట 42 వంతులు, సాదీ అరేబియా 20 వంతులు, సిరియా 12 వంతులు, లెబనాన్ 11 వంతులు; ఇరాక్ 7 వంతులు; ట్రాన్స్ జోర్డాన్ 5 వంతులు; ఎమెన్ 3 వంతులు వేసుకొన్నట్లు తెలుస్తున్నది. గ్రాండ్ మస్టీ అధ్వర్యంకొండ అరబ్బుల వలస ప్రభుత్వ స్థాపన సమస్యను బ్రిటిష్ వారు వెదొలగి పోయే వరకూ వాయిదా వేయడానికి ఏడు అరబ్ రాజ్యాల ప్రతినిధులూ ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయించారు. విభజన పథకాన్ని ప్రస్తుతానికి గిరిల్లా యుద్ధం ద్వారా మాత్రమే ప్రతిఘటించడానికీ కూడా వీరు ఆలోచిస్తున్నారు.

మొత్తం మీద పాలస్తీనా బ్రహ్మాండమైన నైతిక శిథిలంగా, పొగలు గక్కుతూ ఏతీణంలో నైనా బ్రద్దులకొవడానికి తయారుగా వున్న అగ్ని పర్వతంగా పరిణమించిన మాట వాస్తవం ఈ పరిస్థితులలో ఇరుగు పొరుగునవున్న అరబ్ దేశాలు పాలస్తీనా అరబ్బులకు వాస్తవంగా ఏపాటి సహాయం ఇవ్వగల వనే విషయాన్ని పరిశీలించడం కూడా అవసరమే.

పాలస్తీనాకు తూర్పున వున్న ట్రాన్స్ జోర్డాన్ రాజా అబ్దుల్లా కు సుఖీకులూ, ఉత్తమ ఆయుధ ధారులు అయిన సైనికులు దాదాపు 16 వేలమంది వున్నారు. వీరిలో 4 వేలమంది సరిహద్దు కాపలాదళానికి చెందినవారు. ఈ ట్రాన్స్ జోర్డాన్ సైనికులందరిపై ఆధ్వర్యం వహించేది బ్రిటిష్ ఆఫీసర్ వీరికి తగిన ఆర్థిక సహాయం చేసేది బ్రిటిష్ (18 వ వేజీ చూడుడు)

యుద్ధానికి పూర్వపు దరలకన్న తక్కువ

స్విస్ రకం. సరిగా టైంచూపును. ప్రతిదీ 8 ఏళ్లు గ్యారంటీ. రాళ్లు అమర్చబడినది. గుండ్రం లేక చతురం క్రోమియం కేసు రు. 20/8	మేరికం రు. 25/-
ఇల్ల వరుపు ఆకారం క్రోమియం కేసు రు. 30/-	మేరికం రు. 38/-
రోల్లగోల్డో (10 సం॥ గ్యారంటీ) రు. 55/-	రెక్టాంగ్యులర్. టాప్. లేక వంపుగండి బ్రైడ్ క్రోమియం కేసు రు. 42/-
రోల్లగోల్డో (10 సం॥ గ్యారంటీ) రు. 80/-	15 రాళ్లు రోల్లగోల్డో రు. 90/-
రోల్లగోల్డో 15 రాళ్లు. రు. 75/-	

అలూరం టైంపీసు
ధర రు. 20/-, రు. 22/- మేరికం రు. 28/-
పోస్టల్ ప్యాకింగు రు. 0.12.0
UNIVERSAL WATCH Co., (A.)
Post Box No. 11401, Calcutta 6.

చెన్న నగరంలో హైదరాబాద్ సంస్థాన

హైదరాబాద్ సంస్థాన కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు స్వామి రామానందతీర్థ మిశన్ బాకం విమానాశ్రయంలో దిగుతూనే సర్దార్ కేశవరావు గారిని విడుదలచేయుటకు ఉత్తరువు అయిందన్నారు. కాని ఉత్తరువు చాలా కోణాలైనా కేశవరావుగారు మటుకు ఇంకా జైల్లోనే ఉన్నారు. అసలు నైజాం పరిపాలనలో ఉన్న కిటుకే అది. ఆ ప్రభుత్వం తీరే అంత.

స్వామిజీకి విమానాశ్రయంలో—చెన్న పురి పౌరులు చక్కటి స్వాగత మిచ్చారు. పూల మాలల్లో స్వామిజీకి ఊపిరాడలేదు. సర్దిగా ఆసమయంలోనే “ఉండండి—ఉండండి—ప్లీజ్—ప్లీజ్” అని ఫోటోగ్రాఫర్లు ఒకటే తహతహ. అప్పటికే కొన్ని హారాలను రామచంద్రరావుగారు తీసుకొన్నారు. కాని ఆ సంతోష సమయంలో స్వామిజీ కష్టం గురించిన సోదరుడు లేడు. రామచంద్రరావు చేతుల్లోంచి ఆ మాలల్ని అదరా బాదరా లాగొట్టం, తిరిగి స్వామిజీని సత్కరించటం. ఈ సత్కారోద్యమంనుంచి విమానాశ్రయం బయటపడ్డారు స్వామిజీ.

స్వామిజీ రాకతో ఫుల్ లాండ్స్ హోటలుకు ఎక్కడలేని గడబిడ. ముఖ్యంగా టెలిఫోన్ దగ్గర కూర్చుండే సోదరునికి పట్టిన కష్టమే కష్టం. నామటుకు నేను యాజ్ఞాస్వామి ‘రింగ్’ చేసి ఉంటాను. పిటన్నింటికి జబాబులు చెప్పలేక మిక్రడు ఫుల్లారెడ్డి సతమత మెపోయాడు. రామచంద్రరావుగారి, బసవరాజుగారి “అరె భాయ్—జర—” అనటంతోపే, ఫోన్ దగ్గరకి ఫుల్లారెడ్డి పరుగు.

రామచంద్రరావుగారి రసజ్ఞత

రామచంద్రరావుగారి గదికై కనపడేవి ఫీలింగుండిగా దగ్గరనుంచి, బట్టర్ నవలలు—అపైస హరిజన్ వరకు కనపడతాయి. రాజకీయాల తీవ్రత రామచంద్రరావు చేతిలో కరిగిపోయి, రసపవక్యాన్ని పొందింది. రాజకీయాల్ని సహానాదారి చేసేవారు కొందరు. అందుకనే. మార్క్సిజానికి, ఒమర్ ఖయాం వేదాంతాన్ని మిగిలించేయ్యా లని కొందరు అతివాద మిత్తులకు అనేక సార్లు సూచించాను. నేనే నాయకుణ్ణి అయితే “మార్క్స్—ఖయాం—రాజ్” అనే ఉద్యమాన్ని లేవ తీసి ఉండును. —నేను తలపెట్టే రాజ్యంలో బుద్ధి జీవులే కాదు. గడ్డి తీవులుకూడా ఉండవచ్చు. ముందుముందు దీన్ని గురించి ఒక గ్రంథం రాస్తాను.

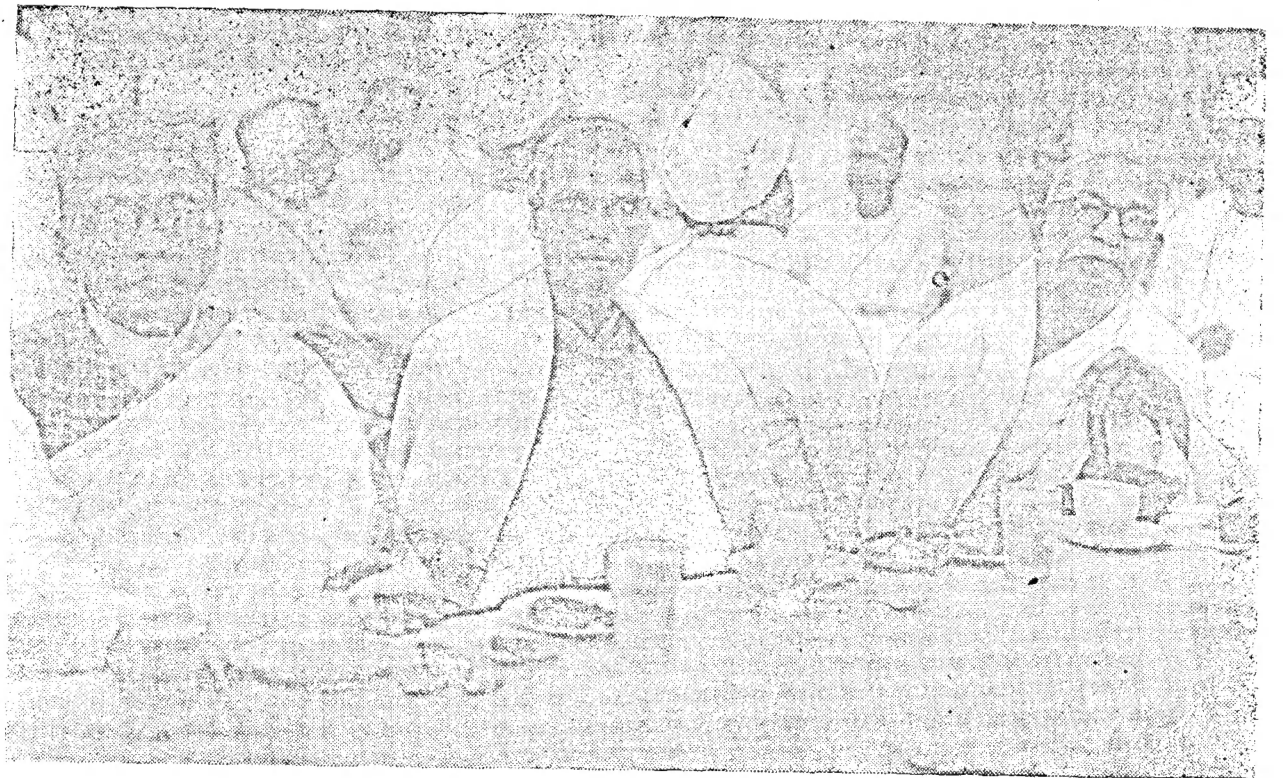
ఇంతకీ, రామచంద్రరావుగారి గదికై కనపడేది, రామచంద్రరావు ప్రసన్నవదనం. రామచంద్రరావుకు స్నేహితం ఒక కళ. రాజకీయాల్లో అంతా ఇలాంటివారైతే బాగుండును. కాని

నాకు ఒక్కటే భయం ఈ హైదరాబాదు నాయకులు చెన్నరాష్ట్ర రాజకీయాలు ఏమైనా సేర్పకుంటారేమో నని. రామచంద్రరావు నా భయాన్ని తీర్చేశాడు. “ఇప్పటికీ మావాళ్లు కొంతవరకు సేర్పకున్నారు” అన్నాడు.

తిరిగి మర్నాడు వస్తానని చెప్పి వచ్చేశాను. మర్నాడు రామచంద్రరావుగారు కార్యచరణ సంఘ చర్చల్లో ముణిగిపోయి ఉన్నారు. మాట్లాడటానికి మిగిలింది బసవరాజు. అపరిచితుడు కదా—ఎలా మాట్లాడుదాం, అని సంకోచిస్తున్నాను. “ఏం బ్రదర్, ఏంకావాలి—కూర్చో” అని నా బెదురు పోగొట్టాడు. సంభాషణలోకి దిగాం. మెల్లిమెల్లిగా సంగతు లన్నీ చెప్పకు రాసాగాడు. ఇన్స్ట్రూక్ట్ పీరులు, ఎన్ని ఇళ్లను తగులపెట్టాకో, ఎంతమంది స్త్రీలను చెరిచాకో—అన్నీ చెప్పుకొచ్చాడు. “మరి—ఈ వార్తలన్నీ పత్రికల కెందుకని పంపలేదు?” అని అడిగాను. ఈ వార్తలన్నీ ప్రకటించుకుందానే పత్రికలు నైజాంలోకి పోవటం మానేసేయ్యాలన్నవచ్చింది.

కర్నూలు ప్రచారక శాఖాధికారి ఫుల్లారెడ్డి, శర్మ, డా. మేల్కోట్, ప్రాఫ్, ప్రాణేశాచారి, బిందూగార్లు.

స్వామిజీ ప్రభుత్వాలకు ప్రకాశం, నాడార్ గార్లు విందు.

స్వామి రామానందతీర్థ ప్రభుత్వాలకు ప్రముఖుల వాగ్దానం, ప్రజల సత్కారం

సంస్థాన కాంగ్రెస్ కార్యచరణ సంఘ సభ్యులు ప్రాణేశాచారి, మాడపాటి రామచంద్రరావు, గోవిందదాస్ ప్రాఫ్, డి. జి. బిందూగార్లు.

వేస్తామనుకోండి. ఈ వార్తలు ప్రజల్లో విద్యే మెల్లి పుట్టించవచ్చు. ఇన్స్ట్రూక్ట్ వాళ్లు ఎంత ప్రూరులైనా, మనం విద్యేమలు లేకుండా ఉద్యమం సాగించాలికదా. అదే కాంగ్రెసుకు లీనకు ఉన్న భేదం అన్నాడు బసవరాజుగారు. అది మన సంకతి. జిన్నా శిష్యులు తమ దుర్మార్గం వల్లనేకాక, మన సన్మార్గం మూలమునకూడా లాభం పొందుతున్నారు. చార్ల దుర్మార్గం ఫలితంగా వాళ్ల కొక స్థానం వచ్చింది. మన సన్మార్గం మూలకంగా ఆస్థానంలోకి పోలేదు చుట్టూ, ఆయుధాలూ పోయినాయి. యథాతథపు ఒడంబడిక కొందరికి తలనొప్పి పుట్టించింది. కాని ఏం చేస్తాం?—ఇవారే అమాంతం భారత నైస్వాలు నైజాం లోకి ప్రవేశిస్తే, ఈ నైస్వాలు అండమాచ కొని, ఇన్నాల్లనుంచి బాధలు పడుతున్న హిందువులేం చేస్తారు? ఈమాత్రం ఊహించుకోలేక కాళిం రజ్యీ టపాకాయ (పటాకు) లాగా పేలిపోవటం అవివేకమా—దుర్మార్గమా?

నాయకుల వాగ్దానాలు

కార్యచరణ సంఘ సభ్యులకి, స్వామిజీకి చెన్నపురిలో చక్కటి గౌరవం చేశారు. మంత్రులదగ్గరికి వెళ్లి, నాయకులదగ్గరకు వెళ్లి—

“మీము మీవార్లమే—మీ రేది చేయమన్నా చేస్తాం” అని అంతా అభయహస్త మిచ్చారు. ముఖ్యంగా ప్రకాశం, కామరాజుగారు హైదరాబాదు విషయంలో, కలవటం సంతోషవిషయం. కాని ఈ పెద్దల సహకారం అంతా వాగ్దానపూర్వకమేనా—కార్యకారిత్వం ఏమైనా ఉందా? వీరందరి వాగ్దానాల్లో స్వామిజీకి ఊపిరి ఆడలేదు. ఈ వాగ్దానాలుకూడా విమానాశ్రయం వద్ద పూలమాల లాంటివేనా? ప్రకాశంగారు స్వామిజీని హైదరాబాదు జైల్లోనే కలుసుకుందామనుకున్నామని చెప్పారు. కాని హైదరాబాదులో జైల్లను నింపటానికి కావలసినంత మంది ఉన్నారు. ఎవ్వరూపనికట్టు కొని ఇక్కడినుండి జైలుకు వెళ్లనక్కరలేదు. ఇన్స్ట్రూక్ట్ వారి కనికరం ఉంటేచాలు—మితే పూజతో, కొరడా బాజాతో జైలుకు పేంచేయవచ్చు. హైదరాబాదు పరిస్థితులు తెలిసినవారెవ్వరికీ, ప్రజలు ఇంతగా ఎదిరించుకుంటారని అనుకోటానికి వీలేదు. ఏళ్లు తరబడి కటిక దాష్ట్యంలో పడి మ్రగ్గిపోతున్న, నిరక్షరాస్యుల నిరాయుధుల ఇంత తెగించారంటే చార్లలో ఎలాంటి కార్యం నిబిడికృతమై యుందో ఊహించుకోవచ్చు. బలీయమైన కారణాలుంటేనే గాని నైజాం ప్రజలు ఇంతగా తెగించలేరు.

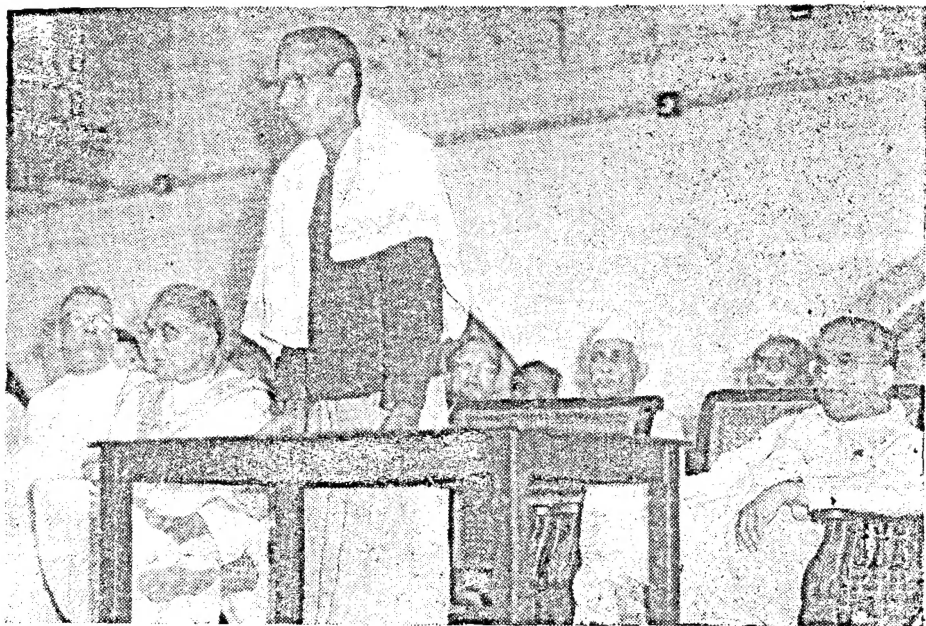
కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల జయభేరి

స్వామిజీతో రాయబారాలు

స్వామిజీ జైలునుంచి బయటకురావడంతోనే మొయిన్ నవాజ్ జంగ్ గారి కారు ప్రత్యక్షం అయిందట. గేటుబయటికి వచ్చిన స్వామిజీని ఎక్కించుకొని తిరిగి లోపలికి తీసికెళ్ళారు. సంప్రదింపులకు తీరా స్వామిజీతో మాట్లాడవలసినదలా హిందూ ముస్లిం సరిసమానప్రాతినిధ్యం పేరుతో నిర్మింపబడే మంత్రివర్గంలో కాంగ్రెస్ వాళ్ళు చేరుతారా, లేదా అనే విషయం మాత్రమే. మిగతావిషయాలు మాట్లాడటానికి వీలులేదు. ప్రజాసేనానికి సంబంధించిన విషయాలపై ఆసలు మాట్లాడటానికే స్వామిజీకి హక్కు లేదు--అదంతా శ్రీశ్రీశ్రీ మహా ఘనత చెందిన ప్రభువుల వారి పని వారు. ఎలాగూ ప్రజల్లోందరినీ రెండుకళ్ళలోనూ పెట్టుకున్నారు కదా. ఇంక ప్రజల విషయమే స్వామిజీ ఎందుకు మాట్లాడాలి అని, నవాజ్ జంగ్ బహుదూర్ యొక్క రాజబహుదూర్లయొక్క సందేశం. ఎవరైనా పాలకుడు ప్రజల్ని పట్టిన పెట్టుకున్నవాడున్నాడుకాని, కళ్ళలో పెట్టుకున్నవాళ్ళలో, శ్రీ వారే ప్రభువులు. శ్రీ వారు ఆదిమంచి బ్రిటిష్ రాజుకింద స్వతంత్రులే. వైగా స్వాతంత్ర్యంకోసం మహా పోట్లాడారు!

తీరా స్వామిజీ దగ్గర అధికారుల పప్పులు ఉడకలేదు. ఈ అధికారులు వైజాం తరపున మాట్లాడటానికి అధికారం పొందినట్లు నిదర్శనాలు ఏమీ లేవటం. అయినా ఇంకా ఈ ఘోషా ఎందుకు?--వైజామే తనంతట తాను స్వామిజీతో ప్రసంగింపకూడదా?

ఉడలాండ్స్ బయట తిరుగుతూంటే కోడాటి నారాయణరావు, కొమరగిరి నారాయణరావుగారు కనపడ్డారు. "కాళోజీ నారాయణరావుగా రేమేనారు" అని అడుగుతే "ఆ తవారింట్లో" నని సమాధానం వచ్చింది. వైజాం లో నారాయణరావు లేకుండా. నారాయణరావుల నియోజక వర్గం ఒకటి పెట్టవచ్చు. "ఇంతమంది ఆంధ్రులుండి, మహారాష్ట్రాజ్ఞి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొన్నారే!" అని ఒక 16 నిక్కల్ అడాల ఆంధ్ర సోదరుడు అడిగాడు. "ఏం--వేరే భాష వాళ్ళు మనకు పనికిరారా?--అందుకేనా ఆంధ్రులు తమకులు కీచు లాడుకోటం?" అని కోడాటివా రడిగారు. 16 అడాల ఆంధ్రసోదరుడు అప్పట్లో మాట్లాడలేదు. అబాద్ హైద్రాబాదు కావాలనే కాంగ్రెస్ వాళ్ళుకూడా ఉన్నారుట. మన ఆంధ్రనాయకమృత్యుదే ఒక పెద్దమనిషి హైదరాబాదు సంస్థానాన్ని స్వీట్ల రెండే గా మార్చే సయ్యా లని సొంకల్పించాడట కూడాను. మూడు భాషాప్రాంతాలకి, మూడు కాసనభలు, మూడు హైకోర్టులు, మూడు విశ్వ విద్యాలయాలు--వగైరాలు--కావాలని ఒక ఉద్యమం లేవతీస్తానన్నట్టు ఈ ఆంధ్రనాయకమృత్యుడు. ఈయన కొందరికంటే నయమే. అనంత పూర్ లో హైకోర్టు, విశాఖపట్నంలో జడ్జిలు, బెజవాడలో విచారణ, కావాలనే వారి కంటే ఈయన నయమే. ఏలాగైనా గొప్పవారి లక్షణాలు కనపడుతున్నే ఉంటాయి. అయితే ఇవి హైదరాబాదు నాటకంలో ఒక అంతర్భాగం. ప్రస్తుతం హైద్రాబాదు ఒకటే. దాన్లో మానవేతరత్వం పెరిగిపోతుందా ఉందా అని ప్రజలు హంభిస్తున్నారు. పోనీ అయినకాడికి, వాళ్ళు చెప్పినట్లే మంత్రివర్గాన్ని నిర్మించకూడదా అని అడిగాను స్వామిజీని. అలా వీలుకాదు--అసలు పరిపాలనలో మతప్రసక్తే ఉండకూడదన్నారం, పేరూ--మూడూ వస్తున్నాయి. రంగా

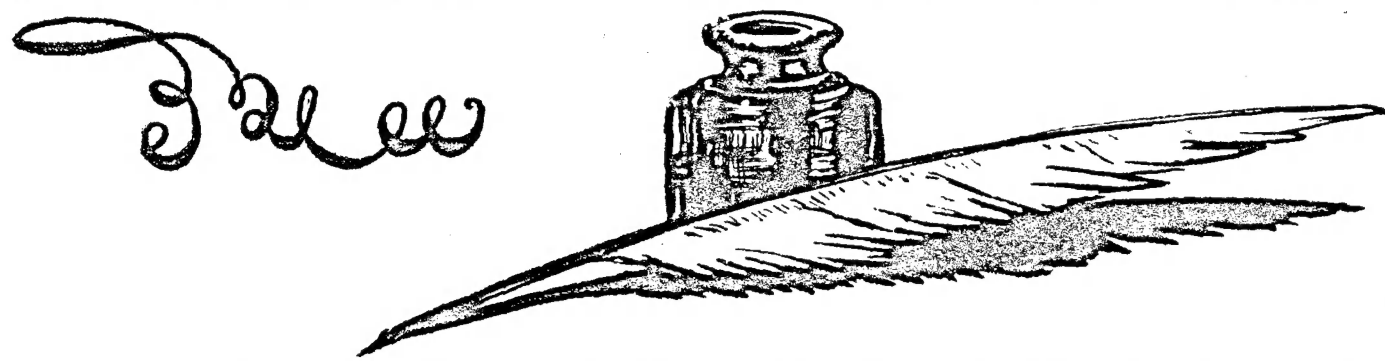
మద్రాసు మేయర్ డా॥ కృష్ణారావు అధ్యక్షతన గోఖలేహాల్ లో జరిగిన సభలో స్వామిజీ ఉపన్యసిస్తున్న దృశ్యం

ప్రజల కర్తవ్యం

స్వామిజీ చెన్నరాష్ట్ర వాసులకు ధనసహాయం చెయ్యమని విజ్ఞప్తిచేసుకున్నారు. ప్రకాశం గారు పారసేన కావాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. మనకు ఈ రెండూ కావాలి. కమ్యూనిస్టులు "మా ధూమి" నాటక ప్రదర్శనలు జరిపి ధనం వసూలు చేస్తున్నారు యథాశక్తిని. ఈ "మా ధూమి" మూలంగా వారికి డబ్బూ, ప్రచార నిరర్థకమే అవుతుంది.

గారికి ఇలా ఒకే దిబ్బకి మూడుపట్టలు పడుతున్నాయేమో తెలుసుకోవాలి. అన్నట్లు కాంగ్రెస్ వారికి వైజానిక ప్రచారం అనేదే లేదు! హిందూపురం, బరంపురం, చెన్నపురం--ఈ మూడింటి మధ్యా తిరిగి "హైద్రాబాదు ప్రజా సమరనిధి" ని వసూలుచేసే నాయకుడు మనకు కావాలి--మనమంతా కళ్ళు తెరవాలి. లేకపోతే చెన్నపురికి కార్యాచరణ సంఘ రాక దాదాపు నిరర్థకమే అవుతుంది.

—జి. కృష్ణ—

జమీందారీ రద్దుబిల్లుపై తునమస్య ఆర్యా,

జమీందారీ రద్దుబిల్లులో శివాయిజమ, ఉత్తర్య శివాయి సాగుబడివ్వారా ప్రస్తుతపు చట్టముక్రింద సంపాదించిన అక్రమణ హక్కులు గుర్తింపబడలేదు. 1944 వ సంవత్సరపు 1 వ ఆక్టోబర్ రైతులు సంపాదించిన తాత్కాలిక పట్టాభూములలో ఆయా రైతులకు కాళ్ళతలపట్టా లివ్వవలసిన నిమిత్తముగాని, ఆయాప్రకారం రైతులకు జరిగిన ఆ న్యాయఫలితములను తొలగించు విషయముగాని రద్దుబిల్లులో లేదు. మీదు ఎక్కిలి యీ బిల్లులో గుర్తింపబడని యావత్తు హక్కు భక్తములున్న రద్దుగా వింపబడినట్లు పరిగణింపవలెనని ఘట్టిగ నమూరుఅయి యున్నది.

ఇట్లు నిర్మితహక్కులను ప్రజలలో సెలకొల్పక ప్రభుత్వమునకు సంక్రమింపజేయుట ప్రజాప్రభుత్వ మములలోనున్న యే దేశములోను సాంప్రదాయసిద్ధము కాదు. నియంతృత్వాధికారావలంబమైన జర్మనీదేశములోగూడ యిట్టి విపరీతము లేదు. మన రాజధానిలో యిట్టి అన్యాయమును సూత్రమును చట్టబద్ధముచేయుట ఆశ్చర్యమును, విచిత్రమును కలిగించుచున్నది.

ప్రస్తుత మములలోనున్న ఎన్నేటులాభం ఈ ఆక్టోబర్ రైతులకు సంక్రమించిన యావత్తు జిరాయిత్ హక్కులను యీ బిల్లుక్రింద సంరక్షింపబడవలసియున్నది. జమీందారీల రద్దు నెపమున రైతులకు గల హక్కు భుక్తములను కలశింప జూచుట

న్యాయముకాదు. ఇంకొకటి. రైతు తన స్వంతభుక్తుతో, తన స్వంతకష్టముతో భూమిని అభివృద్ధిపరచేయెడల, ఆయభివృద్ధిలో భూమి విలువయెక్కువైనను, అందులో మనుషటికంటే మేలయినపంటలు పండినప్పటికినీ ఆ కారణముచేత భూమికిను హెచ్చుకొనూడదనే సూత్రము ఎన్నేటులాభం ఆక్టోబర్ గుర్తింపబడి యున్నది. ఇదే సూత్రము భోధసాండింగు ఆర్డర్ క్రిందగూడ అమలులోనున్నది. కాని రద్దు బిల్లు ప్రస్తుత రూపములో అట్టిన్యాయము గుర్తింపబడిలేదు. భూమి యివ్వదున్న స్వరూపములో, యిప్పుడున్న అభివృద్ధిలతో శిస్తులేటు నిర్ణయింపబడెయెడల రైతు కన్యాయము జరుగగలదు. అట్టప్రమేయములో రైత్వారీలేట్లు ప్రస్తుత మములలోనున్న కేటకంపై హెచ్చుగా నిర్ణయింపగూడదనుసూత్రము ప్రభుత్వమువారు గుర్తించి బిల్లులో ప్రవేశపెట్టవలెను.

పి. సుందరవరదలు,
చిత్తూరు.

స్వరాజ్యయోధులు చెల్లించిన జరిమానాల వాపస్

ఆర్యా, జాతీయ ఉద్యమాలలో జరిమానాలు చెల్లించిన వారందరికీ, వాటిని వాపసు చేయుటకు, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు పూనుకొనుట అభినందనీయం. అయితే చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1940,42 వుద్యమాలలో చెల్లించిన జరిమానాలూ సాము దాయక జరిమానాలు మాత్రమే వాపసు చేయుచున్నారు.

కాంగ్రెసు నడిపించిన లేక ఆమోదించిన అన్ని జాతీయ పోరాటములలోను పాల్గొని, చెల్లించిన జరిమానాన్నిటిని వాపసుచేయవలసిన బాధ్యత మంత్రివర్గము మీద నున్నది. గనుక 1922 సం॥ పన్నుల నిరాకరణ, అటవీ సత్యాగ్రహ, సహాయ నిరాకరణ పోరాటములలోను, 1930-32 సం॥ సత్యాగ్రహ వుద్యమములలోను జరిమానాలు చెల్లించినవారికికూడా వాటిని వాపసుచేయుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వం వెంటనే ఉత్తరువుచేయవలయునని కోరుచున్నాను.

బాచిన సుబ్బారావు,
తెనాలి.

ఆనవారీప్రములపై నిషేధం ఆర్యా! ఆనవారీప్రములు ఆయుర్వేద వైద్యునికి త్వర ప్రాణప్రములైన ముఖ్యోపగములు. యిట్టి ఔషధములను మద్యముల క్రింద పరిగణించుట అన్యాయము. ఆయుర్వేద వైద్యప్రతిష్ఠకు భంగము.

రాజాజీ మంత్రివర్గకాలమున "ఆనవారీప్రములను" మద్యములుగా పరిగణించి, వైద్యకట్టమని నపుడు ఆయుర్వేద వైద్యులు అంధోశన జరిపినారు. సరేరముగా ఆనవారీప్రములపై శాసన మమలు కాతేదు.

ఆనవారీప్రములపై నిషేధం ఆర్యా!

ఆనవారీప్రములు ఆయుర్వేద వైద్యునికి త్వర ప్రాణప్రములైన ముఖ్యోపగములు. యిట్టి ఔషధములను మద్యముల క్రింద పరిగణించుట అన్యాయము. ఆయుర్వేద వైద్యప్రతిష్ఠకు భంగము.

రాజాజీ మంత్రివర్గకాలమున "ఆనవారీప్రములను" మద్యములుగా పరిగణించి, వైద్యకట్టమని నపుడు ఆయుర్వేద వైద్యులు అంధోశన జరిపినారు. సరేరముగా ఆనవారీప్రములపై శాసన మమలు కాతేదు.

ఈనాడు ఆరోగ్యశాఖామాయుడయిన శ్రీ ఎ. బి. పెట్టిగార్కి యీ ఉదంతమంతా తెలిసియేయున్నది. వినా మరల వీటిని మద్యనిషేధ శాసనముకిందకి తెచ్చి వైద్యులు వైసస్సులు కటుకొనవలెనని తాళిదుల పంపిస్తే తిడిచేయుచున్నారు. కావున తక్షణమే ప్రభుత్వమువారిందు విషయమే చర్యగొని, ఆయుర్వేదవైద్య ప్రతిష్ఠకు భంగము కలుగకుండ జూడగోరుచున్నాము.

ప్రకాశచంద్రశతపథి,
గోనల్ వెంకటేశ్వర్లు,
బెజవాడ.

* * *

గొడప్రజల యిక్కట్లు ఆర్యా, ప్రభుత్వంవారు గుంటూరు జిల్లాలో మద్యపాన నిషేధమును అమలు పరచుటవలన, సుమారు 10 వేలమంది గొడులు వృత్తిలేక చాల యిక్కట్లకు గురి అగుచున్నారు. మద్యపాన నిషేధం అమలు పరచుట సంతోషమే కాని యీషేడలకు వేరొకవృత్తి చూపించుటకు ప్రభుత్వం యింతవరకు ప్రయత్నించుకుండుట శోచనీయం. కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు యీవిధ లకు బంజరు భూములను యిచ్చిగాని లేక వేరొకవృత్తి చూపించిగాని వీరి కష్టములను తొలగించవలసినదని కోరుచున్నాను. లభింశెట్టి బసవకోట మల్లయ్య తెనాలి

నరిసినవెండ్రుకలు పోగొట్టుకొనండి

(గతవారం రిజిస్టరు) రంగుకోలాడు. చూ ఆయుర్వేదీయ పరిమళ త్రంకు పీ తెల్లబట్టను. స్వాస్థ్యానికమైన వర్ణ దవముగలదిగా తేసి. మరం వెన్నలో తెల్లనడ కుండచేయును. మెదడు దౌర్బల్యమును చిశాకు. కలవొప్పి-మున్నగువానిని కుదుచ్చును. దృష్టి పొటవమును పెంపొందించును. వచ్చు కము లేనిచో, పి హెచ్చు వాపసు చేయుటకు పూనీ. దొడ్డిగా వెరవినచో వెండు కి.సి.సి. ఇంకను దుమ్ముచుగ వెరవే కి.సి.సి. అంత వెరవే కి.సి.సి. Din Rakshak Aushdhalaya P. O. Katil Sarai Gaya.

భారత ప్రభుత్వం

విభక్త భారతదేశ ఆస్తి, అప్పులను పంచుకొనటంలో అన్ని విషయాలను గురించి భారత మూనియన్, పాకిస్తాన్ లకు అంగీకారం కుదిరిన దని విభజనశాఖ మంత్రి సర్దార్ వల్లభ్ బహదూర్ అధినేత కాసనసభలో ప్రకటించాడు. విభక్త భారతదేశ అప్పులలో నూటికి 17 1/2 శాతంలకు భారత ప్రభుత్వం వహించుటకు పాకిస్తాన్ అంగీకరించినట్లు ఇదివరకే ప్రకటించబడినది. పాకిస్తాన్ లో వున్న స్థిర, చరాస్తులవలన ఉత్పత్తిమయ్యే అప్పులన్నింటికీ సంపూర్ణంగా పాకిస్తాన్ భారత ప్రభుత్వం వహిస్తుంది. ఏ స్థిర, చరాస్తు కొనుటకుగాక, ఇతర ఖర్చులకు (ఉదాహరణకు: యుద్ధమునకు) చేసిన అప్పులలో పాకిస్తాన్ నూటికి 17 1/2 శాతంలకు భారత ప్రభుత్వం వహిస్తుంది. ఈ ఆస్తుల ప్రతిమూల వున్నవారందరికీ భారత ప్రభుత్వమే, ఇప్పటివరకే, వడ్డీ, అసలు గడుపు ప్రకారం చెల్లుతుంది. పాకిస్తాన్ భారత ప్రభుత్వం వహించే మొత్తమునకు కూడా భారత ప్రభుత్వమే వడ్డీ, అసలు చెల్లుతుంది. పాకిస్తాన్ భారత ప్రభుత్వం వహించిన మొత్తము, పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము 50 సంవత్సర వాయిదాలలో భారత ప్రభుత్వానికి చెల్లించుకుంటుంది. రిజర్వు బ్యాంకు ఆస్తులు, క్లరింగ్ నిలువలు పంచుకునే విషయమేమోదా అడంబడిక కుదిరినది. విభజనవలన ఉత్పన్నమై, పరిష్కారం కాకుండా వున్న సమస్య ఏదీ మిగలలేదు.

దేశ విభజనకు నిర్ణయించినప్పుడు, అవిభక్త భారతదేశ ఆస్తి, అప్పులను భారత యూనియన్ పాకిస్తాన్ లకు పంచుటకు చాల విభజన సభ ముందు, ఒక సారాంశ సంఘము నియమింపబడినది. ఈ సంఘములన్నీ తమ కార్యక్రమమును ఆగస్టు 15 వ తేదీలోగా ముగించవలసిందిగా ఆదేశించబడినవి. అప్పటికి పరిష్కారం కాకుండా మిగిలివున్న సమస్యలను, ఉభయ ప్రభుత్వాలు సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కరించుకోవలెననీ, ఆ విధముగా పరిష్కారం కాకుండా మిగిలివున్న సమస్యల మధ్యగర్హిత్యం ద్వారా పరిష్కారం చేసుకోవాలని అప్పట్లో రెండు ప్రభుత్వాలూ అంగీకరించినవి. విభజన తంతుములు ఆగస్టు 15 వ తేదీనాటికి పరిష్కరించలేక, వదిలివేసిన సమస్యలపై గత రెండు వారములుగా రెండు ప్రభుత్వాల ప్రతినిధులు సంప్రదింపులు జరుపుచుండిరి. వివాదముల నన్నిటిని సంప్రదింపుల ద్వారానే పరిష్కరించుకొనవలెననీ, మధ్యగర్హిత సంఘమునకు పని కల్పించకూడదనీ రెండు ప్రభుత్వములను పట్టుదలతో పని చేయుటవలన విభజనసమస్యలన్నియు సామరస్య పూరితముగ పరిష్కరింపబడినవి.

దేశ విభజన సమస్యలను ఇంత సామరస్యముగా పరిష్కరించుకొనిన ప్రభుత్వములు, దేశ విభజన తరువాత ఉత్పన్నమగుచున్న సమస్యలను ఈ విధముగానే పరిష్కరించుకొన్న చాల బాగుండును. పాకిస్తాన్ భారత ప్రభుత్వం యొక్క సం. దీర్ఘకాలమునకు, ఈ పరిష్కారవలన ఆస్తుల యిచ్చినట్లయినది. చేతనయినన్ని విధముల పాకిస్తాన్ కు సహాయపడవలెననియు భారత ప్రభుత్వం వాంఛిస్తున్నది. పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం కూడా ఇదేవిధంగా వాంఛిస్తున్నదని నిస్సంకోచముగా చెప్పటానికి వీలులేక పోతున్నది. పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము ఏర్పడగానే, ఆ కొత్త ఉబలాటముతో కాంచుచున్న భారత ప్రభుత్వమును ఇబ్బందిపెట్టవలెనని పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం కొంత ఖరకు అసమంజసంగా ప్రకటించినది. జానాభూద్, మైదరాబాద్, కాశ్మీర్ సంస్థానాలలో పాకిస్తాన్ అనవసరంగా కల్లోలాలకు దారితీసింది. కాని ఇందువలన పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వమే నష్టపడినది. జనపభారపై ఎగుమతిపన్ను విధించి, యథాతథపు బడంబడికను భగ్గుమొనరించినది. కాని, ఇందువలన పాకిస్తాన్ లాభము పొందే నూచన లేమి కనపడలేదు. మతసంక్షోభమువలన పాకిస్తాన్ లోని ధనికులు, వ్యాపారులు తమ స్వాస్థ్యో భారత యూనియన్ కేరటంవలన పాకిస్తాన్ ఆర్థికవ్యవస్థ బాగా దెబ్బతిన్నది. సామ్యముగా కాంగ్రెస్ దేశవిభజన కంగీకరించుట దౌర్బల్యముగా నెంచి, మరింత బెదిరించి ఏమో సాధించవలెననించిన పాకిస్తాన్ దురాశీ తీవ్రముగా పాకిస్తాన్ ప్రమాదకరముగా పరిణమించుటతో పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వమునకు వాస్తవ పరిస్థితులు ఖచ్చితమైనవి. అందువలననే దేశవిభజన

సమస్యలన్నియు ఇప్పుడు సక్రమముగా పరిష్కారమైనవి. భారత యూనియన్ లో సామరస్యంగా ఈ బడంబడిక చేసుకొన్న పాకిస్తాన్ ఇకముందుకూడా ఇదే విధంగా వ్యవహరించగలదని ఆశిస్తున్నాము.

* * *
సంస్థానాలు భారత యూనియన్ లో చేరి, అధికారి గతులు పత్రంపై సంతకం చేసినప్పుడు, భారత యూనియన్ కు దఖలుపరచబడినవి మూడు అధికారములు మాత్రమే: రక్షణ, రాకపోకలు, విదేశవ్యవహారములు. ఈ మూడుగాక తక్కిన అన్ని విషయములలోను సర్వాధికారములు సంస్థాన ప్రభుత్వమునకే వుంటవి. మన దేశంలో మొత్తం 400 లకుపైగా సంస్థానములున్నవి. వీనిలో చాల కొద్ది సంస్థానములు మాత్రమే పెద్దవి చాల సంస్థానములు బహు చిన్నవి. ఈ చిన్న సంస్థానములు తమ ఆంతరంగిక కాంతి కాపాడుకొనుటకూడ అసమర్థమైనంత చిన్నవి. బ్రిటిష్ వారు మన దేశమును పాలించుచున్నప్పుడు ఇటువంటి సంస్థానములను ప్రాంతీయ సమాఖ్యలుగా ఏర్పాచిగాని, పెద్ద సంస్థానములకు ముడి పెట్టించిగాని సక్రమముగా పరిపాలన జరగనట్లు చూచెడివారు. సార్వభౌమత్వం అంత రించుటతో బ్రిటిష్ వారు చేసిన ఏర్పాట్లన్నీ రద్దయి పోయినవి. అందువలన చిన్నచిన్న సంస్థానములకు సహాయపడుటకు ఇతర ఏర్పాట్లు చేయవలసి వచ్చినది. ఇట్టి సంస్థానములలో, సంస్థాన ప్రభుత్వపు అంగీకారముతో, న్యాయ నిర్వహణాధికారముతో సహా ఇతర అధికారములనుకూడ భారత ప్రభుత్వమే వహించుటకు అంగీకరిస్తూ, అధినేత కాసనసభ, ఒక కాసనం చేసింది. ఈ కాసనంవలన సంస్థాన ప్రభుత్వముల అధికారములు, వారు నిర్వహించలేని విషయములలో వారి అంగీకారముతో పరిమితం చేయబడినను, వాని స్థితికి, హోదాకు ప్రమాదము సంభవించదు. పెద్ద పెద్ద సంస్థానములలో ఈ అధికారములు భారత ప్రభుత్వం వహించవలసిన అవసరమే లేదు; కాబట్టి వానికి ఈ కాసనం వలన ఏ నష్టము కలుగదు. కాని వాస్తవమునకు భారతదేశమంతటా కాంతిని కాపాడుటకు భారత ప్రభుత్వమునకు విశేషాధికారము లుండవలెను. పెద్ద పెద్ద సంస్థానములైనను, వాని ఆంతరంగిక కల్లోలములు శ్రుతి మించిపోయినప్పుడు అందువలన పరిసర ప్రాంతములలోని భారత భూభాగమున దాని ఫలితములు కనుపించకమానవు. మైదరాబాద్ సంస్థానములోని సత్యాగ్రహోద్యమము, దాని పరిణామములు పరిశీలిస్తున్నవారు ఇందులోని సత్యమును గ్రహించకపోరు. అటువంటి అత్యవసర సమయములందైనను, అన్ని సంస్థానముల ఆంతరంగిక వ్యవహారములలోను జోక్యము కలుగజేసి కొనుటకు భారత ప్రభుత్వమునకు హక్కు ఉండవలెను. కాలము గడచినకొద్ది, ఇట్టి అధికారము ఆవశ్యకతను భారత ప్రభుత్వము, సంస్థానములు గ్రహించక పోవు.

* * *
కాంగ్రెస్ ప్రధానాధ్యక్షులు స్వాతంత్ర్యము లభించినది. కాని కాంగ్రెస్ అజ్ఞానమిధమముగా ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము, సమానత్వము, సామాజిక న్యాయము ఇంకను ఏర్పడలేదు. కాంగ్రెస్ రాజకీయము లీడరినవి; ఆర్థిక, సామాజికాధ్యక్షులు ఇకముందు కాంగ్రెస్ తన దృష్టిని కేంద్రీకరించును. ఈ ఆశయములను సాధించుట కొరకే కాంగ్రెస్ రాజకీయ పక్షముగా నుండవలెనని ఈమధ్యనే ఎ. ఐ. సి. సి. తీర్మానించినది. కాంగ్రెస్ లక్ష్యమును నిర్వచించుటకు పండిట్ నెహ్రూ అగ్రతన ఒక ప్రత్యేక సంఘ మేర్పడినది. భారతదేశములో సోషలిస్టు వ్యవస్థ నేర్పరుచుటయే కాంగ్రెస్ ఆశయమని ఈ సంఘము నిర్వచించు ననుట సత్యదూరము

కాదు. అయితే, ఇటువంటి సమయములో అధినేత కాసనసభలో ఆమోదింపబడుచున్న కాసనములు చాల ఆశాభంగమును కలిగిస్తున్నవని చెప్పకతిప్పదు. శ్రీ మణ్మఖం చెట్టిగారి బడ్జెట్ కు కాసనసభ్యులు చేతులెత్తినా, మొగం చిట్టించుకొనకపోలేదు. ప్రత్యక్షముగా ధనికవాదమునకు ప్రోత్సాహ మిస్తూ, 'క్రమేణా సోజలిజం' అని వీరు పాడిన జోలపాట తలనొప్పి పుట్టించినది మణ్మఖం చెట్టిగారు కాంగ్రెస్ వాదిగారు. అందువలన ఆయన ఆ విధముగా వ్యవహరించటం కొంతవరకు అర్థంచేసుకోగలము. కాని ప్రఖ్యాత కాంగ్రెస్ నాయకుడు గాడ్కర్ వంటివాడు చెట్టిగారికి వంతపాడటం, ఆశ్చర్యమును కల్పించక పోదు. 1945 వ సం.లో బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదులు తయారుచేసిన విద్యుచ్ఛక్తి కంట్లోలు బిల్లును యథాతథంగా కాసనసభ చేత ఆయన ఆమోదింప జేశాడు. పైగా సోషలిజము నకు 'మణ్మఖం చెట్టి విధానమే ఉత్తమమార్గమని ఈయన ప్రకటించారు.

విద్యుచ్ఛక్తి ఆర్థికాభివృద్ధికి ఆయువుపట్టు. ఏ దేశములోనైనా పరిశ్రమలను ప్రభుత్వపరం చేయవలెనని తలచుచున్నప్పుడు మొట్టమొదటగా ప్రభుత్వం వశపరచుకునేది విద్యుచ్ఛక్తి పరిశ్రమే. విద్యుచ్ఛక్తి పరిశ్రమనంతము తమ భరము చేసుకొనవలెనని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లన్నియు ఆలోచిస్తున్నవి. మద్రాసు నగర విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా కేంద్రమును మద్రాసు ప్రభుత్వం ఈమధ్యనే వశపరచుకున్నది. ఇకముందు ఏర్పరచబడే విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి కేంద్రాలన్నీ ప్రభుత్వపరంగానే వుంటాయని అందరూ ఆశిస్తున్నారు; కాని గాడ్కర్ గారు ఆమోదింపజేసిన బిల్లుద్వారా వారి ఆశలు పేరాసలై పోయినవి. విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి కేంద్రాలను ఏర్పరచుటకు వ్యక్తిగత కంపెనీలకు అవకాశ మిచ్చి, వాని వ్యవహారములపై ప్రభుత్వము కొంత అజమాయిషీ చేస్తుంటుంది. విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి అభివృద్ధి విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సలహా లివ్వటానికి ప్రత్యేక సంఘాలు ఏర్పాటుచేస్తారు. ఈ సంఘాలలో కార్మికులకు, వ్యవసాయదారులకుకూడ స్థాన వివ్వబడు నట. ఇది ఏవిధముగా నిర్వహింపబడినను విద్యుచ్ఛక్తి పరిశ్రమనంతను ప్రభుత్వపరమొనరించుకొనకుండుట తీరని ఆశాభంగమని చెప్పక తప్పదు.

* * *
దేశ విభజనకు పూర్వము, దేశ విభజన జరిగిన తరువాత జరిగిన సంక్షోభములలో అన్ని వర్గములవారు అధికముగానే నష్టపడిరి. ఆస్తి నష్టమంత జరిగినదో ఇప్పటి కింకను సరిగా తెలియదు. ప్రాణనష్టమంత జరిగినదో నిక్కచ్చిగా తెలియదు; అయితే తెలియనివారందరూ మరణించినట్లే భావించవలసి వస్తున్నది. కాని ఈ రెండు నష్టములకన్న భూమి నష్టము ప్రత్యేకమునభంగము. ఎట్టి కష్ట, నష్టములైనను మరచి

పోవచ్చును; శత్రుగానే తీసుకువచ్చును. కాని ప్రత్యేకముగా ద్రోహమునాశ్రయ ఎన్నటికి మరచురాదు; బహుశః తుంతవ్యముకూడ కాక పోవచ్చును. పశ్చిమ పంజాబ్ లో 25 వేల మంది ముస్లిం మేతర స్త్రీలను ముస్లింలు, తూర్పుపంజాబ్ లో 12 వేల మంది ముస్లింస్త్రీలను ముస్లిం మేతరలు శత్రుకుపోయినట్లు యంతరకు ఆచూకీ తెలిసినది. ఈవిధముగా అపహృతలై మానభంగమొనర్చబడిన స్త్రీలను వారి పూర్వబంధపుటు తీసుంచి, తమలో భేదకొనుట న్యాయము, సమంజసము. కాని ద్రోహమొనర్చిన ముష్కరుని తీసుంచి విడిచిపెట్టటం ఆ ప్రభుత్వముల అసమర్థతయే అని చెప్పవలెను. స్త్రీలను బలాత్కారముగా ఎత్తుకుపోయినందుకు శిక్ష, ఆ దుండగుని తీసుకుంటుంటే ఆయన తో ఆ న్యాయవిధానమునకు ఒక సమస్య రము. అపహృతలయిన స్త్రీలను పట్టుకొనుటకు రెండు ప్రభుత్వములు కృషి చేయుచున్నవి; వారు దొరకిన స్త్రీలను అజమాయిషీ రెండు ప్రభుత్వములు ఒక విధానము ప్రకారము శిక్షించుట అత్యవసరము.

* * *
ఈ మధ్య పశ్చిమ బెంగాల్ నుండి కొన్ని విచారకరమైన వార్తలు వస్తున్నవి. దాఖలప్రకారం చంద్రభూపాల్ ప్రధానిత్వమున కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము పశ్చిమబెంగాల్ ను పరిపాలించుచున్నది. పశ్చిమబెంగాల్ కాసనసభలో ప్రజాశాంతి రక్షణ చట్టము చర్చింపబడుచున్నప్పుడు, ఆ బిల్లుకు వ్యతిరేకముగా తీర్మానము ప్రదర్శించు జరగటము, అనేక పర్యాయములు పోటీ ను అకాల్యులు జరపవలసి రావటము, చిట్టచివరకు ఆ బిల్లుపై చట్టము వాయిదా వేయుట యు జరిగినది.

మతకల్లోలములవలన మొదటగా నష్టపడినది బెంగాల్ రాష్ట్రము. ముస్లిం ముష్కరులకూడా నుండి తమను సంరక్షించుకొనుటకు బెంగాల్ యువకులు చాలవరకు అహింసాసాధారమునకు స్వస్తిచెప్పక తప్పినదికాదు. ముఖ్యమంత్రి వీరగాంధీని ఉత్తేజపరిచిన యువకులకు కాంగ్రెస్ అహింసాసాధారమునకున్న, ప్రతీకారమువైఖే వ్యామోహము మెండై, క్రమముగా వారు హింసామహాసభ, ఫార్వర్డ్ బ్లాక్ మొదలగు పక్షములపై పుక మరలుట సంభవించినది. మత కులహముల కూడ ఇందుకు తోడ్పడి ఆ పక్షములకు చాలబలమును చేకూర్చినవి. అందువలన ఇప్పుడు పశ్చిమబెంగాల్ లో కాంగ్రెసుకు యిది వరకు వున్న పలుకుబడి యిప్పుడు చాలవరకు తగ్గిపోయిన దని చెప్పవలెను. ఈ మధ్య జరిగిన ఉపఎన్నికలలో ప్రధాని డా॥ నూర్ హుస్సేన్ ప్రత్యర్థిగా పోటీచేసిన హిందూమహాసభ అభ్యర్థికి మూడవ వంతుకుపైగా వోట్లు వచ్చినవి; ఏ ఇతర రాష్ట్రములలోనూ ప్రధాని ప్రత్యర్థికి ఇన్ని వోట్లు వచ్చియుండలేదు. ఈ పరిస్థితి నేరికీ క్ష కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము ప్రజలలో పలుకుబడిని వృద్ధిచేసుకొనుటకు తీవ్రముగా ప్రయత్నింపవలసియున్నది. అయితే, ప్రత్యర్థులు కూడా ప్రతి చిన్న విషయమునకు తీవ్రముగా ఆందోళన చేస్తున్నమాట సత్యమే. ఆయన పట్టికీ దౌర్జన్యమార్గాలంబన వ్యూహాగాక, అహింసా విధానము ద్వారానే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము తన ప్రతిష్ఠను నిలబెట్టుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయవలసియున్నది. ఇకముందైనను పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రభుత్వము ఇప్పటికన్న సక్రమమైన మార్గ మవలంబించు నని ఆశించుచున్నాము.

భారత లక్ష్మీ బ్యాంక్ లిమిటెడ్.,

సెంట్రల్ ఆఫీసు: మద్రాసు 1.

శాఖలు: బెజవాడ, బొబ్బిలి, కాకినాడ, గుడివాడ, గూడూరు, గవర్నరుపేట, (బెజవాడ) కావలి, మచిలీపట్నం, మద్రాసు, నరసాపూరు, నూజివీడు, రామారావుపేట, (కాకినాడ) రాజోలు.

చేర్మన్, బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు:

బొబ్బిలి రాజా.

మాడు మొదలు తొమ్మిది సెలవరకు అన్ని శాఖలలోను సీజ్ డిపాజిట్లు తీసికొనబడును. వడ్డీ 2 1/2% మొదలు 5% వరకు యివ్వబడును. వివరములకు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

భోగరాజు వెంకటరత్నం,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

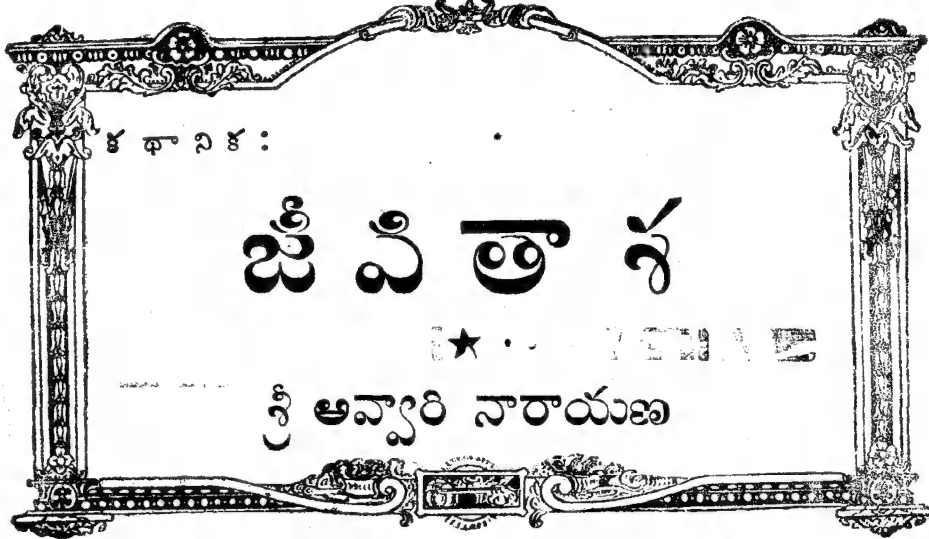

అది నన్ను ఏకాదశిపండుగ. మేము మా పూరికి పోవ బయలు దేరితిమి. మాది పట్టణ వాసము. ఆ పట్టణము మునిసిపాలిటీకి చెందినది. అక్కడ రేషనింగు కట్టుదిట్టము నున్నది. గేటుదగ్గర కావలివాండుండరు. ఊరిలోనికి పోవు బయలుదేరుకొని, బండ్లనుకొని ఆపి వానిలో నేమైన బియ్యము మొదలగు ఆహారపదార్థాలు తీసికొనిపోవుదురా యని కావలివాండు తనిఖీ చేయుదురు. మేమెక్కిన మాటారు గేటుదగ్గర ఆపబడినది. కావలివాండ్లలో నొకడు మాటారు పెక్కి చూచుచుండ, ఒక పల్లెముసలియొక మొటను సంచిలోకట్టి నెత్తిన పెట్టుకొని ఒక పెద్దరు ఉయ్యాల భుజముపై వేసుకొని గేటు దగ్గర పోవుచుండ, కావలివాండ్లలో మరియొక డామెను పట్టుకొనుట గాంచితిమి.

“దయచేసి నన్ను విడుపుము. నా బిడ్డ యుండు పల్లె చాల దూరమున్నది. నే నక్కడికి పోవలె”నని ముసలిది బ్రతిమాలుకొనుచుండ “నీ యిష్టమున్నచోటికి పోవచ్చును. కాని! నీ మూటలో నే మున్నది మాకు చూపవలెను. ఇక్కడకువచ్చి మూట విప్ప”మని కావలివాడు గద్దించిపలికెను. “ఆ! మూటలో ఏమీ లేదు. ఉయ్యాలపై కప్పుటకు చినిగిన బట్టలును, పిల్ల వానికి ఒక సీసా చమురును, మిరియాల డబ్బీ యును, కొంచము బియ్యమున్నది. నేను ప్రాద్దున గ్రయాణ మయినాను. సాయంత్రము లోపల ఆ పిల్ల యుండుపల్లె చేరవలెను. ఆ పిల్ల కాన్పువేళకు ఆత్రంగా పోవలెను. కనుక నన్ను విడిచిపెట్టు”మని ముసలిది యడుగ “ఆ! ఏమీ! బియ్యమా! ఇక్కడ రేషనింగ్, గవర్నమెంటు లేదనుకొన్నావేమో? మొదట మూట విప్ప”మని కావలివాడు గద్దించుచు నెత్తిపై నున్న మూటను క్రిందికిలాగి, మూట విప్పి బియ్యము పట్టుకొనెను.

ముసలియొక గడగడ వణకుచు, వానిచేతులు పట్టుకొని బ్రతిమాలుచు బియ్యము యివ్వమని వేడుకొనెను. వానికిచ్చుట కామెదగ్గర దమ్మిడి యును లేదు. ఆమె కన్నీటిధార, హృదయా వేదన వాని హృదయమును కలగింప వాయెను. ఆ మూటలో నామె పోలీసుస్టేజ్ దగ్గరకు పిలుచుకొని పోబడినది. మురుసటి దినమామె మాజిస్ట్రేట్ ఎదుట నిల బెట్టబడినది. కావలివా డొక సాక్షిని యొంచెను. “నీమీ దొక కేసున్నది. నీవు రేషనింగ్ యుండు పట్టణములోనికి బియ్యము కొని తెచ్చినావు. అది రేషనింగ్ కు వ్యతిరేకము. కనుక నీకు 121 సెక్షన్ ప్రకారము శిక్ష యివ్వబడును” అని మాజిస్ట్రేట్ తీర్పు చెప్పగా విని “ఏమీ! శిక్ష! నేనేమి చేసినాను? దొంగతనము చేసినానా? లేక ఎవరినైన చంపినానా? నా స్వంత బియ్యము నా బిడ్డకు తీసికొని పోకూడరా? మా యూరిలో యింటింటికి బిక్కుమెత్తి, నా బిడ్డ కాన్పువిన తర్వాత ఒక వారమైన అన్నము వండిపెట్ట వలెనని తీసుక పోతున్నాను. ఆమె రాగి సరిగాని, గంజిగాని క్రొగకూడదు. నా కొడుకు కల్లుత్రాగి, అప్పుచేసి యున్న భూమంతయు అమ్మినాడు. నా బిడ్డకిచ్చిన రెండు ఎకరములకూడ అమ్మినాడు. నన్ను వెడల గొట్టినాడు. నేను వాని యింటిలోనికి పోయిన చంపునేమో యని వెంటి, బిక్కుమెత్తు కొని, బజారులలోనె బ్రతుకుచున్నాను. నా బిడ్డ కొన్నిదినములలో కాన్పు కాబోతుందనియు, నన్ను చూడ యిష్టమున్నదనియు నాకొక చాకలిది చెప్పెను. ఆమెకు సహాయపడువా రెవరును లేరు. కాన్పు సమయమునకు నే నక్కడ పోవలెను. ఈ ఉయ్యాల, బట్టలు, పిల్లవానికి చమురును కొంటిని. ఇవ్వుడైనను పోనిండు. ఆమె నా రాకకై వేచియుండును; అని ముసలిది తన విషయము చెప్పుకొనగా “ఇక చాలనీ యిష్టికే పురాణము. నీ కెవరయిన ప్రతివాది వున్నాడా?” యని మాజిస్ట్రేట్ అడిగెను. “ప్రతివాడి... నాకా... బిక్కు కత్తెను... నిజము చెప్పుతున్నా! ఎవరు వస్తారు? నా కెవరు తెలుసు?...లేదండీ, నాకు చేపుడే సాక్షి.” అని యామె పలక “ఊ...సరే...చేపుడు వచ్చి నన్ను నీ బిడ్డదగ్గరకు తీసుక పోతాడు” అని మాజిస్ట్రేట్ నిందించెను.

(డి. శ్రీనివాస అయ్యంగార్ వ్రాసిన ‘ఎకాడశి ఆఫ్ జస్టిస్’కు అనువాదము.)

అర్థ గంటయినది. మాజిస్ట్రేట్ తన తీర్పును చదువుచు “నీవు రూల్సుకు వ్యతిరేకముగ నడచినావు గనుక నాలుగు నెలలు శిక్ష విధించబడినది. బియ్యము సర్కారు స్వాధీనము చేయబడును” అని చెప్పి యామెను జైలున పెట్టించెను. ఆమె కేమియు త్రోవలేదు. తా నొకటి తలచిన దైవ మొకటి తలచెను. తా నా రాత్రి దినము నొంది నిద్రించుచు కలలు గనుచుండెను. “ఏ మమ్మా, నేలమీద పిల్లవాణ్ణి పండబెట్టి నావు? ఇవిగో ఉయ్యాల, బట్టలు, పిల్లవాణ్ణి దానిలో పండ బెట్టు. నే నూపుతా” ననుచుకలలలో—

ఏమవారు, ఏమవారు ఎట్టిఅబ్బాయి ఏడిస్తే నీకళ్ళు నీరు కారు
ఏడిస్తే నిన్నెవ్వ రెత్తుకుంటారు ఏడవారు నాయన్న! నా ముద్దబాలు!

అనుచు కలలో దగ్గరగా పొడ సాగెను. అంతలో జైలు కావలివాడు తలుపు తీసెను. అవి యిసుపతలపులు; కనుక ఎక్కడ శబ్దము చేసెను. ఆ శబ్దమున కామె లేచి, తాను నిద్రలో నేమామా కలవరించుకొంటున్నానని నివ్వెఱ పడెను. ఆ పిమ్మట నిద్ర రాలేదు. తెల్లవారు వరకు దుఃఖ మిసుపడింప కన్నీరుమున్నీరుగా గార్చుచుండెను. రేషనింగ్ కావలివానిని మాజిస్ట్రేటును తిట్టుకొనుచుండెను. నాలుగు నెలలు ఎప్పుడు గడచునా యని చింతించుచు దినములు, వారములు లెక్కించుచుండెను. మేనెలలో నొకదినమున విడుదల చేయుదురని ఆమెకు తెలిపిరి. జైలులో తన కిచ్చుచుండిన బియ్యములలో సగము వండుకొనితినుచు, తక్కిన బియ్యము బట్టలలో దాచిపెట్టుకొనుచుండెను. ఆఖరుదినమున ఆమెను విడుదలచేసిరి. గుప్తంగా బియ్యము దాచుకొని ఆమె జైలునుండి బయటికి వచ్చెను.

ఆ దినము రాత్రి తాను కావలివాండ్లను తప్పించుకొనెను. రాత్రియనక, పోము పురు గనక తడబడ నడచి తనకూతురు గ్రామము చేరుకొనెను. గ్రామమంతయు నిద్రావస్థలో నుండెను. తన్నాహ్వించువా రెవరును లేరు. చంద్రుడు తేజముగ ప్రకాశించుచుండెను. సంతోష ముహూర్తిన హృదయముతో నామె తన బిడ్డయిల్లును వెదకుచు దాపునకు పోయెను. తలుపు తెఱచు మని రెండుసార్లు బిగ్గరగా తలుపును తట్టెను. ఎవరో నా నిద్రను భంగము చేయుచున్నారని అఱచుచు, వాకిలి తెఱచి, “బిక్కుమెట్టుట కేపుడు సమయమా? పొమ్మా వల”యని కుత్తుక చీల్చుక తన అల్లుడు గద్దించి పలికెను. “కాదు కొడుకా! నేను నీ యత్నము. నీ భార్యతల్లిని, బిక్కుకత్తెనుగాను. నీ భార్యకాన్పు నకు వచ్చితిని. కాని వేళకు రాలేకపోతిని. నేను మాగ్గువధ్యమున నాలుగు నెలలు నిర్బంధింపబడితిని. నామీద కోపపడకు. నా బిడ్డను, నీ బిడ్డను చూడవలె నని నాకు చాల ఆతురత యున్నది. నన్ను యింటిలోనికి రాని”మృని వేడుకొనెను. “చావుపో! వారిని చూచుటకు ముందు నీవు చచ్చిపోతావు చూడు. నా యింటిలో అడుగు పెట్టితే చంపుతా నని నీకు చెప్పి యుండలేదా? ఈ స్థలమునుండి దాటిపో”యని యతడు రోసింపుచు పలికెను.

“హా! మహా! నేను నీ యత్నము కాదా! నాకుమార్తెను నీ కియ్యలేదా! నీకు నే నేమి తప్పు చేసితిని. ఏ మన్నపు నిన్నుడుగను. నా బిడ్డనైన చూడనిమ్ము. నేను తెచ్చిన ఉయ్యాల, బట్టలు, చమురు, బియ్యము వారి కిమ్ము. రేపు

ప్రాద్దుననే నీ యిల్లువిడిచి పోదును. నన్ను వారి నొక్కసారి యైన చూడనిమ్ము. నీకు పుణ్యము కలుగును.” అని ఏడ్వ సాగెను.

“నీ కూతురా! ఇక్కడ లేదు. లెంకాయ చెట్ల తోపులో తన బిడ్డతోకూడ కూడియున్నది. నీ వక్కడికి పోయి, బిడ్డదగ్గరనే ఎక్కువ కాలముండు”మని తలుపుమాసి పండుకొనెను.

ఆమె తన యల్లుని నిర్దయకు బాష్పములు విడచుచు, కరములు జోడించి, దేవుని యిల్లు ప్రార్థించెను. “ఓ! దైవమా! దయాద్రౌ హృదయా! నా అవివేకము వలనను, మూర్ఖత్వము వలనను నిన్ను తెలియక నిందించితిని. నా స్వాధీనముతో నిన్ను దూషించితిని. నన్ను తుమింపుము. పాప హరణా! నా యల్లునిలో నెటువంటి మార్పు కలగ జేసితివి? నన్ను చంప దలచిన నా యల్లుడు నా బిడ్డ దగ్గరకుపోవ నాన తిచ్చినాడు. నా దుఃఖము లంతయున చేరవని. నా బిడ్డదగ్గర చేరుదును. శిశువును ఉయ్యాలలో నూపుచూ పాటపాడి ఓ దార్చుదును. ఒక్క తుణమైన నా బిడ్డను విడనాడెను. నన్నీ స్థితికి తీసుక రావడమునకు మాజిస్ట్రేట్, కావలి వాండ్లై కారణము. ఈ దుఃఖాభిలో మునిగి నిన్నెంతోదూషించితిని. తుమింపుము.”

ఆమె లెంకాయ చెట్ల తోపునైపునకు నడచి తోపులో దూరెను. తోపంతయు గాఢాంధకారముతో నుండెను. “బిడ్డా... బిడ్డా...”యని పిలిచెను. ఆ తోట కావలి వాడు ఆమె ధ్వని విని బయటికి వచ్చి “ఎవరు నీవు? ఎక్కడెందులకు పోవు చున్నా”వని యడిగెను. “నా బిడ్డ యీ వనములో నున్నదని నా యల్లుడు చెప్పగా, నామెను కలగు కొనుటకు వచ్చితిని. వారు గుడిసెలో లేరా” యని యడిగెను. “ఏమీ! నీ కూతురా! నీ కూతురా! ఇక్కడ ఉన్నాదని నీ యల్లుడు చెప్పెనా? అవును...ఉన్నాది...యూ గోరిలో!” యని యా కావలివాడు బదులు చెప్పెను. ఆ మాట వినగానే “ఏరీ...ఏరీ...చూపించు...నాకు. ఈ దుఃఖము నే నాపజాల!” యని ఏడ్వ సాగెను. “అక్కడొక పెద్ద మట్టివృక్షము కలదు. దాని చుట్టును కంచె కలదు. ఆ కంచె అడుగున ఒక తిప్ప కలదు. ఆ తిప్పలో నున్నారు. నీ వక్కడ పోయి వారితో పాటు ఎక్కువ కాలము జీవింప వచ్చును.” అని చెప్పగా విని ఆమె “వారి కొక్క గుడిసెయైన లేదా? వారెట్లు బ్రతుకుచున్నారు. ఆమె అన్నమెట్లు వండ గలదు. ఉయ్యాల ఎక్కడ కట్టెను. నాకు దృష్టి తక్కువ. కనుక వారిని చూడలేకున్నాను. దయచేసి వారెంతదూర మున్నారో చెప్పము” అని మరల యడిగెను.

నిరాశి హృదయారాత్ర ఆమె మట్టివృక్షము కడకు పోయెను. తిప్పను కనుగొనెను. “బిడ్డా... బిడ్డా”యని పిలిచెను. కాని బదులు రాలేదు. ఆమె తిప్పంతయు వెదకెను. చుట్టు ప్రక్కల చూచెను. ఆ కాశమునైపు నిరీక్షించెను. కాని ఎవరును కానుపించలేదు. శోకముతో దద్దరింపబడిన హృదయముతో నామె కన్నీరు గార్చుచు “నా బిడ్డ యెక్కడ?...నా బిడ్డ యెక్కడ?” యని కావలివానిని మరల యడిగెను. “నీవు నిలబడియున్న తిప్పక్రిందనే మూడు అడుగులలోపల నీ బిడ్డయు, పసిపాపయు కలరు. ఆమె భూగర్భములో నున్నది. ఎందుకు బయట వెదకుచున్నావు?” అని చెప్పచు కావలి వాడు నవ్వెను. ఆ మాటలు వినగానే ఆమె

గుండె రుల్లునునెను. శోక గాఢాంధకారమున నామె కేమియు దిక్కుతోచలేదు. కాళ్ళు చేతులు నిట్టనిలపున నిలిచిపోయెను. తాను కైలలో నున్నప్పుడు వచ్చిన కల నిజమనుకొనెను. “ఓ దయాద్రౌహృదయా! నా బిడ్డదగ్గర నన్ను చేర్చుము. నే నొక బ్రతుకజాలను”అని తిప్పపై బడి దీనవాక్యములు వినునట్లు గట్టిగా మొఱపెట్టుకొనెను.

గోరుచుట్టుపై రోకలిపొట్టుట్లు ఆరాత్రియే ఘోరముగా వర్షము కురియ నారంభించెను. అటు వంటి వాన వారెన్నడును చూచియుండలేదు. మెరుపులును, మేఘగర్జనలును జనులను కంపింప జేసెను. పెక్కువృక్షములు నేల కూలబడి త్రోవ కడముగ నుండెను. ప్రాద్దుననే పల్లె వారు లెంకాయ వనములోనికి పనిచేయుటకు వెలిరి. వారొక వింత దృశ్యమును చూచిరి. మట్టిచెట్టు వేళ్లతోపాటు కూలబడియుండెను. దాని ప్రక్కనే తిప్పమీద ముసలియొక మె పడియుండెను. ఆమె దేహమంతయు చితికిల కాబడియుండెను. ఉయ్యాల, బట్టలు, చమురు సీసా ఆమెచుట్టును పడియుండెను. పల్లెవారు ఆమెను గురించి, దుఃఖించి, పరితాపము నొందుచు కన్నీరు విడచిరి. “పాపము! ఇది యీమె విధి. పరమాత్ముడు ఆమెమీద దయ దలచినాడు. ఆమెను ఆమె బిడ్డదగ్గరకే చేర్చినాడు. జీవమున్నప్పుడు ఒకరి నొకరు చూడకున్నను, మృత్యువులో నిద్రలు ఏకమైనారు. ఇది దేవునికరుణ. ఇంక మన మేమియు సంతాపము పొంద నవసరములేదు. అదంతయు దేవునికి వదిలివేసితిమి”అని పల్లెవారి పూజారి దీవించెను.

బట్టలు, ఉయ్యాల, చమురుసీసాతో సహా వారామెను తనబిడ్డ గోరి ప్రక్కనే పూడ్చి పెట్టిరి. పల్లెవారు తమ పనులకు వెళ్లిపోయిరి.

సాయంత్రము కాజొచ్చెను. ఒక యువకు డామె గోరివైపు చూచుచు కదలక మెదలక నిలబడెను. తనను తాను నిందించు కొనుచు “నేనే ఆమెను పరిహాసము చేసితిని. ఓ దేవా! తుమింపుము. నేనే హంతకుడను. క్రితాత్మకడను దయజూపుము. వారికి జూపిన గతియే నాకును చూపుము” అని క్రిందబడెను.

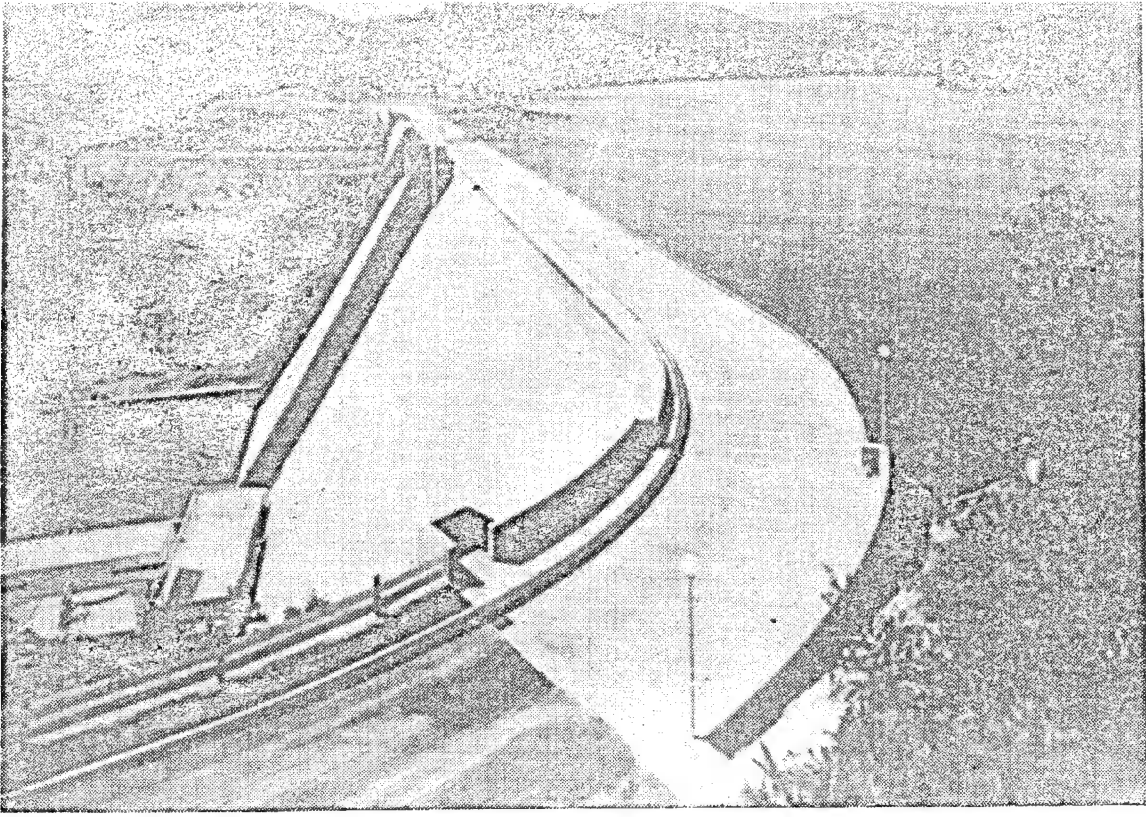
యుద్ధానికి పూర్వపు దరలకన్న తక్కువ

స్విస్ మేడ్. సరిగా లెంపూపును. క్రతీది 8 ఏళ్లు గ్యారంటీ. రాళ్లు అనుర్బవదినది. గుండ్రం లేక చదురుక్రొమియంకేసు దు. 20/8
 .. మేలిరకం దు. 25/-
 బిల్ల పదపు ఆకారం క్రొమియంకేసు దు. 30/-
 .. మేలిరకం దు. 38/-
 రోల్లగోల్డ్ (10 వం గ్యారంటీ) దు. 55/-
 రెక్టాంగ్యులర్, టాను, వంపుగది బ్రైట్ క్రొమియం కేసు దు. 42/-
 రోల్లగోల్డ్ (10 వం గ్యారంటీ) దు. 80/-
 15 రాళ్ళు రోల్లగోల్డ్ దు. 90/-
అలారం లైసెన్సు
 దర దు. 18/-, దు. 22/- మేలిరకం దు. 25/-
 బిగ్ బెస్ దు. 45/- పోస్టేజి అదనము
H. DAVID & CO.,
Post Box No. 11424, CALCUTTA.

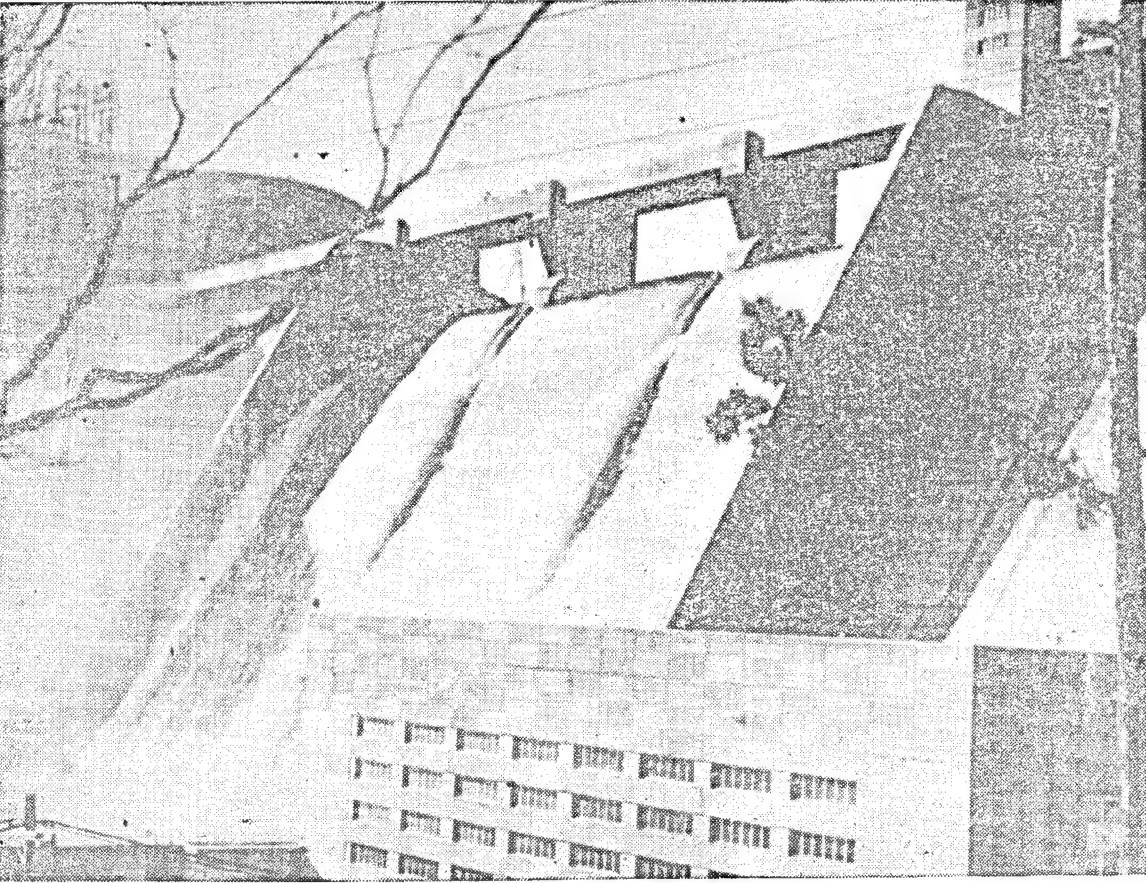
నెరసిన వెంట్రుకల షోరము

రంగు పూయనక్కరలేదు. ఆయుర్వేద చికిత్స. తెల్లని, రంగును మార్చి శోభనముగా వెంట్రుకలకు నలుపు నిచ్చును. గుణం కానిదో, రబ్బు వాసను చేయబడును. తెలుపు కావమైయుండిన దు. 2.8-0; మధ్యరకమైయుండిన దు. 3.8-0; పూర్తిగా యుండిన దు. 5.0-0.
గమనింపు:- ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ నిచ్చు షోషరము.
Bharat Kalyan Aushadhalaya,
No. 18, P. O. Katri Sarai, (Gaya)

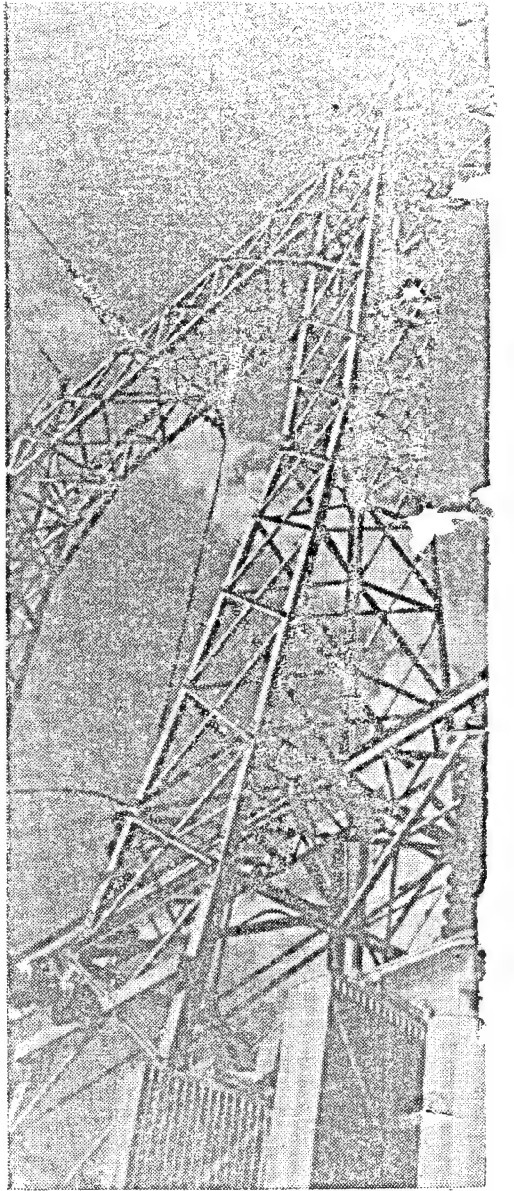

వాన నీటిప్రవాహవేగాన్ని అరికట్టటానికి కూడా టి. వి. ఎ. పూనుకుంది. ఉత్తర తెలంగాణలో హివాసేదాము ఈ చిత్రంలో కనపడుతున్నది. ఈ డాము కట్టక పూర్వం ఈ నీటి వరదలవలన తెలంగాణలోని చట్టనూగా పట్టణం మునిగిపోతుండేది. హివాసేదాము ఎత్తు 307 అడుగులు.

ఈచిత్రంలో కనిపిస్తున్నది శోన్ డాము. పవర్ హౌస్ నదుల సంఘముకు కొద్దిగా ఇవతలగా ఈ డాము కట్టారు. దీని ఎత్తు 265 అడుగులు. పొడవు 1860 అడుగులు దీనివెనుక నీరు నిలువవుండే ప్రాంతం వైశాల్యం 40,200 ఎకరాలు. ఇక్కడ 1 లక్ష కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి అవుతుంది. తెలంగాణలో ఓడల రాకపోకలకు తగినంత నీరు ఇక్కడనుండి వదుల్తారు.

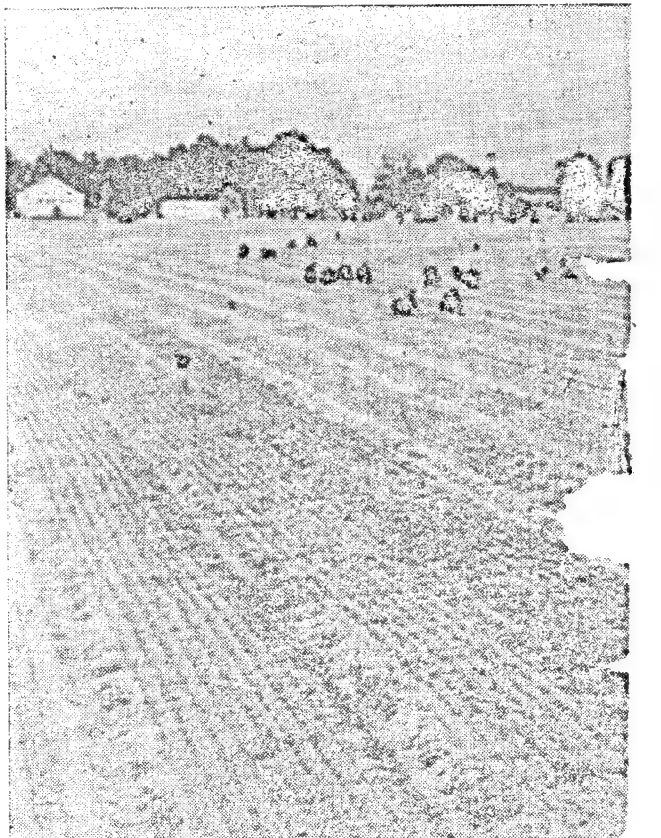
టి. వి. ఎ. డాములన్నిటినుండి ఉత్పత్తి కిలోవాట్ల-గంటలు వున్నది. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి పరిశ్రమల కూడా అందజేయబడుతున్నది.

ప్రసిద్ధి : టెలెవీషన్

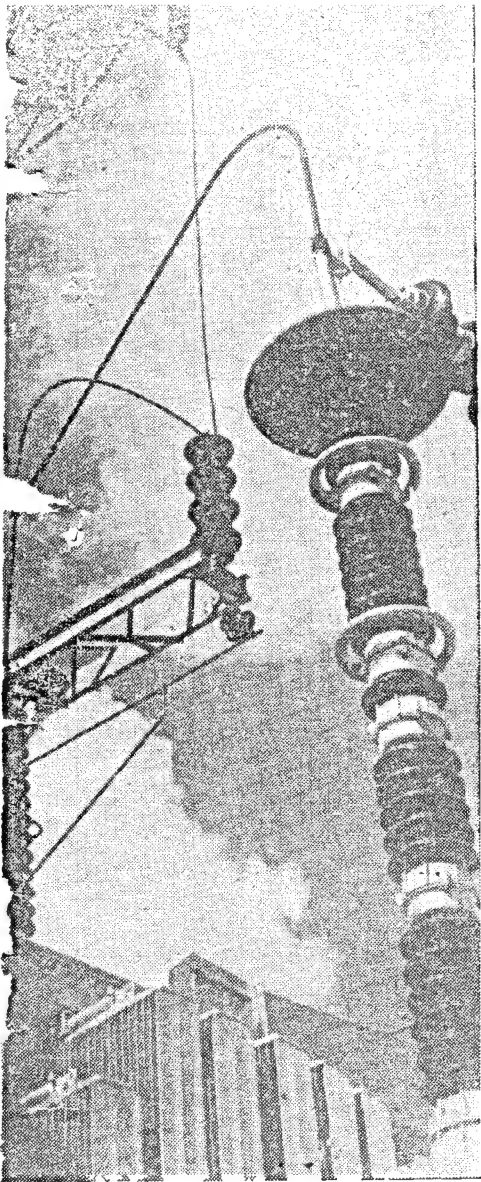
క్రింది మూడు పేజీలలో ఆధునిక పట్టణ నిర్మాణ విధానాన్ని సూచిస్తూ, టి. వి. పట్టణంలో ఒకభాగం ఈ చిత్రంలో కనిపిస్తున్నది.

వాననీటి వేగానికి భూమి పై భాగము కొట్టుకుపోతుండా వుండు అవసరం. తెలంగాణలో సరికి వేయబడిన అడవుల స్థానే చెట్లు పనివారు పెద్దపొలాలలో మొక్కలను పెంచి, తిరువార వాటినిలోయ ఈ విధంగా నాటారు.

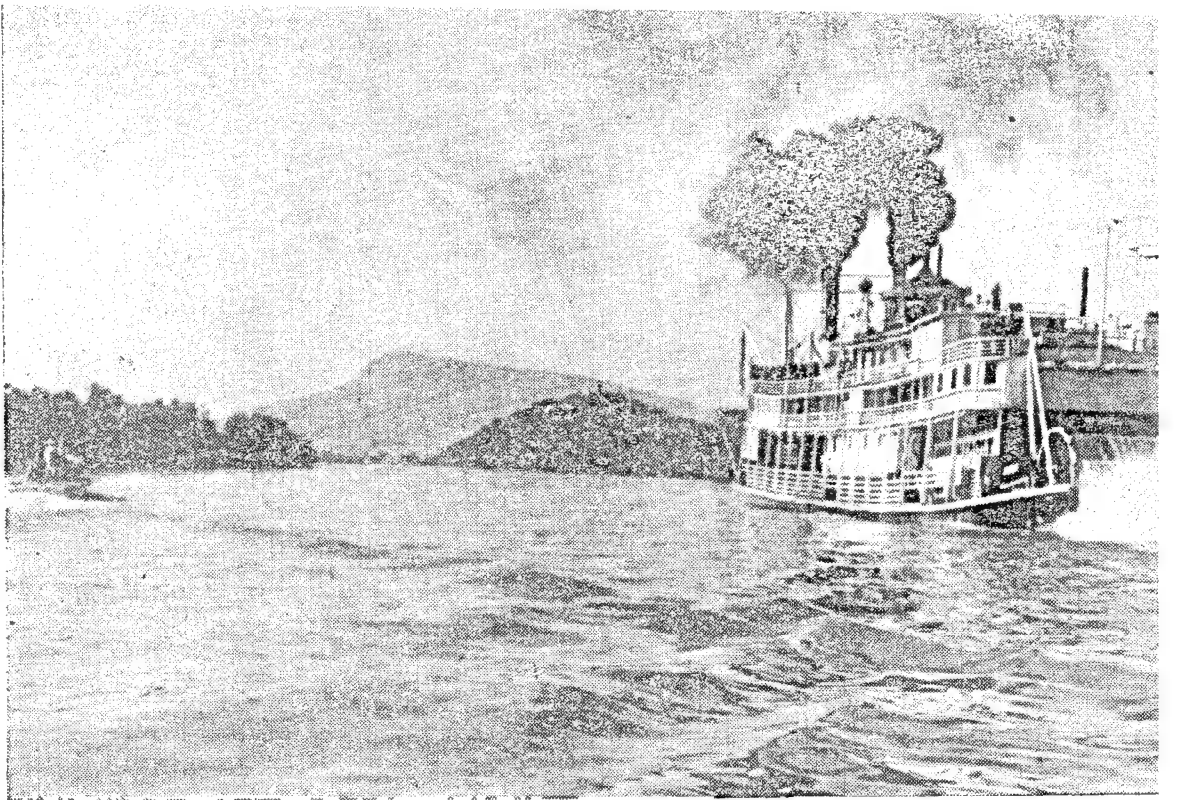
టి. వి. ఎ. సంస్థ కర్షకులకు ఇంకా చాల విధాల తోడ్పడుతున్నట్లు వర్ణనకుండా, సులభంగా పనిచేసే సూర్యుడియంత్రాన్ని అపయోగిస్తూండటం చిత్రంలో కనపడుతున్నది.

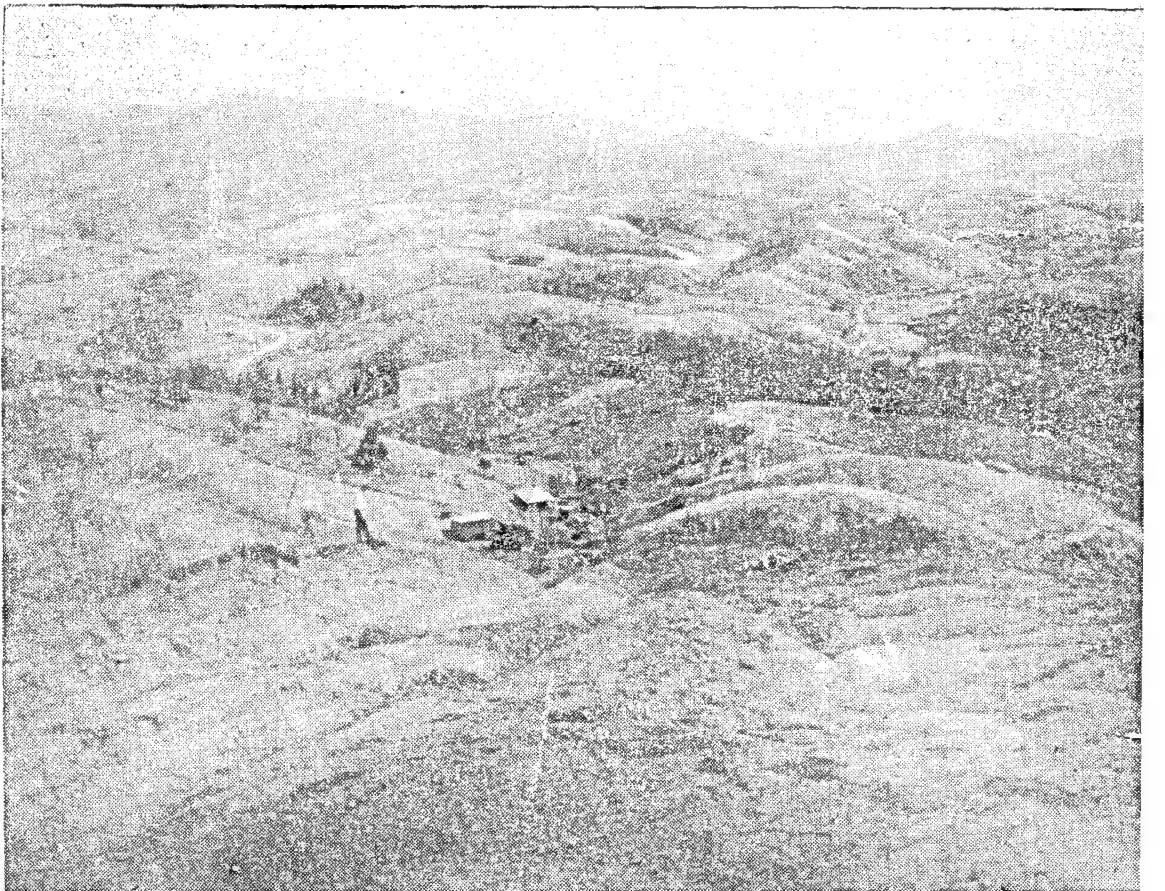

—బిడెస్ విద్యుచ్ఛక్తి 1913 వ సం లో 900 కోట్ల
ను నడపటానికి గాక రైతుల గ్రామీణ కుటుంబాలకు

టి. వి. ఎ. డాములలోనుండి నీరు సక్రమంగా వదులుతుండటంవలన పెనెన్సిన్ దిలో 461 మైళ్ళ దూరం ఓడలు ప్రయాణం
చెయ్యటానికి వీలవుతున్నది. 'గోల్డెన్-ఈగ్' అనే పూర్వకాలపు ఓడ చట్టనూగాపట్టణం సమీపిస్తున్నప్పటి దీ దృశ్యం.

ఈ లోయలో అనాదిగా పెరిగివున్న అడవులను ఒకటిన్నర శతాబ్దములనుండి కొట్టివేసి, వృక్షసంకేతిని నాశనంచేశారు,
ఆ తరువాత కొండలమీద కురిసిన వాననీరు వేగంగా క్రిందికి ప్రవహించి వస్తూ, సారవంతమైన భూమినంతనూ
కడిగివేయటంవలన, అచ్చటి భూమంతా కొండరాళ్ళు బైటపడి నిరుపయోగమై పోయింది.

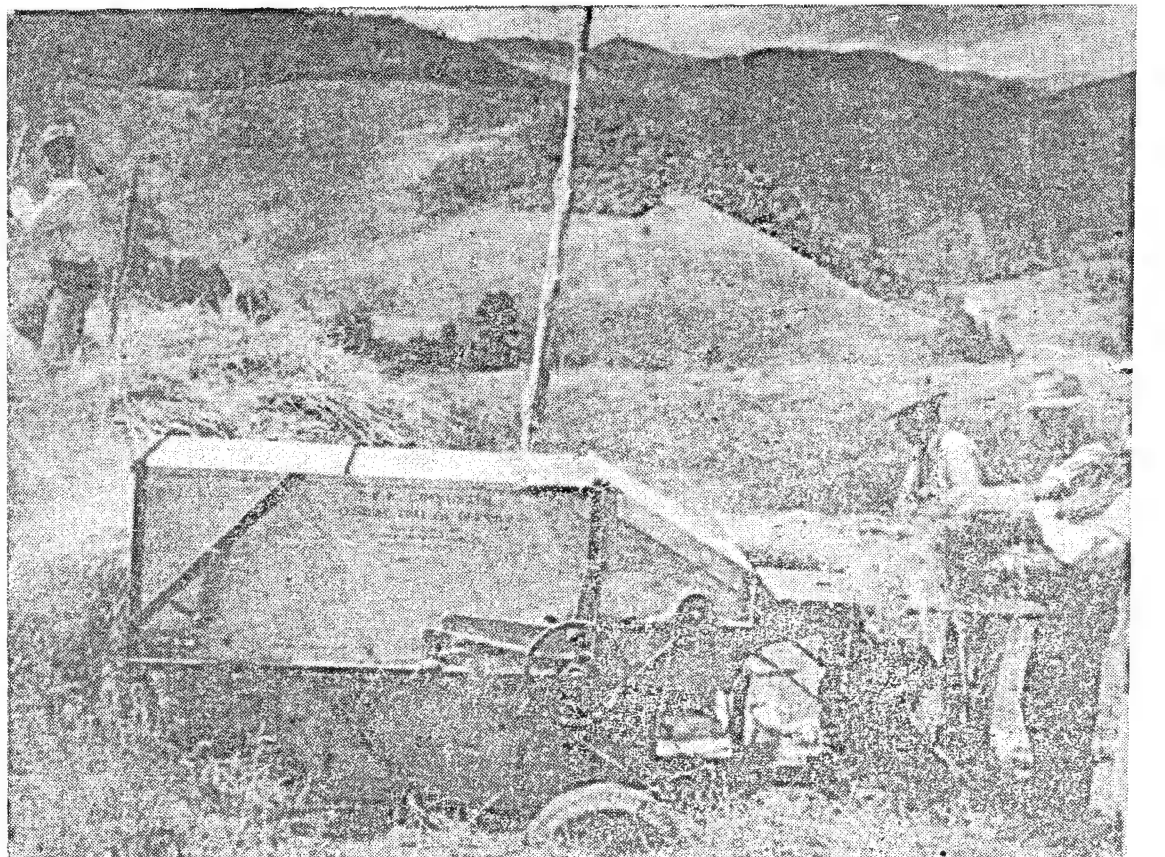
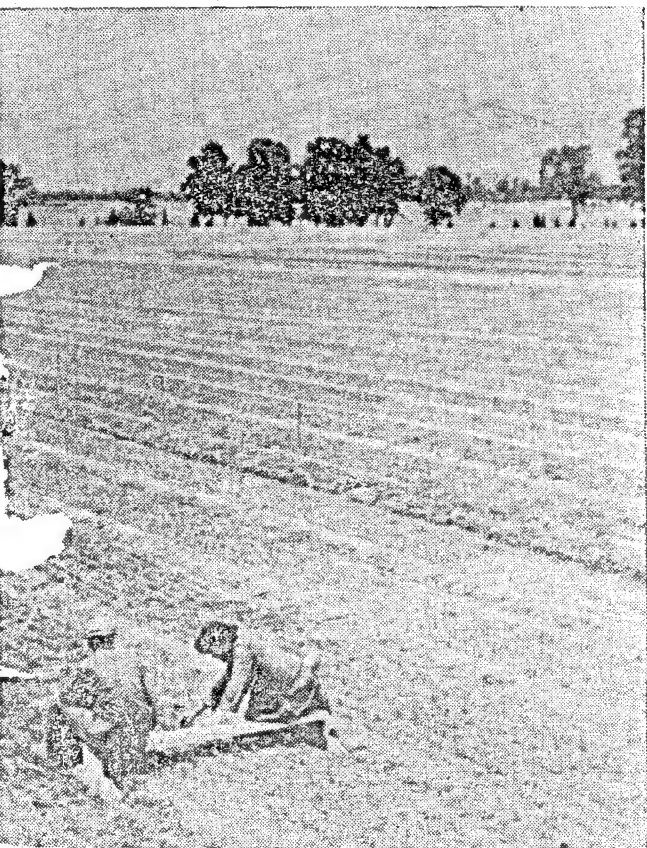
చెందిన లీ ప్రాజెక్టు

శ్రమముల వివరము

పి. పనివారలకుఇండ్లు కట్టబడినవి. నోరిస్ డాంవద్ద నున్న నోరిస్

నానికీ, పెద్ద తుపానులు వ్యాపించిపోకుండా నిలిపివేయటానికి అడవులు
ను విరివిగా నాటారు. ఈ చిత్రంలో కనపడుతున్నట్లు టి. వి. ఎ.
నిండా నాటుతూవుండేవారు. ఏడేండ్లలో మొత్తం 11 కోట్ల చెట్లు

న్నది. ఆ ప్రాంతానికి అమలైనది, చాకగా దొరికి, తేలికగావుండి,
టి. వి. ఎ. పరిశోధకులు కనిపెట్టారు. ఆ యంత్రాన్ని కర్షకు

౧౭

పిల్లల నవల:

పాడుగుముక్కు బాధతో పినాకయ్య ఒక అరగంటనేపు ఏడిచాడు; మొత్తు కొన్నాడు. కొంతనేపు అలా ఏడిస్తే వాడిని బుద్ధి చెప్పినట్లువుతుంది దని అలాగ ఏడవనిచ్చింది దేవకన్య. అబద్ధాలు చెప్పడం అంత చెడ్డ అలవాటు ఏమీ లేదు. పిల్లలకి ఉండే ఈ చెడ్డగుణం పోగొట్టాలనే వాడికి అనుభవించనిచ్చింది. వాడు ఏడ్చి ఏడ్చి మొగం అంతా వాచి పోయింది. కళ్లు ఎట్టబడి వెలికి ఊడి వచ్చేట్లు కాగానే జాలి పుట్టి తన చేతులు చూచింది. అంతలో ఒక వెయ్యి వడంగిపిట్టలు వచ్చి వాడి ముక్కు కొట్టి, ఊణంలో దానిని మామూలు ముక్కులాగ చేసివేశాయి. అంత పాడుగాటి ముక్కు మామూలు ముక్కు అయిపోయింది. “అమ్మాయి, నువ్వేంత మందిదానివి. నువ్వంటే నా కెంతో యిష్టంనుమా!” అన్నాడు.

“నువ్వన్నా నా కిష్టమే. నువ్వొక్కడ ఉండిపోతే మన మిద్దరం కలిసి ఉండి పోవచ్చు.”

“నాకూ యిష్టమే; కాని మానాన్న ఏమవుతాడు పాపం!”

“ఆ మాటకూడా నే నా లోచించాను. మీనాన్నకి నా సంగతంతా తెలుసు. యీవేళ రాత్రి కిక్కిడికి వస్తాడు”

“బిజమేనా!” అని పినాకయ్య ఎగిరి గంతువేశాడు. పోనీ, నేనే వెళ్లి అతన్ని కనుసుకొంటాను. రాత్రివరకు ఉండలేను” అయితే వెళ్లిరా. కాని దారి తప్పిపోకు సుమా! యీ తోటలోంచి తిన్నగా వెళ్తే మీనాన్న కనిపిస్తాడు.”

పినాకయ్య వెళ్లాడు. తోటలో ప్రవేశించగానే లేడిపిల్లలాగ ఝగత్తాడు. ఆ మట్టిచెట్టుదగ్గరకి రాగానే ఏదో కదలికలు అయి, ఆ గాడు. అక్కడ దారిలో ఎవరు కనిపించారో తెలుసా? చెప్పకొండి చూడండి. ఆ నక్క-బావా పిల్లి-బావా మల్లి కనిపించారు. “ఇదిగో మన పినాకయ్య! నువ్వొక్కడి కెలా గొచ్చావు” అని పరామర్శ చేశారు.

“అదంతా తర్వాత చెప్తాను కాని మీరు వెళ్లగానే నా కిద్దరు దొంగలు కనిపించారునుమా” అన్నాడు.

“దొంగలా? వాళ్ల కేం కా వాలి నీదగ్గర”

“నాదగ్గర మోరీలు దొంగలించాలని చూచారు”

“ఎంత అన్యాయం?” అందినక్క.

“దురన్యాయం” అంది పిల్లి.

“కాని, వాళ్లని నేను తప్పించుకు పారిపోతే వాళ్లు తరిమి తరిమి నన్ను మట్టిచెట్టుకి వేలాడదీశా” రని ఆ చెట్టు చూపించాడు.

“ఎంత ఘోరంగా ఉంది! ఇలాంటి లోకంలో మనబోటి మంచి వాళ్లు బ్రతకడం ఎలాగ?”

ఇలాగ మాటలాడుతూవుంటే పిల్లి కుడికాలు కుంటడం, దాని పంజా విరిగి పోవడం కనిపించింది. “చప్పన నీ పంజా

ఏమయింది?” అని అడిగాడు పినాకం. పిల్లి ఏదో చెప్పబోతూవుంటే తడబడి ఏదో అన్నది. వెంటనే నక్క-బావా అందుకొని.

“పిల్లి చెప్పదలచుకోలేదు. ఇక్కడే ఓ గంటక్రితం మా కో తోడేలు కనిపించింది. పాపం ఆకలితో మండుకొని పోతోందట. పోనీకదా అని మన పిల్లి బావ ఒకచెయ్యి యిచ్చింది. శిబిచక్ర వర్తిలాంటిమనస్సు!” అని కంట నీరు పెట్టింది. పినాకయ్య ఆ పిల్లిదగ్గరకి వెళ్లి అందరు పిల్లులూ నీలాగే ఉంటేనా, ఎలుకలు బ్రతికిపోవు అని అన్నాడు. “అయితే నువ్వేం చేస్తున్నావు ఇక్కడ” అనగానే, “మానాన్న కోసం ఎదురు చూస్తున్నాను. ఏ ఊణంలో వై నా వస్తాడు మానాన్న” అన్నాడు.

“నీ బంగారుమోరీలు?”

“ఇవిగో జేబులోనే ఉన్నాయి. ఒకటిమాత్రం ఆ సత్రంవాడి కిచ్చి వేశాను”

“ఈ నాలుగు మోరీలకిబదులు కొన్ని వేల మోరీలు అయితే ఎంత బాగుంటుంది. ఆ వింతలదిబ్బలో పాతిపెట్టి రాకూడదూ?”

ఈ వేళ ఏలులేదు. ఇంకోసారి యెప్పుడైనా వెళ్తా”

“ఇంకో సారి వెళ్తే యేం ప్రయోజనం?”

“ఎంచేత?”

“ఒక సాహుకారు ఆ దిబ్బలంతా కొనే శాడు. రే పటి నుంచి ఎవరినీ అక్కడ ఏమీ పాతనియ్యరు.”

“ఎంత లదిబ్బ యిక్కడికి ఎంత దూరం ఉంటుంది?”

“ఒక మైలుదూరంపైచిల్లర. మా కూడావస్తే అరగంటలో చేరుకోవచ్చు. నీ మోరీలు పాతిపెట్టితే, కొన్ని ఊణాలకి కొన్ని వేల మోరీలు తీసుకొని, జేబుల నిండా అవి వేసుకొని రావచ్చు. వస్తావా మరి?”

పినాకయ్య కొంచెం తటపటా యించాడు. దేవకన్య, తాతయ్య, గొజ్జం కయ్య వీళ్లందరిమాటలూ జ్ఞాపకం వచ్చాయి. కాని అవేమీ లెక్కచెయ్యలేదు. వివేకంలేని అందరి పిల్లలలాగే “రండి పోదాం;” అని, ఆ నక్కనీ పిల్లనీ వెంటేసుకొని బయలుదేరాడు. ఒక పూట ప్రయాణం చేసే టప్పటికి మంద పిల్లి అనే పూరు చేరుకొన్నారు. ఆ పూరులో ఎక్కడచూచినా వెంట్రుకలు రాలిపోయి ఆకలితో అజీచే ఊరకుక్కలు, పిట్టలు, నెమళ్లు - జంతువులు అన్నీ అందాలు పోయి తల వేలవేసు

కొని ఆకలితో అరుస్తూ తిరుగుతున్నాయి. వీళ్లమధ్యనించి నడుస్తూ “ఏదయ్యా, వింతలదిబ్బ?” అని పినాకయ్య అడిగాడు. “ఇంక రెండు అడుగులు సాగి వెళ్లు” అని నక్క బదులు చెప్పింది. ఆ ఊరుదాటి గోడలు దాటగానే ఒక దిబ్బ కనిపించింది. అందులో వింత ఏమీలేదు. మామూలు దిబ్బే! ఇదీ వింతలదిబ్బ. ఇక్కడ ఆగి కన్నం త్రవ్వి దానిలో యీ మోరీలు పాతి, మట్టితో కప్పివేసెయ్యి” అని నక్క చెప్పింది. పినాకయ్య “సరే” అని కన్నం త్రవ్వి మోరీలు పాతిపెట్టి మట్టిపోశాడు. “ప్రక్కనే కాలువ దగ్గరకి పోయి ఒక బాల్చీనిండా నీళ్లు తీసుకొచ్చి, యీ మోరీగింజలు పాతిపెట్టినచోట పోయి”

అని నక్క-బావ సలహా చెప్పింది. ఆకాలవ దగ్గరకి పినాకయ్య వెళ్లి బాల్చీ లేని కారణంచేత దోసిల్లతోనే నీళ్లు పట్టుకొచ్చి గోతిలో పోశాడు.

“ఇంకేం చెయ్యాల్సి నక్కగారు?”

“ఇంకేం చెయ్యి. నక్క రలేదు. ఇప్పుడు వెళ్లి పోయి మరో ఘడియ పోయినతర్వాత వచ్చేయ్యి. అప్పటికి ఓచిన్న చెట్టు మొలుస్తుంది. దాని కొమ్మలనిండా బంగారు మొహరీల గుత్తులు వేలాడుతూ ఉంటాయి” అని అంది.

ఆ మాట వినగానే మన వెళ్లాడే బామ్మకి కలిగిన సంతోషానికి మరలేదు. నక్క-బావకి పిల్లికి వెయ్యి దణాలు పెట్టి, ఎన్నో కానుక లిస్తానని కూడా అన్నాడు పినాకం.

“మాకు కానుక లక్కరలేదు గాని, పనీపాటూ లేకుండా ఎక్కువ ధనం సంపాదించడం నీకు చెప్పాం. అదే మాకు పది వేలు. అంతకంటే ఆనందం మాకేముంది.”

ఈ మాటలు చెప్పి, పినాకయ్య దగ్గర సెలవుతీసుకొని కావలసినన్ని మోరీలు వానికి కలుగుగాక! అని దీవించి - వాల్చీదూ వాళ్లతోవను పోయారు.

బాలగేయాలు శ్రీ చింతా దీక్షితులు (సంపాదించినవి)

29
తోడు పాయసం తోడు
అత్తల్ల బంతికే తోడు
మామల్ల బంతికే తోడు
ముద్దు మాణిక్యమా తోడు
ముత్యాల హారమా తోడు
జుర్రు పాయసం జుర్రు
జుర్రంగ నీ చెయ్యి చుర్రు.

30
గట్టుకుదా కోడి
గవ్వల్లా కోడి
తోక్కితే తొంబై
పిల్లల్లా కోడి
అప్పల్లారా
డిప్పలు మయ్యండి.

31
తోడు పాయసం తోడు
తోడితే నా చెయ్యివేడి
వేడిపాయసం జుర్రు
జుర్రోయమ్మ జుర్రు
జుర్రితే నా నోరు చుర్రు.

32
ఒక్కా ఒక చెలియూ
రెండూ లోగిల్లూ
మాడు ముచ్చిలక
నాలుగు నందన్న
అయిదుం చిటి గొలుసు
ఆరుం జేటిలు
ఏడుం జవ్వాజి
ఎఱుమన మనమంద
తొంపా తోగుచ్చు
పదికి పట్టెడ.

33
నీర నీర బండి
నీరాయి బండి.

34
అరటిపండరటిపం డమ్మన్న ముద్ద
పేపే రామన్న పెండలంముద్ద
ఆవు పేరేమి, గోవు పేరేమి
చంద్రకాంతా నీ మొగుడు పే
భైవరు?

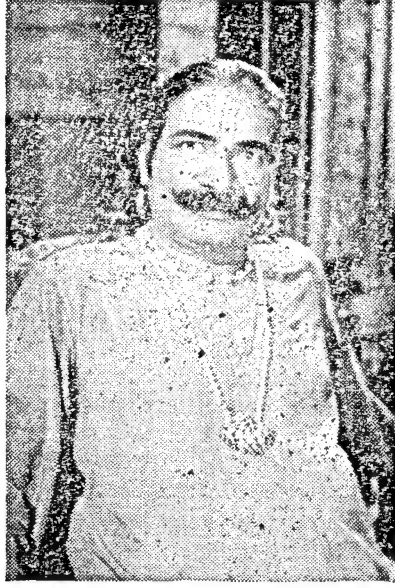
35
బెదినా పదినా ఒల్లంకి పిట్ట
గదిలో పెట్టు గంజినీళ్లు పాయ్య
నీ కొడుకు పుట్ట నా పే రెట్ట
మా అన్న కొట్ట నీవు పారిపోను
నే బతిమాల, నువ్వు యేడవ
నే నవ్వు

36
కొల్లకండు రోలబండ
మాల్ల ముడ్డి నాళ్ళ సరం
అయిదు రొంటి ఆరు గిరిగిరి
ఏటికి ఒకడు.

37
దమ్మిడి పోయింది
దేవుల్లాడుకో;
కాలు విరిగిపోయింది
రంకణం కట్టుకో.

38
చీల బండి చిక్కుడుకాయ
పాళాబండి పల్లెరుకాయ

భరణివారి రత్నమాలలో భూమికేతు భూమికాధారి సి. ఎస్. ఆర్.
అంజనేయులు, సింహకేతు పాత్రధారి గోవిందరాజుల సుబ్బారావు

సినిమావార్తలు

రత్నమాల

భరణిపిక్చర్స్ వారి రత్నమాల తయారయింది. ఒక వారం రోజులలో నెస్టూరు పరీక్షకుడా తూర్తి అవుతుంది. 2నవరి ప్రారంభంలో విడుదల కావచ్చు. ఈ పతంతో ఒక కొత్త దర్శకుడు రంగంలోకి వస్తాడు. పేరు శ్రీ పి. ఎస్. రామకృష్ణరావు. తెలుగు తారాపథంలో ధృవ తారగా వున్న శ్రీమతి భానుమతి భర్త.

ద్రోహి

స్వతంత్ర ఫిలింస్ వారి 'ద్రోహి' మూడు నెలలు పూర్తి అయింది. సంవత్సరాది సుమారు నవంబరు 15 వరకు ప్రాచ్యుత ప్రకాశరావుగారు ఒక పథకం ప్రకారం నిర్మాణం చక్కచక్కా సాగిస్తున్నారు.

సువర్ణమాల

స్వర్ణలతా పిక్చర్స్ వారి 'సువర్ణమాల' సగం తయారయింది దర్శకుడు కాశ్యపాచారి సదాశివరావుగారు కొందరు కొత్తతారాతో మరల నెలకంటే వస్తున్నారు. సంగీతదర్శకుడు కూడా కొత్తవారే శ్రీ అడిపం రామారావుగారు.

బాలరాజు

ప్రతిభా పిక్చర్స్ వారి 'బాలరాజు' తయారయింది. వాటం చూసుకొని త్వరలోనే విడుదల చేస్తారు. అంజలి దేవి, వరలక్ష్మి, నాగేశ్వరరావు ప్రధాన పాత్రధారులు

కలికాలం

ఉమాఫిలింస్ వారు చదివే చప్పుడూ తేకుండా, పనే ప్రధానంగా, లోగడ పెట్టుకొన్న 'తప్పలేక' దంపను 'కలికాలం' గా మార్చి గతమాసంలో మాటింగు ప్రారంభించారు. భానుమతి, ఉమామహేశ్వరరావు. భీమవరపు నరసింహారావు, ముక్కామల కృష్ణమూర్తి ప్రభృతులు ప్రధాన పాత్రధారులు. ప్రసిద్ధిపొందిన కవి వరణ్యుడు శ్రీ గడియారం వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు కథా, సంభాషణలు వ్రాశారు. శ్రీ పి. శుల్లయ్యగారు దర్శకత్వం నిర్వహిస్తున్నారు.

వింధ్యరాణి

వైజయంతీ ఫిలింస్ వారు జెమినీ పిక్చర్స్ వారు కలసి శ్రీస్తున్న 'వింధ్యరాణి' దాదాపు పూర్తి అయినట్లే. సంక్రాంతికి అటాఇటాగా విడుదల అవుతుందని వినికిడి. ఆంధ్రనాటకరంగంలో అఖండ ఖ్యాతి గడించిన డి. వి. సుబ్బారావుగారు నటించడం ఈ ఫిలిం విశేషం. దర్శకుడు శ్రీ సి. శుల్లయ్యగారు కనక 'వింధ్యరాణి' నాటకం ఆంధ్రప్రదేశ్ కాన్ని ఎంత అలరించితో 'వింధ్యరాణి' ఫిలిం కూడా అదేవిధంగా అలరించగలదనుకోవచ్చు. 'వింధ్యరాణి' కర్త శ్రీ పింగళి నాగేంద్రరావుగారు నాటకాన్ని ఫిలింకు అనుగుణంగా మార్చడంలో మంచి నిపుణత చూపి ఉంటారనేందుకు వారిచేత కథలు వ్రాయించుకోవాలని ఇతర నిర్మాతలు కొందరు చేస్తున్న ప్రయత్నాలే నిదర్శనం.

బొంబైలో శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మి పాటకచ్చేరి

దాదాపు ఒకలక్ష వసూలు

బొంబాయి, డిసెంబరు 14: ప్రసిద్ధ దాక్షిణాత్య గాయనీమణి శ్రీమతి ఎమ్. ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి యిచ్చుట నాలుగు గంటల పేపు కర్ణాటక గాన ప్రదర్శనము గావించిరి. ఈ కచ్చేరికి దాదాపు ఒక లక్ష రూపాయలు వసూలయ్యెను. దాక్షిణాత్య విద్యా వ్యాపక సంఘంవారి భవన నిర్మాణ నిధికి ద్రవ్యంవసూలు చేయుటకుగాను ఈ కచ్చేరిని యేర్పాటు చేసిరి. సభాధ్యక్షత వహించిన మురారీ దేశాయిగారు, బొంబాయి ప్రభుత్వ హోంశాఖ మంత్రి శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మిగారి గానకళా కౌశలమును ప్రశంసించిరి. ఆమె తన గానకళా నైపుణ్యమును యిట్టి ధర్మ కార్యములకై వినియోగించుచున్నందులకు కృతజ్ఞత తెలిపిరి. ఈ సభకు బోర్డారుమహారాజు, ఆయన భార్య సీతాదేవి, బొంబై నగరములో పేరు ప్రసిద్ధిగాంచిన వారనే వులు వచ్చియుండిరి.

విద్యాసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ వి. సి. రామలింగంగారు వసూలైన ద్రవ్యం మొత్తమును ప్రకటించుచు ఈ గానసభ జయప్రదముగాక యని ప. బెంగాలు గవర్నరు శ్రీ రాజగోపాలాచారి, శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు, బొంబాయి ప్రధాని శ్రీ బి. జి. ఖేరుగారలనుండి సందేశములు వచ్చెనని.

'తార'

తెలుగు జాతీయ, సినిమా మాస పత్రిక ప్రారంభోత్సవ ప్రశ్నోత్తర సంచిక 82 పేజీలు. మేనేజింగు ఎడిటరు శ్రీ బి. డి. ఎస్. ఆచార్య. సాలు చందా రూ 6/- విశిష్ట రూపాయి. విలాసం 6 సుంకురామచెట్టి షిప్, జి. డి. మద్రాస్.

వైజయంతీవారి 'వింధ్యరాణి'లో శతమిత్రుడు, శివశ్రీ పాత్రధారులు పండిట్ రావ్, రమణరావు

కళారాధకునికి సన్మానం

తెనాలి, ఈ పట్టణవాస్తవ్యుడు, కళారాధకుడు శ్రీ గోవిందేశ్వరయ్యగారిని ఈ పట్టణ ప్రజల తరఫున గతవారం సన్మానించడమయింది. కవి సామ్రాట్ శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు సన్మాన సభకు అధ్యక్షతవహించారు. పాగుల తరతేన సన్మానసంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆవుల గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు శేషయ్యగారిని పుష్పగులాలంకృతులచేసి, సన్మానపత్రం పమర్చించారు.

శ్రీ సత్యనారాయణగారు, శ్రీ శేషయ్యగారి కళారాధనను గురించి ఇల్లా ఉపన్యసించారు: శ్రీ శేషయ్యగారు 16 వందలవరకు కళా సేవ చేస్తున్నారు. మంచి శిల్పి. ప్రతిభాశాలి వ్యక్తిత్వం కలవారు. వినయ విధేయతలు కలవారు. మన దేశంలో చిత్రకారులు, గాయకులు, కవులు, శిల్పులు దార్శిన్యంతో బాధపడుతున్నారని తీరూ అంతే అయితే ప్రథమ ఈ స్వస్థానంలోనే వారికి సన్మానం జరగడం ప్రశంసనీయం. కళా సేవకులకు కావాల్సిన అయిన తెనాలి పేరు నిలపెట్టుకొన్నది.

తర్వాత శ్రీ సత్యనారాయణగారు శ్రీ శేషయ్యగారికి సన్మానసంఘం వారివ్యవహార పండిత శాల్యలనూ, మున్నూరు రూపాయలనూ ఇచ్చి, 'చిత్రకళావికారదా' అను బిరుదు ఇచ్చారు.

మిమ్మల్ని, శ్రీ శేషయ్యగారి కళానైపుణ్యాన్ని ప్రశంసిస్తూ వి. ఎస్. అవధాని, నెహ్రూని హనుమచ్ఛాస్త్రి, చింతమనేని భావయ్యచౌదరి, వేదాంతం లక్ష్మీనారాయణ, పి. అప్పారావు మొదలైనవారు ఉపన్యసించారు. మాధవపెద్ది బుచ్చి సుందరరామశాస్త్రి, బృందావనం రంగాచార్యులుగారు శ్రీ శేషయ్యగారి ప్రతిభను కొనియాడుతూ ఆశువుగా పద్యాలు చెప్పారు.

'ఇండియన్ ట్రావెల్ అండ్ హాలిడేస్'

ఆంగ్లమాసపత్రిక, 48 పేజీలు సంపాదకుడు శ్రీ ఆర్. రామస్వామి సాలూచందారూ. 10/- విశిష్ట రూపాయి. విలాసం కాక్స్ ప్రెస్, 48 ఫోర్ట్రీట్, బొంబై 1.

కులసాక్షి సం, మనశ్శాంతి కోసం, సుందర దృశ్య విలాకనారం యాత్రలు చేసేవారు ఎక్కడెక్కడ ఏయే ప్రదేశాలున్నాయో అక్కడికి ఎట్లా వెళ్ళాలో, ఇదివరకు వెళ్ళేవారు ఆ ప్రదేశాలను గురించి ఏమి అభిప్రాయాలు వెల్లడించారో ఈ మొదలైన అంశాలను తెలుసుకోవడానికి ఈ పత్రిక ఉపయోగపడుతుంది. మొదటి సంచిక ఈ మాసములోనే వెలువడింది.

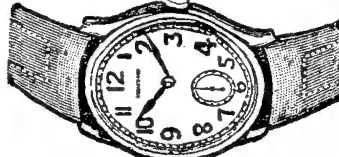
ఎం. ఆర్. ఎ. ప్రొడక్ట్స్ న్యువారి 'మన దేశంలో' నాయకుడు నారాయణరావు

'మనంత' అరండేర్ జన్మదిన సంచిక

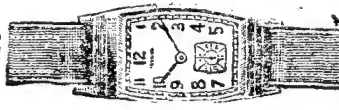
అడయాల్ బిసెంట్ థియసాఫికల్ స్కూలువారు డాక్టర్ అరండేర్ జన్మదినాన్ని పురస్కరించుకొని ప్రచురించిన ప్రశ్నోత్తర సంచిక. 36 పేజీలు. స్కూలులో చదివే విద్యార్థులు సంస్కృతం తెలుగు తమిళం ఇంగ్లీషు భాషలలో వ్రాసిన చిన్న చిన్న చక్కని వ్యాసాలతో సంచిక ముచ్చటగావుంది. విద్యార్థులు తప్పక చదువదగినది. ప్రతి హైస్కూలువారు ఇట్టి పత్రికలు నడుపుట అవసరం.

మేలురకం రిస్టవాచీలు

స్విస్ మేడ్. గొప్ప పనితీరును, ప్రతిది రిపేర్ల గ్యారంటీ. టొమ్మలో నన్న అందంగావుంటుంది. ప్రతివాచీ అందమైన పెట్రోల్ గాని స్టాన్లిక్ వల్టికా గాని, చెయ్యుకోగాని వస్తయిచేయబడును.

- S. 1 గుండ్రం లేక చతురం క్రొమయం కేసు రు. 28/-
- .. మేయరకం రు. 24/-
- బల్లవరపు ఆకారం క్రొమయం కేసు
- 4 రాళ్లు రు. 38/-
- మేయరకం 7 రాళ్లు రు. 38/-
- రోల్లగోల్డ (10 ఏళ్ల గ్యారంటీ 5 రాళ్లు) రు. 55/-
- 15 రాళ్లు స్టెయిన్ లెస్ రు. 42/-
- .. రోల్లగోల్డ (10 ఏళ్ల గ్యారంటీ) రు. 75/-

- S. 2 (రెక్టాంగుల లేక ట్రామ్మ ఆకారము)
- బ్రెడ్ క్రొమయం కేసు 4 రాళ్లు రు. 38/-
- .. మేయరకం 5 రాళ్లు రు. 44/-
- .. 7 రాళ్లు రు. 44/-
- రోల్లగోల్డ (10 ఏళ్ల గ్యారంటీ 5 రాళ్లు) రు. 58/-
- 15 రాళ్లు స్టెయిన్ లెస్ రు. 78/-
- .. రోల్లగోల్డ (10 ఏళ్ల గ్యారంటీ) రు. 85/-

- S. 3 (వంకర ఆకారము)
- బ్రెడ్ క్రొమయం కేసు 4 రాళ్లు రు. 48/-
- మేయరకం 5 రాళ్లు రు. 42/-
- .. 7 రాళ్లు రు. 48/-
- రోల్లగోల్డ (10 ఏళ్ల గ్యారంటీ 5 రాళ్లు) రు. 68/-
- 15 రాళ్లు స్టెయిన్ లెస్ రు. 72/-
- .. రోల్లగోల్డ (10 ఏళ్ల గ్యారంటీ) రు. 88/-
- నైవాటిలో ప్రీల నైజకు దేనికైనా 12 1/2% అదనము. ప్యాకింగు టోషేకి రు. 0.12- 0.25 అదనము. ఏ రేడింటి అర్థరకైన ఉచితము. అర్థరకం వంపునపుడు వాచి నెంబరు ఉదహరించండి.

జాబుంన్నియు ఇంగ్లీషులో వుండాలి.
PARAGON WATCH Co., (A.P.)
Post Box No. 1419, Calcutta 6

గొప్ప వారితో గుసగుసలు

తిమ్మన, ధూర్జటి

శ్రీ శ్రీ శ్రీ వారణాసి శ్రీనివాసరావు

[హంపిలో నీతా సరోవరానికి హనుమంతుడి గుహకు మధ్య నున్న చెట్టామీద కూర్చుని తిమ్మన, ధూర్జటి మాట్లాడుతుంటారు. నేను సరోవరం లో కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కుని వచ్చేటప్పటి కీ సంభాషణ జరుగు తుంటుంది.]

ధూర్జటి : ...వచ్చేటప్పటి కేమిటి మిమ్మల్ని వాండ్లనుకుంటుంది?

తిమ్మన : నా గ్రంథంలో నాక పద్యాన్ని విమర్శిస్తున్నారు.

ధూ : నిన్న మిమ్మల్ని విమర్శించారా! ఈ రోజున ఉపాసన మంత్రం వినుపించే టప్పటికి నా నెంట్ బడ్డారు! నా కావ్యంలో పద్యాన్ని పుచ్చుకొని—

(నమ్మ) కూర్చోవోయ్—

ఏకద మారంభించారు. దండు మనుషులులా లాగున్నారు!

తి : నెమ్మదిగా నంటావేం? మహా చెడ్డ వాళ్ళు. నన్నంటారూ, “ఏ ముడి,

‘ఎల దేటు ల్మమవాల్కు కన్దవలపై నింది వరభ్రాంతిచే

మెలకె జేరల గప్పకో నలవి కా మె జీదరం జెంది ని

చ్చులు గాంతించిరి నిర్మి మేమ జలజా స్యుల్ మానువత్సంబు, న

య్యరిభితి ముకుళి కృతాక్షియగు స త్యా కాంత నీక్షించుచుకొ

అని వరి సీరే! ఏ మని వర్ణించారండీ అట్లా? చేరల్లో కప్పకోలేనంత చాటల్లా గున్నాయండీ

మా కండ్లు! మానువత్సాన్ని ‘నిచ్చులు గాంతించిరి’ అండానికి మే మెప్పుడూ పసి పాటా లేకుండా పూల్కాటల్లా తిరుగుతూంటా

మా, తుమ్మెదల్లు తోలుకోలేక ఆ కోర్కె కోరడానికి!” అని నలుగురో, ఐదుగురో వచ్చి ఒకటే గోలగా ఆరంభించారు.

ధూ : నన్ను అట్లాగే కాళహస్తి మహాత్మ్యంలో—

“పరిచిత బంధునైపుణి న పారకళానుభవప్రసక్తి నా

దరప వివేక సంపద స దా శుకవాక్య నుధానుభూతి మో

పారహితవృత్తి బ్రహ్మరద సంగరహస్య విచారబుద్ధి న

పురమున గామినీజనులు పొలురు యోగిజనంబు పోలికె”

అన్న పద్యాన్ని వచ్చిన యెనమందుకు రప్ప రసలు ఒకటే రోదగా “ఏ ముడి ధూర్జటి

గారూ, పదాల గారడీ చాతనానా పట్టంలో కామినీజనం యోగిజనంలా గుంటూర ని

ల్లేపించడం! దాల్లో అందమేమిటి? మీ మాయ బుద్ధిని వేదాంతంలో కప్పదామనా, నేర్పుకు పొయినా”రని బుగ్గలు పొడవడ మారంభించే

టప్పటికి తడి మంత్రాహ్వన మొస్తే రులుపు కొచ్చా. తాతగారూ, ఇతడు కాళ్ళూ చేతులూ

సర్దుకోసి కుండా తొందర పెట్టాడేమిటండీ? చక్కని పట్టులొనుంచి లేవదీశాడు.

నే : (ధూర్జటితో) మీ కక్కడకూడా భూలోకంలో లాగే చక్కని కాలక్షేప ముంద న్నుమాట!

ధూ : అంటున్నావోయ్ అను! కృష్ణ రాయ లంటేనే మాకు లెక్కలేక పోయింది.

నే : రాయలే, రాయలవార్ని!

ధూ : మీ కంతా యెక్కువైతే అతని విగ్రహం జెక్కించుకొని పూజ్చేయండి. మాకం లెక్కలా.

నే : ఎంత గర్వమండీ మీకు?

ధూ : గర్వమేమిటి? అట్లాటివార్ల నుద్దేశించే ‘అల్పుల్ మత్తులై యేల చచ్చెదరో’ రాజుల

మంచు నక్కటకటా! శ్రీ కాళహస్తికృతా! అన్నాం తాతగారూ.

నే : తిమ్మనగార్ని తాతగా రన్నారేం పెద్దనగా రుండగా?

ధూ : ఏమిటి, పెద్దనగా రుండగానా? ఆయన పెట్టుతాతా, యాయన పుట్టుతాతా.

నే : నా కర్ణంకాలా?

ధూ : ఈయన తాతరికం పుటకతో వచ్చింది, సూజమైంది; ఆయన తాతరిక మెనడోడేపెనే వచ్చింది. కృష్ణరాయ డేదో అంటే వచ్చింది. జైషవాళిమానంచేత మ ధ్య నై ష్ఠ పు డి కొక బిరుదుకూడాను!

నే : అదేమిటండీ మధ్య వైష్ణవుడు!

ధూ : కా కేమిటి వైష్ణవ కుటుంబంలో పుట్టాడా? మధ్యనా మతాన్ని స్వీకరించాడు రాజా శిష్ట మని. అట్లాటప్ప డేమాతాడు మధ్య వైష్ణవుడుకా?

తి : కావచ్చు గాని, ఆ బిరుదుకు తగ డంటారా పెద్దన?

ధూ : ఇంతకూ నా అభిప్రాయ మెవరి గ్గావాలి? ఆ కాలంవాండ్లంతా బ్రహ్మరథంపడే, ఈ కాలంవాండ్లంతా అపాటే, పాడితే!

తి : అట్లా అనకోయ్, ఆయన సకలవిధములా సమరుడూ! ఆ ప్రభు వింగితజ్ఞుడూ, పండితుడూ!

ధూ : ఈ మీ రట్లా గనం చెప్పడూ? ఆ ఆముక్తమాల్యదన సభలో చదీ వి న్నాడై నా నా పక్షం బలికారా, రాయలంది మహా బాగుం దని బుర్రాపారు కాని! ఒక్క రామకృష్ణుడు మటుకు నాతోబాటు మొగం ముడిచెట్టాడు.

నే : ఆయనా చివరకు వైష్ణవం బుచ్చుకు న్నాడుగా?

ధూ : ఆ, వాడోక మధ్యవైష్ణవుడు! ఈ యన, మూరన్న, నేనూ నామాలకు నామాలు పెట్టాంగాని, మిగతా వాండ్లంతా పంకనామా లెట్టినవాండే!

నే : విష్ణుచిత్రియం చదివిన రోజున నేమెం డేమిటండీ!

ధూ : ఏమో అయింది. వార్షుడును; నా కది మంట.

నే : తాతగారూ, ఏమెం డేమిటండీ.

తి : (గొంతు సవరించుకొని) మా ప్రభువుకు వైష్ణవ మంటే అభిమానం. ఆ దొక్కొకసారి స్వామిరులకు దుర్మరం గా వుండేది.

ఒక దినముక వైష్ణవు డొచ్చాడు. ఆ వాడు రాయలవారు మహాసభ చేసి విశిష్టాద్యైతమత చర్చ సాగించారు. డిండిమధ్యమమడవైష్ణవ మతాన్ని గురించి వాదించడానికి కుదిర్చారు.

రాయలు మధ్యస్థంగా వుండి చివరకు వైష్ణవుడే గెల్చాడన్నాడు. అది అన్యాయ మని మా ధూర్జ టికి తోచి—

ధూ : ఒళ్లు మండిపోతే జైటికొచ్చి యెద టున్న పాముకోళ్లు, పల్లకి యేదీ కనుపించలా నాకు: అరు గ్గాడా కాలికి తగిలింది. అంతా తెలిసిన కృష్ణరాయుడు తన గ్రంథంలో నా పట్టు వచ్చినప్పడు ఆవాళ నా తత్తరంతా పూస గుచ్చినట్లు కూర్చాడోయ్.

తి : ధూర్జటి, నీకు తొందరా, కోపం ఎ కు గ్గ వ గా ని క వి క ల్పించిన దృశ్యాల్లో రసవంతమైన దాన్ని జ్ఞాపక మంచు కొని వ్రాయడం తప్ప! ఆ సందర్భంలో తోచే తత్తర్ను నీవుమటు కెట్లా వర్ణిస్తావు. అట్లా వర్ణించక! ఎందుకో యింకా దాన్ని పురస్కరించు కుని మాట్లాడాలి! అదిజరిగి యెన్నా వైసింది. యెం కథ!

ధూ : ఏమో తాతా, నా కెప్పుడూ అట్లా గుంటుంది. నా కర్మం నన్నేం జేయ మన్నారో?

నే : (విషయం మారి నే బాగుండునని) తమది కాళహస్తిండీ? ఏదీ నెల్లూరు దగ్గర కాళ హస్తికో?

ధూ : జేను. ఇంకొక కాళహస్తికొడుండీ?

నే : అబ్బా. మీ పూల్లో నంత దోమ లేకుండీ?

ధూ : ఇదుగో, ఇట్లాటి పిచ్చిప్రశ్న లేయడా నికా మమ్మల్ని చక్కని రసవంతమై పట్టు లోంచి దిగలాక్కొచ్చింది? మీకు రైట్లూ బాయిల్లూవున్నాయి గాబోలు, ఈ కాలంలో.

ఎక్కిపోయి చూచి పరిశోధించి కనుక్కో!

నే : ఎంత తొందరా కోపమండీ మీకు తాతగా రన్నట్లా! ఊరివారుగదా అని అడిగి తే తప్పాండీ?

ధూ : ఏమిటి సంతా! మాకాలంలో ఒక్క దో ముండేకాదు. మీ రంతా యేమి తేమిటో నవనాగరకులుగా, ఆ నాగరకతతో వచ్చా యా వెధవదోమలు.

నే : ఎందుకనండి?

ధూ : ఎందుకో—ఇదో చూడూ? మీకాలం లో పరిశోధ నొక తెగువైంది. ప్రతిదానికి పరిశోధనే. ఇదెందుకూ అదెందుకూ, అని గోత్ర త్తి డెట్టు తగలేసి పరిశోధించడమే గాని ఒక్క చెడు విషయాన్నీ నిర్మూలం చేసిందిలేదు.

ఒక్కొక్క సారి ఒక చెరువు నాపబోయి, మరొక చెరువును దెచ్చి పెట్టారు. ఎందు కీ అపరితృప్త ప్రజ్ఞోన్మాదం? ఇంతటాపి, కావలసిం దడును.

నే : చిత్తం. తాతగారూ, తమది గన్న వరమా?

తి : జే న్నాయనా?

నే : ఏది, మేమంతా అనుకునే దొంగల గన్నవర మేనా?

తి : నాకు తెలీదు. విజయవాడ దగ్గరన్న గన్నవరం.

నే : అంటే, తమకాలంలో దాని కా శే న్లేదన్నమాట. సరే—తమరు శ్రీ కృష్ణరాయల వారి కిచ్చిన ఓడ్రరాజు కుమార్తెగారితో వారణ మొచ్చారా విజయనగరానికి?

తి : జేను.

నే : భర్తగారికి వారికి సరిపడలే దని, అందు కని వారు విడిపోయి కంభంలో నేదో కోట గట్టుకుని వుండేవారనీ...యింకా యేదో యేదో చెప్పకుంటారే తమరుగూడా వాళ్ళో వెళ్ళకుండా విజయనగరంలోనే వుండిపోయాళ్ళారే?

తి : నీవు విన్నవిషయం నిజమే. మా అమ్మాయిగారిమీద రాయలవారికి కోప మొచ్చి, అట్లా జరిగిందని తెలియగానే నేను పారిజాతాప మరణం గూర్చి శ్రీ వారి కంకిత మిచ్చా. అది విన్నానికైనా వారికి దయరాదా అనుకుంటే కొన్ని నెలలైనా రాలా. అప్పటికి లాభం లే దను కుని నెలవు పుచ్చుకుని వెళ్ళాం అనుకుంటుండగా బదిహోద్రోజులు జ్వర మొచ్చి అది ప్రబలి వ్యాధి గ్రస్తయై యీ లోకంతో సంబంధం వదిలింది.

నే : అయితే తమ జమ్ము కా విషయం కారణమా?

తి : అంతవరకు లేదుగాని, యేమిరా మా ప్రభు కుమార్తె కిట్లా వచ్చేనే అన్న చీకుమటుకు మనస్సులో ప్రవేశించింది.

నే : చిత్తం పాపం! తమ రంటే అస్థా నంలో కవు లందరికీ యిష్టమేనాండీ?

ధూ : ఏ రంటే జగత్తంతకూ యిష్టం. ఒక్కరి పీరు పల్లెత్తుమాటని యెరగరు. ఒకరు పీర్న నెరగరు. ఇంత సర్వసములు మా అస్థా నంలో లేరు.

నే : కారణం?

ధూ : కీలం. ఈయనగారు నిగర్వకోమణి. తాతా, ముద్దు లాలికి కవిత్వం జెబారంటే ‘నాయనా దాన్లో నే ముందోయ్. ఆ డేదీ అట్లా పలికిమం’ దనేవారు.

నే : రాయలవారికి పీరంటే అభిమానమేనా అండీ?

ధూ : అభిమాన మేమిటి! రహస్య పర్యటనకై ఆ వైపులకు వెళ్ళినపుడు అతడు పీర్ని చూడందే వెళ్ళేవాడు కాదు.

నే : భట్టుమూర్తి పీరంటే యెట్లా గుండేక వాడండీ?

తి : న న్నెప్పుడూ అత డేమీ అనలా. ఏమిటో, చిన్నతనపు కొంటెతన ముండే దతని దగ్గర.

నే : రామకృష్ణుడో?

తి : (మునిముసినవుట్టు నవుట్టు) వా డో జగకొంటే. అన్యమ బట్టరా వసంత మన్నట్లు న న్నప్పు డపు డాటలు పెట్టించేవాడు నేలా పాల్ లేకుండా.

ధూ : దానికి దగ్గ ప్రహరణా లగుల్లుండేమి?

నే : చిత్తం, మేము చెప్పకుంటుంటాం!

తి : ఏమిటో, పోనిదురూ, చిన్నతనం!

నే : ఒక్కమాటడుగుతా; నిద్దరూ దాచుకో కుండా చెప్పండి.

ధూ : అడుగు? దాచుకోవడమెందుకూ?

నే : నిజంగా పెద్దనగారి కవిత్వాన్ని గురించి మీ అభిప్రాయమేమి?

ధూ : ఇదా, ఇదా కట్లా గన్నామనా! ఆ సందర్భంలో నట్లాగన్నామే. అయినా పీరుడు లెందు కన్నాంగాని, ఆయ నొకమాట మాట్లా డినా ఒక పద్యం కూర్చినా అద్భుతంగా వుండేది.

వారి రచనలో ఒక మాట దీసి మరొకమాట తెట్ట దానికి పీలుండదు. ఆయ నుపన్యసి నే వింజమా కిర్లాట్టుండేడి. అంత గంభీరప్రజ్ఞావంతుడికి బిరు దెందుకూ? కవి అనే బిరుదు చాలదూ, ఊను బోక చేసే పనికాని.

నే : చిత్తం. నన్నయ్యగారికి మల్లే నే అన్నారే!

(21-వ పేజీ చూడుడు)

నులువైన యీ చిన్నవార్లన్నీ అను సరినే జీవశక్తి, శరీరకోభ, సౌందర్యము, మొదలగు నవన్నీ మీ సొమ్మే. కేవలము వనస్పతి సంబంధమైన యీ ‘బైల్ బీన్స్’ విరచనమందును విడువకుండా పుచ్చుకుంటే, నిత్యము ఖైరతనం, మంచి శ్రీరాశియం; స్వచ్ఛమైన రక్తస్రావం వల్ల యెర్పడు లోపలి ఆరోగ్యము పెంపొందును. కోల్పోయిన శక్తిని సంపాదించుటకు, ఆరోగ్యాన్ని, ఆకార సౌష్ఠవాన్ని, కాపాడుకొనుటకు మీకు కావలసింది ‘బైల్ బీన్స్’ అని ఎల్లపుడు జ్ఞాపకముంచుకొనుడు.

కేవలము వనస్పతి సంబంధమయిన
బైల్ బీన్స్
BILE BEANS
ప్రతిరోజు పడుకొనబోయేముందు నీ విం చుము.
ఏజంట్లు: దాదా అండ్ కంపెనీ, నైనియపునాయక్ పిథి, పి.టి. మద్రాసు.

సంయుక్త రాజ్యసభలు రెండో?

లూ యీ పి షర్

అమెరికాలో న్యూయార్కు నగర సమీప మండల శివస్థానమున అఖిల ప్రపంచ రాజ్యాల ప్రతినిధులు సమావేశమయ్యేటటువంటి సంయుక్తరాజ్య మహాసభ కార్యాలయ భవనం ఉంది. ఈ భవనంలోని ప్రతినిధుల విశ్రాంతి ముందును, చాలా పొడుగైన వసారాల యందును తిరుగుతూవుంటే మొదటి ప్రపంచ సంగ్రామానంతరం జనీవాలో ఏర్పడిన నానా జాతిసమితి సభాసభలన్నూ, దాని నాశ్రయించి యుండి ఇటుకు చేరిన భూతములున్న కన్వెన్షన్లు ఉంటాయి. ఈ భవనంలో తిరుగుతూఉండే ప్రభుత్వ ప్రతినిధులనుగాని, పత్రికా ప్రతినిధులనుగాని, పేక్షకులనుగాని ఎవరిని పలుకరించినా ఎవరితో మాట్లాడినప్పటికీ, నిరుత్సాహమా, నిరసనా, నిరాశామాత్రమే కన్పిస్తూ ఉంటాయి. కాని యిటీవల పాలస్తీనా వ్యవహారములో అమెరికాకు, రష్యాకు అభిప్రాయములు ఏకమై నందువల్ల యిది యేదో శుభసూచనగా దన్ను ఆశ కొందరికి కలిగింది. ఈ రెండు పైనికత్తు రాజ్యాలకు ఒక వ్యవహారాశ్రయములో మనస్సు కలిసినప్పుడు తదితర వ్యవహారములలో మాత్రము ఎందుకు ఏకీభవించకూడదు అని వాదిస్తున్నారు.

కాని, పాలస్తీనా విషయములో రష్యా అమెరికాలు ఎందుకు ఏకీభవించినవో అందు చేతనే మిగిలిన విషయాలలో భేదించడం సంభవించిన దని మరింత ధృవపరచినట్లువుతోంది. అది ఎలాగంటే:—కొరియా, జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా, బాల్కన్ రాజ్యాలు, వగైరాలకు సంబంధించిన వ్యవహారములలో అమెరికావారి పరిష్కార పద్ధతిని రష్యా ఆమోదించినట్లుంటే, ఆయా రాజ్యాలలో రష్యాకు లభించిన ప్రాబల్యమును అధికారమును వదులుకొనడ మగునకాని, పాలస్తీనారాజ్య విషయములో అమెరికాతో రష్యా ఏకీభవించుటమాలంగా, రష్యాకు మరొక కొత్తరాజ్యంలో అధికారప్రసక్తి ఏర్పడుతుంది. అమెరికావారిలోను వారి కూటంలో చేరిన యితర రాజ్యాలవారిలోను, రష్యా ప్రభుత్వం ఏకీభవించక నాకొకటివరకు చేసినప్పటికీ, అమెరికా నిర్ణయించిన ప్రకారంగా పాలస్తీనా విషయములో వ్యవహారపరిష్కారం జరిగితీరుతుంది. బ్రిటిష్ వారు ఎట్లాగో పాలస్తీనా విడిచి పెట్టిపోతారు. కాని, పాలస్తీనాలో జరిగేటటువంటి కొత్త ఏర్పాట్ల విషయములో రష్యాకు ప్రసక్తిగాని, జోక్యంగాని ఉండేదికాదు. ఇంతవరకూ పాలస్తీనా వ్యవహారంగంలో మాస్కో లోని రష్యన్ అధికారులు ఎన్నడూ ప్రవేశించలేదు. ప్రవేశించడానికి వారికి అవకాశం చిక్కలేదు. కాని యికముందు, యీ పాలస్తీనా రాజ్యమును గూర్చి సంయుక్తరాజ్య మహాసభ తాలూకు భద్రతామండలి శ్రద్ధ వహించగలదు. ఈ భద్రతామండలిలో సభ్యత్వం కలిగిన రష్యాకు కూడా పాలస్తీనాలో ప్రమేయము కల్పింపబడును. ఆ కారణముచేత, పాలస్తీనా విభజనకై ఆందోళన చేయుచుండిన అచటి యూదుల విషయములో రష్యా కొంత సమాధానపద్ధతిగా తన అభిప్రాయ భోరణి చూపించింది. పాలస్తీనాను అరబ్బుల రాజ్యంగాను, యూదుల రాజ్యంగాను విభజించవలెననే పద్ధతికి రష్యా అంగీకరించింది.

ఈ పర్యాయము పాలస్తీనా విషయములో మాత్రము రష్యాను తనతో ఏకీభవించేట్లు అమెరికా చేయగల్గినది. దీనిని బట్టి విడిత మగుచున్న విషయ మేమనగా, రష్యాకు స్వీయార్థికార విస్తరణ వాంఛ కలదు కనుక, అట్టి వాంఛను తృప్తిపరచుటకు కొన్ని అవకాశ సదుపాయములను రష్యాకు కలుగజేసి రష్యాను ఆకర్షించుకోవచ్చును. కాని, రష్యా యొక్క ఫలకుబడి సాబల్యమును విశేషంగా విస్తరించుచున్నందున దానిని నిరోధించవలెనని అమెరికా, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు మున్నగు అనేక రాజ్యాలు సంకల్పించియున్నవి. ఈ విషయము సంయుక్త రాజ్య సభా వ్యవహారములలో చాలా విషాద కరంగా వ్యక్తమవుతూ ఉంటుంది.

ప్రపంచముంత ఒక్క సమిష్టి కూటంగా

వ్యవహారించవలెననే మహా సంకల్పంతో సంయుక్తరాజ్య మహాసభ ఏర్పాటు చేయబడింది. కాని, యిప్పుడు జరుగుచున్న ప్రత్యక్ష వ్యవహార కాండనుబట్టి రెండు ప్రపంచ కూటములు ఏర్పడినవి:— ఒకటి రష్యాను కూటము; రెండవది రష్యాకు భిన్నమైన రాజ్యాల కూటము. కనుక, అనివార్యంగా రెండు సంయుక్త రాజ్య వ్యవస్థలు ఉద్భవ మౌతున్నాయి. ఈ ద్వైముఖ రూపము యీ 1947 అక్టోబరు-నవంబరు మాసాలలో జరిగిన సంయుక్త రాజ్యసభ సమావేశములో మరింత వేగంగా పెరిగి పెంపొందినది.

బాల్కన్ రాజ్యాలలోని ప్రజాకలలమును శాంతింపజేయుటకై సంయుక్త రాజ్యసభవారు ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ కమిటీని బహిష్కరిస్తూ మరి రష్యా, యూక్రేను, నైటు రష్యా, యుగోస్లావియా, జెకోస్లావీకియా ప్రతినిధులు స్వయంగా బాహిష్కంగా చెప్పారు. సంయుక్త రాజ్య మహాసభ యొక్క సర్వసభ్య సమావేశము సంతృప్తములగా కొన్ని పర్యాయములే జరుగుచుండును. ఈ సమావేశములలో చర్చింపవలసిన వ్యవహార విషయాలను యీ సమావేశము జరిగేవరకు నిలిపి యుంచవలసి యుంటుంది. ఈ సభయొక్క కార్యవర్గమువలె వ్యవహరించేది భద్రతామండలి యొక్క నిత్య విధిగా పనిచేస్తూ ఉంటుందికాని, భద్రతామండలి పరిష్కరించుటకు పీలుకానట్టియు, సర్వసభ్య సమావేశము మాత్రమే పరిష్కరించవలసి నట్టియు కొన్ని జరూరు వ్యవహారములను నిలిపి యుంచవలసి వచ్చుచున్నది. సర్వసభ్య సమావేశం జరిగేవరకు వాటిని నిలిపి యుంచవలసిన అగత్యము లేకుండా పీటినిగూర్చి చర్చించు నిమిత్తమే “ఫోటా అసెంబ్లీ” అనే పేరుతో పరిమిత సభ్య వర్గముల చిన్న అసెంబ్లీని ఏర్పాటు చేశారు. సంయుక్త రాజ్యాల పైర్ల అసెంబ్లీ సమావేశాలకు మధ్య నుండే విరామ కాలంలో ఈ ఫోటా అసెంబ్లీ పనిచేస్తూ ఉంటుంది. కాని, యీ ఫోటా అసెంబ్లీలో రష్యాపక్షము చేరి ఉండే ఆరుగురు ప్రతినిధులున్న చేర మని దానిని బహిష్కరించుటకు నిశ్చయించారు.

కొరియా దేశంలో ప్రజల ఎన్నికలను త్వరలో జరిపించుటకును, కొరియాకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకును కావలసిన కార్యకలాపము నడిపించుటకై యీ సంయుక్త రాజ్య సభా రొక కమిటీని నియమించిరి. ఈ కొరియా కమిటీనికూడా బహిష్కరిస్తూ మని రష్యా ప్రతినిధి వర్గము అధికారరీత్యా వ్యతిరేకించింది.

సంయుక్త రాజ్య సభ ఏర్పడిన తర్వాత ప్రారంభదశలో కొన్ని ప్రత్యేక ప్రయోజనములకై అంతర్జాతీయ సంస్థలను ఏర్పాటు చేసెను. విద్యా శాస్త్ర విజ్ఞాన విషయక అంతర్జాతీయ సంస్థ నొకటి ఏర్పాటు చేసిరి. ఇందులో రష్యా చేరలేదు. అంతర్జాతీయ కార్మికసంస్థ నొకటి ఏర్పాటు చేసింది. దీనిలో రష్యా చేరలేదు. ఆహార వ్యవసాయ విషయక అంతర్జాతీయ సంస్థ నొకటి ఏర్పాటు చేసిరి. దీనిలో రష్యా చేరలేదు. అంతర్జాతీయ కాండిక్ వ్యవస్థ నొకదానిని ఏర్పాటు చేసిరి. ఇందులోకూడా రష్యా చేరలేదు. అంతర్జాతీయ పౌరజన విమాన యాన వ్యవస్థ నొకదానిని ఏర్పాటు చేసిరి. దీనిలో రష్యా చేరలేదు. అంతర్జాతీయ ద్రవ్య నిధిగా ఏర్పాటుచేసిన అఖిల ప్రపంచ బ్యాంకు లోకూడా రష్యా చేరలేదు. ఆటం బాంబులను తయారు చేయుటకు యురేనియము మొదలైన అపరూప లోహ పదార్థములు కావాలి. అవి ఏయే దేశాలలో లభించునో ఆ దేశాలలో ఆ లోహ పదార్థములను కంట్రోలు చేయడానికిన్ని యభేచ్ఛగా ఏవరిమిట్టుకువారు దానిని ఉపయోగించుకొనడా కట్టు దిట్టును చేయుటకున్న అమెరికా సంకల్పించింది. అందుకొరకై ఆటంకత్తి అభివృద్ధి కంట్రోలు అధికార వర్గము నొకదానిని ఏర్పాటు చేయవలెననే తీర్మానమును అమెరికా ప్రతిపాదించింది. కాని సంయుక్తరాజ్య సభ తాలూకు భద్రతా మండలిలో సభ్యత్వంగల ఏ

రాజ్యమైనను అందుకు నిరాకరిస్తే ఆ తీర్మానము రద్దు కావలసిందే. ఆ తీర్మానమును రష్యా తిరస్కరించింది. రష్యా తిరస్కరించక పోయినట్లుంటే, పై జెప్పిన ఆటంకత్తి కంట్రోలు అధికార మండలి ఏర్పాటు అయియుండేది. అందు మూలంగా ఆటంబాంబులను తయారుచేసే అధికారం అమెరికావారి కొక్కరికే ఉండేట్లుగా కాసింపబడింది.

ఫోటా అసెంబ్లీని ఏర్పాటు చేయవలెననే తీర్మానము సంయుక్త రాజ్య మహాసభలో చర్చించినప్పుడు యూక్రేను ప్రతినిధియైన డిమిట్రీ మానవిస్కిగారు (యూక్రేను విదేశాంగమంత్రి) ఉపన్యసిస్తూ ఈ ఏర్పాటువల్ల “సంయుక్తరాజ్య మహాసభ చీలిపోగలదు” అని హెచ్చరిక చేసెను. ప్రస్తుతం ఇది ప్రథమ కబళము. కాని రెండో మాహా ఇంతకన్నా దుష్ఫలితములు పొడనూపగల వని చెప్పెను. మానవిస్కిగారు చెప్పినది నిస్సందేహంగా నిజమే. సంయుక్త రాజ్య మహాసభలో చీలిక ఏర్పడినట్లు ప్రత్యక్షంగా కన్పించుచునే యున్నది. సంయుక్త రాజ్య సభను రెండు భిన్న వ్యవస్థలుగా వాడు మేరలతో సహా చూపుటకు పీలుకా అది చీలిపోయినది—ఒకటి, రష్యానుల ప్రమేయం లేకుండా, అనేక సంఘములద్వారా, కమిటీద్వారా ప్రత్యక్షముగా వ్యవహారములను అమలు జరుపుచున్నది. కాంటికికుల విషయంలోను, కార్మిక సంఘ వ్యవహారములోను, బాల్కన్ రాజ్యాలు మున్నగు రాజ్యాల విషయములలోను కార్యకలాపము సాగించుచున్నది. రష్యానులన్నూ వారి పక్షము చేరిన యితర రాజ్యాల వారున్నూ యీ మహాసభా నిర్ణయములను తిరస్కరిస్తూ, దీర్ఘమైన ఉపన్యాసములు చేస్తూ వ్యతిరేక ప్రచారము చేయుచున్నారు. కాని పీరి డిప్లోమ్యాసములకు ఆ మహాసభలో క్లుప్త ప్రత్యుత్తరములే యివ్వబడుచున్నవి.

భవిష్యత్తును గూర్చి నేను జోష్యం చెప్పదలచుకోలేదు. కాని- సంయుక్త రాజ్య మహాసభవారు, గ్రీసు, కొరియా, మొదలైన రాజ్యాల విషయంలోను, ప్రపంచ ఆర్థిక విషయములలోను, రవాణాసంకములు వగైరా విషయములలోను ఏర్పడే అత్యవసర అంతర్జాతీయ సమస్యలను పరిష్కరించుటకై, కార్యచరణ కమిటీలను ఏర్పాటుచేస్తూ సంయుక్త రాజ్య సభా కార్యవాది వర్గము క్రియలు జరుపుకొని పోతూ ఉండగా, రష్యానులన్నూ వారి పక్షము చేరిన రాజ్యాలవారున్నూ అట్టి కమిటీలలో చేరకుండా ఉపన్యాసాలు మాత్రం చేస్తూ వాగ్వాదవర్గము నివృత్తియొజనమైన దరియు, వ్యర్థమైన దరియు లోకము నిరసించగల దినములు రాగలవు.

అటువంటికాలం వచ్చేలోపుగానే సంయుక్త రాజ్యసభలోని కార్యవాదవర్గంలోను, వాగ్వాద వర్గములోను లేకుండా రష్యానులు విడిపోవడంకూడా జరుగవచ్చు. బోల్షెవిక్కుల తత్వం అనుసరించే రాజ్యాలకున్నూ, అనుసరించని రాజ్యాలకున్నూ విభేదం స్పష్టంగా నిర్ణయము కావలెననే కోరిక కమ్యూనిస్టులకు రోజురోజుకూ వృద్ధిగుంపుచున్న దనే సూచనలు మాస్కో నగరమునుండియు, రష్యాను అనుసారి రాజ్యాల ముఖ్యనగరములనుండియు కన్పించుచునే యున్నవి. రష్యాను పత్రికలను చదువుతూఉంటే యీ విషయము బాగా బోధపడుతుంది. రష్యానులు స్లావుజాతివారు. ఈ స్లావుజాతీయులు గల రాజ్యా లన్నియు విడిగా ఒక కూటంగా ఉండవలెనని ఆ పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. ప్రపంచరాజ్యాల సమిష్టి వ్యవహార నిర్వహణగాని, అంతర్జాతీయ సంస్థలుగాని వారికి గిట్టవు. ఐరోపాఖండ పడమటివైపు రాజ్యాలయెడల విముఖత్వం వారిలో ప్రబలమగుచున్నది. ఆ రష్యాను పత్రికలలోనుండి అనేక వాక్యాలను వ్యాసాలను ఉదాహరించి పై విషయమును సులభంగా ఋజువు చేయవచ్చును.

సంయుక్త రాజ్య మహాసభలోని కార్యవాద వర్గముతో కలిసి సహకరింప రష్యా నిరాకరించు

టకు మూడు ముఖ్య కారణములు కలవు. మొదటి కారణ మేమనగా, ప్రజాస్వామ్యరాజ్యాల బాధ కములను తొలగించి వాటి సమస్యలను పరిష్కరించుటకు సంయుక్తరాజ్య మహాసభ ప్రయత్నించుచున్నది. మార్గలు పథకం అందుకొరకు ఏర్పడినదే. కాని, ప్రజాస్వామ్యరాజ్యాల సమస్యలను పరిష్కరించవలెననే ఆసక్తి రష్యాకు లేదు. తరచుగా అట్టి రాజ్యాల సమస్యలను మరింత క్లిష్టం చేస్తుందికూడా. రెండవ కారణ మేమనగా, రష్యా సామ్రాజ్యమునకును, ప్రపంచములోని యితర రాజ్యాలకున్నూ, అన్యోన్య స్నేహబాంధవ్యమును కల్పించవలెనని రష్యా కోరడంలేదు. అటువంటి స్నేహబాంధవ్యం ఏర్పడినట్లుంటే, రష్యాతత్వము ననుసరించి రష్యాకు శిష్యవర్గంగా ఉన్న భిన్నరాజ్యాల వారు రష్యాను కూటములోనుంచి తప్పించుకొని యితర ప్రపంచరాజ్యాలతో చేరగలరు. ఇది రష్యాకు యిష్టంలేదు. మూడో కారణమేమనగా, సంయుక్తరాజ్య మహాసభలోని అధికసంఖ్యాక వర్గమువారు ఆమోదించి నియమించెడి కమిటీలను తిరస్కరించి రద్దుచేయుచుటకు రష్యాకు అధికారావకాశములేని సందర్భములలో నియమింపబడిన కమిటీలను రష్యా బహిష్కరిస్తోంది. సంయుక్త రాజ్య మహాసభ అన్ని రాజ్యాలవారి సమిష్టి కూటమి అని నిర్వచించుటకు పీలులేకుండా భగ్గుము చేయుటకు పై జెప్పిన మూడవ భోరణి ప్రమాదకరమైన విషయముగా ఉంది.

ప్రస్తుతము సంయుక్తరాజ్య మహాసభలో రష్యానులన్నూ, వారి మిత్రులన్నూ కలిసి ఒక అల్పసంఖ్యాక పక్షముగా నున్నారనియు, ఇక ముందుకూడా ఉండక తప్పదనియు రష్యానులు వాదిస్తున్నారు. ఆ మాట నిజమే. కనుక, ఏ తీర్మానమునైనను అగ్రరాజ్యాల వారిలో ఏ ఒక్క రాజ్యమైనను తిరస్కరిస్తే అది రద్దు కావలసినదే అనిన్ని అట్టి “పిల్చో” అధికారము (తిరస్కరణాధికారము) ఉండవలెననిన్ని రష్యా పట్టుదల వహించుచున్నది. దాని మూలంగా అధిక సంఖ్యాక పక్షముయొక్క నిర్ణయములను రద్దు చేయడానికి రష్యాకు అవకాశ ముంటుంది. రాజ్యాంగవ్యవహార పద్ధతులలో ఇటువంటి పద్ధతి ఎక్కడా యిదివరకు లేదు. వెనుక ఇండియా సమస్య పరిష్కారము నకై సిమ్లా సమావేశము వగైరా జరిగినప్పుడు జిన్నాగా రొక్కరు ససేమిరా, ఒప్పకోను అన్నందువల్ల సభలో అత్యధికపక్షము అంగీకరించిన నిర్ణయములను రద్దు చేయడమైనది. రష్యా ఇప్పుడు కోరే తిరస్కరణాధికారం జిన్నాగారి పంథానే అనుసరించుచున్నది.

ఇండియాలో మహమ్మదీయులు ఎల్లప్పుటికీ అల్పసంఖ్యాక వర్గమువారే గనుక, వారికి ప్రత్యేకంగా పాకిస్తానుకావలెనని జిన్నాగారు వాదించారు. భారతీ దేశములోని రెండు మత సంఘముల వారున్నూ సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ వ్యవహారములలో ఏకీభవించజాల రని ఆయన నమ్మకము. అందువల్ల భారతదేశము రెండు రాజ్యాలుగా ఉండితీరవలెనని ఆయన ఊహించాడు. అదే విధముగా రష్యానులకూడా తమ తత్వం, తమ పథకములు, తమ కార్యవసరములు, తమకు మాత్రమే ప్రత్యేకంగా సంబంధించిన పనియు, సంయుక్త రాజ్య మహాసభలో తా మొక ప్రత్యేక అల్పసంఖ్యాక వర్గముగా సిరింగా ఉండక తప్పదనియు, తమ తత్వములో మార్పు కలుగజాల దనియు, అత్యధిక పక్షము వారితో తమకు ఎల్లకాలం పేచీలు వస్తూనే ఉండగల పనియు వాదిస్తున్నారు. అలాగైనట్లుంటే, వారి వాదనఫలితంగా సంయుక్తరాజ్య మహాసభలోనుంచి వీరు విధిగా వెడలిపోవలసి వస్తుంది.

నెరిసిన వెంట్రుకల ఔషధము
రంగు పూయకకరలేదు. అయ్యేదవికిక్క. తెల్లని రంగును మార్చి కాళ్ళకముగా వెంట్రుకలకు వలపు విచ్చును. గుణం కానిదో, రక్తము వాసమచేయబడును. తెలుపు కొంచెమై యుండితరు 2-3-0 మధ్యకమై యుండిన రూ 3-3-0 పూర్తిగా యుండిన రూ 5-0-0.

గమనింపు:- ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ విచ్చు ఔషధము.

Kesh Ranjan Aushadhalaya,
M. 63, P.O. Ranigani (Burdwan.)

ఆర్థిక పారిశ్రామిక వ్యాపార విషయాలు

పారిశ్రామికాభివృద్ధికి అత్యవసరమైనవి యంత్రములే కదా. అట్టి యంత్రములను తయారుచేయు ఉక్కు, ఇనుము పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేయుట పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ప్రథమ సోపానమని చెప్పవలెను. పరిశ్రమలను నడుపుటకు కావలసిన బొగ్గు లేక విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిని అధికము చేయుట పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ద్వితీయసోపాన మని చెప్పవచ్చును. మన దేశంలో ఇంతవరకు ఇనుము, ఉక్కు పరిశ్రమ చాల వెనుకబడి వున్నదని చెప్పవలెను. ఇనుము, ఉక్కు ఫ్యాక్టరీలు 3-4 కన్న ఎక్కువ లేవు. ఆ ఫ్యాక్టరీలలో తయారైన ఉక్కు, యంత్ర సామగ్రి మనదేశ అవసరముల కంటెమాత్రము చాలా తక్కువ. యంత్రకాలములలో ఈ ఫ్యాక్టరీల ఉత్పత్తి నంతకు ప్రభుత్వమే కొని యుద్ధావసరములకు వినియోగించటం వలన, పరిశ్రమలకు కావలసిన పనిముట్లు లభించలేదు. అందువలన ఇప్పుడు యంత్రసామగ్రి అవసరము చాలా పెరిగిపోయినది. సంవత్సరమునకు 20-25 లక్షల టన్నుల ఇనుము, ఉక్కు సామగ్రి మన దేశమునకు కావలసి వచ్చునని తెలుస్తున్నది. కాని మన దేశములో ఉత్పత్తి సాగు 9, 60, 000 టన్నులు మాత్రమే. మిగిలిన దంతయు ప్రదేశములనుండి దిగుమతి చేసుకొనవలసి వస్తున్నది. కాని విదేశములలో కూడ మనకు కావలసినంత యంత్రసామగ్రి లభ్యంకావటం లేదు. 1947 వ సం. లో 1½ లక్షల టన్నుల ఉక్కు సామగ్రి దిగుమతి చేసుకొనవలెనని భావింపబడినదిగాని యంతవరకు 20 వేల టన్నులకన్న ఎక్కువ దిగుమతి కాలేదు. ఇనుము, ఉక్కు పనిముట్లను ఎక్కువగా ఎగుమతి చేయగలవి బ్రిటన్, అమెరికా. యుద్ధ కాలములో ఆస్ట్రేలియాలో కూడ ఈ పరిశ్రమ ఎక్కువగా అభివృద్ధి చెందినది. కాబట్టి అక్కడి నుండికూడ కొంతవరకు దిగుమతి చేసికొనటం అవకాశం వుండవచ్చును. కాని ఈ దేశములు మాకున్న వైసా, ఫ్రాన్సు, ఇటలీలవంటి దేశాలకు అత్యవసరంగా ఇనుము, ఉక్కు ఎగుమతి చేసి తానికాపాడవలసివస్తున్నది. మన తేజమునకు ఎగుమతిచేయుటకు మనకు కావలసి నంతవరకు లభ్యం కావటంలేదు.

యుద్ధకాలంలో ఆయుధాలు తయారుచేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్మించిన ఆర్డినెన్సు ఫ్యాక్టరీలలో ఇప్పుడు ఇనుము, ఉక్కు పనిముట్లు కొన్ని తయారుచేసి, దేశ అవసరములను తీర్చుటకు పిలువబడుతున్నది. లాంతర్లు, అయిల్ ఎన్జిన్లు, రోడ్ లోల్లు, పంపులు, గొట్టాలు, ఉక్కు, మొదలైన పనిముట్లు ఈ ఆర్డినెన్సు ఫ్యాక్టరీలలో తయారుచేస్తున్నారు. గత ఆరు మాసాలలో ఈ ఫ్యాక్టరీలలో 25 లక్షల రూ.ల విలువగల సామగ్రి ఉత్పత్తి చేశారు.

ఇనుము, ఉక్కు సామగ్రి ఉత్పత్తిని అధికం చేయటానికి రెండు కొత్త ఫ్యాక్టరీలను ఏర్పరచటానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాట్లు చేసింది. ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీలను మొత్తం 48 కోట్ల రూ.ల మాత్రం ఖర్చునో నిర్మిస్తారు. సంవత్సరానికి 5 లక్షల టన్నుల సామగ్రి ఈ ఫ్యాక్టరీలలో మొదటినుండి ఉత్పత్తి అవుతూ, క్రమంగా 10 లక్షల టన్నుల వరకు పెరిగిపోతుంది. ఈ ఫ్యాక్టరీలు ఎక్కడ నిర్మించాలి, వీటిని నడుపుటకు కావలసిన నిపుణులను ఏయే విదేశాలనుండి తీసుకురావటానికి పిలుస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఇప్పుడు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నది. ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీలు ప్రభుత్వమే నిర్మించి, ప్రభుత్వ పరంగానే నడపటం అత్యవసరం.

విదేశ సాంకేతిక నిపుణులు

పారిశ్రామికాభివృద్ధికి యంత్రములు, బొగ్గు, విద్యుచ్ఛక్తి, ముడిపదార్థములు, డబ్బు, ఏ విధముగా అవసరమో, ఫ్యాక్టరీలను నడుపుటకు సమర్థులగు నిపుణులకూడ అదేవిధముగా అవసరము. మనదేశములో వీలైనంత త్వరలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి జరుగవలెనని మనము కోరు

తున్నాము. అయితే మనకు కావలసినంత మంది సాంకేతిక నిపుణులు మన దేశములో లేరు. మనదేశములో పెద్ద ఎత్తున కొత్త పరిశ్రమలను స్థాపించటం కావలసిన సాంకేతిక నిపుణులను మనము విదేశముల నుండి తెచ్చుకొనవలెను. లేదా మన యువకులను విదేశములకు పంపి, అక్కడ శిక్షణ నిప్పించి తెచ్చుకొనవలెను.

విదేశములకు విద్యార్థులను పంపించి, వారికి సాంకేతిక శిక్షణ యిచ్చుటకు విదేశాలలో ఏర్పాట్లు చేసి, ఎక్కువమంది సాంకేతిక నిపుణులకు తయారుచేయుటకు భారత ప్రభుత్వం 34 సంవత్సరములనుండి కృషిచేస్తూనే వున్నది. మనదేశములోని సాంకేతిక శిక్షణాభివృద్ధికి తగినంత సేర్పాట్లుచేసి, ఎక్కువమంది నిపుణులను తయారుచేయుటకు కూడ ఏర్పాట్లు జరిగినవి. కాని పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలను నడుపుటకు మంచి అవధికాలైన నిపుణులు కావాలి. అట్టి వారిని విదేశములను మన దేశమునకు తీసుకువచ్చి, వారిచే పరిశ్రమలను నడిపించుచూ, వారివద్ద మన విద్యార్థులకు శిక్షణ యిప్పించుచో కొంత కాలమునకు మన విద్యార్థులు నిపుణులౌదురు. పారిశ్రామికాభివృద్ధికి పూనుకున్న ఏదేశమైనా ఈ విధంగా చేయకతప్పదు.

నేటి ప్రపంచం

[7 వ పేజీ తరువాయి]

భజానాశాఖ. పాలస్తీనాకు ఉత్తర సరిహద్దున వున్న సిరియా, లెబనాన్లు ఇటీవలే స్వతంత్రమైనవి. బ్రిటిష్ వారి సహాయంతో వైసిక నిరాణకార్యక్రమాన్ని ఈమధ్యనే ఈ రెండు దేశాలూ ప్రారంభించినవి. దురంగా దక్షిణదిశన వున్న ఈజిప్టుకు, పాలస్తీనాకు మధ్య విశాలమైన ఎడారి వున్నది. ఈజిప్టు సేనలు ఈ ఎడారిని దాటి పాలస్తీనా సహాయానికి తరలడం నిజంగా కష్టమైన కార్యం. ఇరాక్ కు 30 వేలమంది వైసికలు వున్నారని గాని తగినన్ని ఉత్తమ ఆయుధాలు లేని కారణంచేత వీరిని సైనిక దళాలనడంకంటే అదృశ్యమైన పోలీసు భటుల నడచే ఉచిత మేమో. ఈ 30 వేలమంది ఇరాక్ సైనికులూ ఎప్పుడూ సానికంగా విశేష అకాంతి కారణభూతులవుతున్న కుర్ర జాతిని ఆలోచించడంతోనే సరిపోతున్నది. ఇరాక్ భటులు సక్రమంగా ఈపనిని నిర్వహించడానికి కూడా బ్రిటిష్ వారి సహాయం అర్థించడం తప్పడంలేదు. ఇక పోలే, సాదీ అరేబియాకు 10 వేలమంది ప్రత్యేక ఆర్మీ భటులు వుంటుంటే నిజం. వీలే వీరికి యుద్ధ నిర్వహణకు కావలసిన సాంకేతిక శాస్త్రవిజ్ఞానం పూర్వం సాదీ అరేబియాకు, పాలస్తీనాకు బ్రాన్స్ జోర్డాన్ వున్నది. బ్రాన్స్ జోర్డాన్ రాజుకు అబ్దుల్లాకు, అరేబియా రాజు ఇబ్న్ సాద్ కు మధ్య పాత వైరం వున్నది. అందువల్ల అబ్దుల్లా, సాదీ అరేబియా సేనలకు ఎంతవరకు దారి ఇస్తాడన్నది అవమానాస్పదమైన విషయం.

ఈవిధంగా ఈ ఆరబ్ రాజ్యాలన్నీ తమ ముఖ్య అవసరాలకోసం ఇటు బ్రిటన్ మీదనో, అటు అమెరికామీదనో ఆధారపడి వున్నవి. మధ్య ప్రాచ్యాలకు తాము ఇక ఆయుధ సామగ్రి విక్రయించబోవడం లేదని అమెరికా నిర్ణయించింది. అందువలనే తమకు కావలసిన ఆయుధసామగ్రి అటు ఫ్రాన్సు చెక్ స్లోవాకియా లలోగాని, ఇటు ఇండియా పాకిస్తాన్ లో గాని లభ్యమవుతుండేమానని ఆరబ్ రాజ్యాలు తాపత్రయపడుతున్నవి. ఆయుధసామగ్రి సప్లయ సమస్య అనుమానాస్పదంగా వున్న కారణం చేతనే, ఆరబ్ రాజ్యాలు పాలస్తీనా విభజన ప్రతిఫలనోద్యమంలో ప్రస్తుతానికి గోరిల్లా యుద్ధమాత్రమే సాగించడానికి నిర్ణయించుకొన్నవేమోనని ఊహించవలసివస్తున్నది.

మనదేశములోని పారిశ్రామికవేత్తలు చాలమంది విద్యార్థులను, ఉపకారకతనములు తామే యిచ్చి విదేశములకు పంపించి శిక్షణ యిప్పించుచున్నారు. కాని ఈ విద్యార్థులు మూడు నాలుగేండ్లవరకు తిరిగివచ్చు నవకాశములేదు. ప్రభుత్వము పంపిన విద్యార్థులకూడ 3, 4 ఏండ్ల వరకు తిరిగిరాదు. అదీ గాక, వీరంత ఆరభవము కలవారుకూడ కాకపోవటంవలన, విదేశముల నుండి సాంకేతిక నిపుణులను తెచ్చుకొనక తప్పదు. మన దేశములోని పారిశ్రామికవేత్తలందరు తమకు 200 మంది విదేశీనిపుణులు కావలెనని ప్రభుత్వమునకు తెలియజేశారు. వీరిని ఏయే దేశాలనుండి, ఏయే ఇతర సరతులపై తీసుకు రావచ్చునని భారత ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

పారిశ్రామికవేత్తలు కొందరు ఈమధ్యనే అమెరికా, యూరప్ దేశాలలో పర్యటించి వచ్చారు. ఏయే దేశాలలో ఏయే సాంకేతిక నిపుణులు లభిస్తారో, వేరు తమ పర్యటనలో పరిశీలించి వచ్చారు. బ్రిటన్, అమెరికాలలో ఎక్కువమంది నిపుణులు వున్నారని వారు అచ్చటి పరిశ్రమలకే చాలటం లేదు. ఇప్పుడు ప్రతిదేశము బ్రిటన్, అమెరికాలనుండి వస్తువులు దిగుమతి చేసుకొంటుండటంవలన ఆ దేశా

లలో పరిశ్రమలు బాగా ఉచ్చస్థాయిలో వున్నవి. అందువలన అక్కడి నిపుణులకు విదేశములకు సోపానని మోజువుండదు. వారువచ్చినా ఎక్కువ జీతము నిచ్చి, వారు కోరినంత సెలవు మొదలగు ఇతర సౌకర్యములు యివ్వవలెను. అందువలన ఆ దేశములనుండి నిపుణులను తెచ్చుకోవటం అంత మంచిదికాదు.

జపాన్, జర్మనీలు ఇదివరకు పారిశ్రామికంగా ఉచ్చస్థాయిలో వుండి ఇప్పుడు శిథిలమై వున్నవి. అచ్చటి పరిశ్రమలను పునర్నిర్మించుటకు కొంతకాలము పట్టును. అప్పటివరకు అచ్చటి సాంకేతిక నిపుణులకు తగిన పని లేకదు. అదీ గాక, ఈ దేశాల రాజకీయ పరిస్థితులు కూడా ఇంతవరకు చక్కబడలేదు. అందువలన వారు, తగిన జీతము యిస్తే, భారతదేశమునకు రావటానికి సిద్ధముగా వున్నారు. కాబట్టి ఈ రెండు దేశాలనుండి ఎక్కువమంది నిపుణులను 5, 6 ఏండ్లు మన దేశములో వుండే ఏర్పాట్లుచేసి, తెచ్చుకోవటం మంచిది. ఈమధ్య మన పారిశ్రామికవేత్తలు జర్మనీ వెళ్ళినప్పుడు చాలమంది నిపుణులను వారు చూచారు. భారతదేశం వెళ్ళటానికి తమకు తమ కుటుంబాలకు అనుమతి లభించేట్లుంటే, భారతదేశం రావటానికి తాము సిద్ధంగా వున్నామని చాలమంది నిపుణులు వీరికి తెలియజేశారు. కాబట్టి భారత ప్రభుత్వం బ్రిటిష్, అమెరికా ప్రభుత్వాలకు మన అవసరాలనుగురించి నచ్చజెప్పి, ఈ నిపుణులు మన దేశం రావటానికి అనుమతి లభించేట్లు చూడవలెను.

ముప్పు తెచ్చిపెడుతుందని మహాత్ముడుచెప్పిన మాటలు గమనార్హమైనవి. ఏనాటికైనా రాజకీయ రావలసింది స్వల్ప ప్రభుత్వంగాని, భారత ప్రభుత్వంకాదు.

బ్రిటన్ రష్యల వాణిజ్య సంప్రతింపులు జయపడంగా ముగిసినట్లు ఒక సంవత్సరంపాటు అమలులో వుండే ఒడంబడిక ఒకటి కుదిరినట్లు బ్రిటిష్ వ్యాపారశాఖామంత్రి పౌరాలు విల్సన్ కామన్వెల్థలో ప్రకటించాడు. ఈ ఒడంబడిక ప్రకారం రష్యలోపండే ముడిదానాన్ని బ్రిటన్ కు అమ్మితే, బ్రిటన్ తన రష్య కార్యక్రమానికి అవసరమైనయంత్రాలను రష్యతో సప్లయచేస్తుంది. సరకును ఆయా సామగ్రిధరల ప్రకారం బదులుకు బదులుగా ఇచ్చి వుచ్చుకోవడం జరుగుతుందిగాని, రొఖంబేరమే ఉండదు. రష్య బ్రిటనుల భవిష్యత్ సత్సంబంధాలకు ఈ ఒప్పందం ఒక పునాది అయితే సర్వప్రవేశ చుర్రు తప్పక హామీ యిస్తుంది.

బ్రిటన్ రష్యల వాణిజ్య సమాలోచనలు ఫలించినట్లు రష్య ప్రాన్సుల సమాలోచనలు ఫలించలేదు. సోవియట్ ప్రభుత్వంపట్ల ప్రాన్సు శత్రువైఖరిని అవలంబిస్తున్న దేశ ఆరోపణ చేసి రష్య ప్రెంచినితో వ్యాపార సంబంధాలను తెగతెంపులు చేసుకున్నది. ఇంతటితో పూర్వ కొనక ఉభయప్రభుత్వాలు మాస్కో, పారిస్ నగరాలలో వున్న తమ తమ రిపాడేటియేవ్ ప్రతినిధివర్గాలనుకూడా ఉపసంహరించడం జరిగింది. పరస్పరాకోపాలతో ఉభయ ప్రభుత్వాల మధ్య తాభీదులమీద తాభీదులు శదుస్తున్నవి. ఇవి చివరకు క్లిష్టపరిణామాలకు దారితీసి ఉభయప్రభుత్వాలు రాజకీయ సంబంధాలను తెరిగి తెగతెంపులు చేసుకొనేట్లు కరిగిమిస్తే మోసాని కూడా కొన్నివర్గాలవారు భయపడుతున్నారు. ప్రాన్సులో కమ్యూనిస్టులు ఆకాంతిని రెచ్చగొడుతున్న కారణంచేతనే ప్రెంచి ప్రభుత్వం ఈ తీవ్రప్రతికూల వైఖరిని అవలంబిస్తున్నట్లు విశేష మవుతున్నది.

పర్షియాలో ప్రధాని ఘువాంసుల్లానే పరిశ్రోతుస్వర్గంగా వున్నది. పర్షియా కోసనసభ ఇతడిపై అవిశ్వాసాన్ని వెల్లడించింది. మంత్రి వర్గంనుంచి విరమించడంతప్ప ఇతడికి గత్యం తరం లేదేమో.

హిందూ రాజ్య సమాఖ్య

కొత్తగా ఏర్పడిన 'ఇండియన్ యూనియన్' అనిగాని, 'హిందూ రాష్ట్రాల ఫెడరేషన్' అనిగాని పిలవడమే సబబయిన వర్ణనగా అనిపిస్తుంది. అలా పిలిచినప్పుడు టిక్కీ, ఇంగ్లాండునుగాని, అమెరికానిగాని క్రైస్తవ రాష్ట్రములుగా పిలుస్తామంటే మత దృష్టి, యీ పిలుపులో వున్నట్లుండదు. ఎందుచేతనో 'హిందూ' అనే మాట ఏ ప్రత్యేక తెగనిగాని, ఆరాధన విధానాన్నిగాని, కొన్ని ముఖ్య నమ్మకాలను సూచించుకొనిన మాత్రాలనిగాని విస్తృతంగా చెప్పక తీరనిది కాదు. హిందూ సంఘంలో నాస్తికులదగ్గరనుంచి, శక్తి ఆరాధకులదాకా వున్నారు. తత్వచింతన, వస్తువాదననుంచి, (Materialism) అన్యక్షమయిన ఊహాగనందాకా (Mysticism) వెదుతోంది. 'హిందూ' శబ్దం వైశాల్యంలో, బౌద్ధజైన ధర్మాలు యిందుతాయి; తరువాత మధ్య కాలంలోగాని, తరువాతగాని లేచిన లింగాయత సిద్ధాంతాలు, నానక్ శిఖు వేదాంతం, బ్రహ్మసమాజంకూడా యిందులో చేరుతాయి. హిందూ సంప్రదాయాన్ని అనుసరించినంత మాత్రంలో, ఏ ప్రత్యేక మతసిద్ధాంతాన్ని ఆదరించుకొనడమనిపింపదు. ఈ రెండూ పరస్పర విరుద్ధమయినవికావు. అనేక మంది క్రైస్తవులు, క్రైస్తవ మతావలంబకులుగా వుంటున్నా, హిందూసంఘంలో సభ్యులుగా వుండడానికిగాని, హైందవసంస్కృతిని అనుసరించడానికిగాని ఏ అభ్యంతరం లేకుండా గడుపుకోకలుగుతున్నారు. అందుచేత 'హిందూ రాష్ట్రం' అంటే, ఒక ప్రత్యేక చరిత్ర, సంస్కృతికల ప్రజలరాష్ట్రం అనడంకంటే యింకామీకాదు. 'ఇండియన్ యూనియన్' యిలాటి ప్రజల వివిధసమాహారాన్ని కేంద్రీకరించే ఒక సంయుక్తాధికారవర్గంగా అవుతుంది.

(2) 'ఇండియన్ యూనియన్' మనం 'హిందూ రాష్ట్రం' అని పిలుస్తాముంటే, దానిలోని విశిష్టత ప్రత్యేకతని అపొదించడమేగాని హిందూరాష్ట్రంలో హైందవతేతరులకి స్థానం లేదనిగాని, వారిని చట్టమూలకంగా బహిష్కరించాలనికాని, వుద్దేశ్యంకాదు. అంతేకాదు రాజ్యం అంగీకరణ చిహ్నం ఆధారంచేసికొన్నది అయినా, తన పౌరులు, ఆ మతసిద్ధాంతాలని ఒప్పుకొన్నా, ఒప్పుకోకపోయినా, వారి కందరికీ తమ అభయం యిస్తూనే వుంది. తన పౌరులందరికీ, సమానహక్కులని భుక్తంచేసికొనిస్తోంది. హిందూరాజులు, యీనాడు వున్న రాజకీయ వైతన్యంలేని రోజుల్లోనయినా, మతసహనం, పరమతాదరణ తమ ధర్మాలుగా అవలంబించారు. అటువంటిప్పుడు మనం, హిందూ దేశాన్ని 'హిందూ రాష్ట్రం' అని పిలవడంవల్ల దానిలో మతద్వేషం, పరమత అసహనం బయలుదేరుతాయనుకోవడం, హిందువులకి తీరని అపచారం.

మైగా, హిందూ సంప్రదాయాలను 'ఇండియన్ యూనియన్'కి జతకూర్చుకోవాలే, ఇద మితమయిన సూత్రమే మనకి లేకుండాపోతుంది. పాకిస్తాన్ ఏర్పడంతో, యీనాటి 'యిండియన్ యూనియన్' భౌగోళికమయిన వికృత నయినా సంపాదించుకోకలిగినది కాకుండా పోయింది. బెంగాల్, పంజాబు విభజనలు, హైందవ సంప్రదాయమే, వుంటున్న నావనతి ప్రదేశంకంటే, భౌమకంటే ప్రధానమయినదిగా పరిగణింపబడినట్లు చేశాయి. ఈనాడు 'యిండియన్ యూనియన్'లో వున్న వివిధ జాతులకి, కులాలకి, అస్సామునుంచి గుజరాతుదాకా, పంజాబునుంచి మద్రాసుదాకా, హిందూ సంప్రదాయమే వీరి నందరినీ మడిచెట్టల అనుబంధం బ్రహ్మాండమయిన రాజకీయసమాఖ్యలుగా ప్రజలు కేవలం సౌలభ్యంకోసమే, స్థలస్థితి తీర్మానంకోసమే, కలిసి వుండిపోరు. హిందూ సంప్రదాయం, వివిధవర్గాల ప్రజలని కలిపి, దగ్గరగా లేకతీగే, మహత్తరమయిన శక్తిగా, వుంటున్నట్లు తత్వతాబాల చరిత్ర మనకి చెబుతోంది. ఇది కాదనడం, చరిత్రనే ఎదుర్కోవడం, భవిష్యత్ సమస్య పరిష్కారాన్ని

గోఖలే ఆర్థిక రాజకీయ సంశోధక సంస్థ డైరెక్టరు ప్రాఫెసర్ డి. ఆర్. గార్డెల్ గారు ఇండియన్ యూనియన్ స్థాయిత్వముల చర్చిస్తూ ఇటీవల ఒక ప్రకటనము చేసిరి. పాకిస్తాన్ గవర్నరు జనరల్ జిన్నా గారు ఒక సందర్భంలో ఈ ప్రకటనాంశములను ఉల్లేఖించిరి. గార్డెల్ గారి అంగ ప్రకటనమునకు ఇది అజ్ఞరపు వెంటటరమణరావుగారి తర్జుమా.

అసాధ్యంచేయడం. ఒక్కసారి, యీ సిద్ధాంతాన్ని, కాదని నిరూపించాముంటే, దానినినే రాగరిగిన దింకేదీ లేదు. ఇండియన్ యూనియన్ లో యిమిడివున్న అనేకజాతులు, యీనాడు, హైందవ సంప్రదాయంతో గర్విస్తూ, హిందూ నాగరికతని అభివృద్ధిపరచడంకోసం ఆశపడుతున్నాయి. అలాంటిప్పుడు యీ దేశాన్ని 'హిందూ రాష్ట్రం' అని పిలవడానికే అభ్యంతరంగా వుంటే, యింకా యీ రాష్ట్రంలోని హిందూసంప్రదాయ విశిష్టతకి, జైన్న త్యానికి పాటుబడదలచుకొన్న తమ పని ఏం కాబోతుందా అని నా రాశ్చర్యపడితే, వింత కాదు.

(3) దేశవిభజనతో రెండు రాష్ట్రాలు ఏర్పడినాయి. ఒకటి ముస్లింరాష్ట్రం, రెండవది హిందూరాష్ట్రం. ఈ విభజనసూత్రాన్ని యింత గందరగోళంలేకుండా, కొంచెం తాపిగా ఆలోచించుకొని, ఆమోదించివున్నట్లుంటే, యీనాడు అమాంతంగా వచ్చిన ఉపద్రవం తీవ్రతలో నయినా కొంతయినా తగ్గి వుండేదేమో! జరిగినదెలా జరిగినా, యీనాడు వున్న సమస్యలని పరిష్కరించాలంటే, ప్రప్రథమంగా, ఒకటి ముస్లిం, యింకొకటి హిందూరాష్ట్రంగా యీ రెండింటిని, వొప్పుకోక తప్పదు. హిందువులు, శిఖులు, ముస్లింరాజ్యాన్ని వదిలి, ప్రాణాలు దక్కించుకోవడంకోసం, హిందూరాష్ట్రంలోకి పారిపోయి వస్తున్నారు. ఒక రాష్ట్రంనుంచి, యింకో రాష్ట్రంలోకి ప్రాణరక్షణ కోసం పోతున్న యీ శరణార్థుల సమాహార నాయకులు వీరిని 'రెఫ్యూజీ' అని పిలవడం బాగాలేదని నిరసించడం న్యాయంగానే వుంది. ఎందుచేతనో, 'రెఫ్యూజీ' అంటే ఎక్కడా తలదాచుకోడానికి చోటులేని వ్యక్తి అనీ, అతనికి కాస్త అండమాపించిన రాష్ట్రం ఉపకారం చేసినట్లు అర్థం అవుతుంది. కాని అసలు పరిస్థితి అదికాదు. ఈనాడు, హిందూ రాష్ట్రంలోకి వస్తూ వున్న హిందూ శిఖులు, హిందూరాష్ట్రంలో నివసించడానికి హక్కు వున్న హిందువులు. విభజన మూలాన్ని, దేశములో, సరిపోయినచోట వుండకుండా వుండడం వల్ల, యీ మార్పు అవసరం అయింది. విభజన జరిగినప్పుడు, యీ హిందువులు, శిఖులు, ముస్లింరాష్ట్రంలోనయినా, సరియయిన, పౌర సత్వపు హక్కులు అనుభవిస్తూ తమ జీవయాత్ర చేయడానికి పీలుంటుందని, అనుకున్నారు. కాని, ముస్లిం రాజ్యం స్థాపన జరగగానే, అధికారవర్గాల దృష్టివల్ల నయితేనేమి, కార్యాల వల్ల నయితేనేమి, ముస్లిం ప్రజల దౌష్ట్యం వల్ల నయితేనేమి, యీ ఆశలు అడియాశలుగా పరిణమించాయి. ఈనాడిలాగయినా, హిందూరాష్ట్రంలో ప్రవేశం కోసం నారు తహతహలాడుతున్నారు. వీరిని హిందూ రాష్ట్రంలోకి రానిచ్చి, వారికి తగిన వసతి ఏర్పాటు చేయాలంటే, యిది ఒక ప్రత్యేక పద్ధతినో, మాత్రానో అనుసరించి జరగాలి.

ఇండియాలో, వివిధ ప్రాంతాలలోనూ, యిప్పటికే జనభాషాభ్యసమస్య విస్తరించి వున్నప్పుడు, యీనాడు కొత్తగా వస్తున్న వారిని, వివిధ ప్రాంతాలలోనూ పద్ధతీమనడం వారికిగాని, వారిని కలుపుకోవలసిన ప్రాంతాలకిగాని, న్యాయం అయిన పద్ధతిగాదు. ఈ ప్రాంతాలలోకి వచ్చిన 'శరణార్థులు' వారి కనువయిన వాతావరణంగా యిది వున్నట్లు భావించరు. అదిగాక దేశంలో అనేకచోట్ల యిదివరకే జనసమృద్ధి సమస్యగా వుంటున్న కారణంచేత వీరి నందరినీ ఆకర్షించి వుంచుకోవాలంటే, యీ

ప్రజాసమాహారంలో సులభంగా కలసి మెలిసి జీవించలేని, వీరి నందరినీ యిక్కడ స్థిరపరచడం సులభంకాదు. ఈనాడిక్కడికి వస్తున్న హిందూ శిఖుల శరణార్థులకి చోటు మాపించాలంటే; యిలాటి బహిష్కారం యిప్పు కొన్ని స్థలాల్లో జరగాలి. ముస్లిం రాజ్యం యొక్క విధానంవల్ల మనకే సమస్య వచ్చింది కనుక, యిది మనం తేల్చుకోవాలంటే, యిక్కడ యీ ప్రాంతాలలో వున్న ముస్లిముల నందరినీ, బయటికి పంపించాలి. అప్పుడే కొత్తగా వచ్చినవారికి స్థానాలు కల్పించడానికి పిలవుతుంది. ఇది జరగాలంటే, రెండు సంస్కృతులకి, భావాలకి, సంప్రదాయాలకి విరుద్ధంలేని, సరిహద్దు ప్రాంతాలలో వీరిని, సద్దాటి, ఈ మార్పు, రెండు రాష్ట్రాల ఆధ్వర్యంక్రింద, సక్రమమైన పద్ధతులమీద జరగాలి. ఈనాటి పరిస్థితులు, చాలా అనర్హకరమయిన స్థితిలో వున్నాయి. ప్రవాససమాహారం ఒకపక్కనుంచి యింకో పక్కకి ప్రవాహంలో పోతోంది. కాని, యీ మార్పు భయం వల్ల, ప్రమాద భీతివల్లగాని, నిర్ణీతమయిన పద్ధతులమీద కాదు. ఇటువంటి పరిస్థితులను తప్పించ వలసిన బాధ్యత రెండు రాష్ట్రాలమీదా వుంది. ఇది జరగాలంటే, హిందూరాష్ట్రంలోకి వస్తూన్న ప్రజలకి వసతులు ఏర్పరచ బడతాయనీ, అవి జాగ్రత్తగా, సక్రమమయిన పద్ధతులమీద జరుగుతాయనీ, ప్రభుత్వం నిర్ధారణగా చెప్పకలగాలి. లేక పోయినట్లయితే, పరిస్థితులు యింకా ఊచితాయేగాని బాసపడవు. ఇండియన్ యూనియన్ పాకిస్తాన్ నుంచి వస్తూ వున్న హిందువులను, శిఖులని, యిక్కడే వుంచదలచు కొన్నట్లు యితే, యింతమంది ముస్లిములనీ, ఇక్కడినుంచి పాకిస్తాన్ లోకి తీసికోవలసిందని కోరాలి. ఈ కోరిక అస్పష్టంగా కాకుండా, ప్రత్యేక భాగానికి యింతమందిని తీసుకోవాలని నిర్ధారణ చేయాలి. పంజాబునుంచి, నాయవ్య రాష్ట్రంనుంచి వస్తూన్న ప్రజాసమాహారాని, తూర్పు పంజాబులోనూ, ఢిల్లీ పరిసర ప్రాంతాలలోనూ ఆపాలి. సింధురాష్ట్రంనుంచి వచ్చేవారిని, ఢిల్లీ ప్రాంతాలలోగాని, కఠియవాడ్, రాజపుటానా సంస్థానాల సమాహారంలోగాని స్థిరపరచాలి. ఇండియన్ యూనియన్ ప్రభుత్వం కొన్ని ఏర్పాట్లుచేసి, ప్రజలని, యీ భాగాలలో స్థిరపరచాలి. ఈ పంపకం, తప్పకుండా బదిలాయంపు పద్ధతినే జరగాలి. ఇంకోవిధంగా ఏ విధంగా యీ సమస్య పరిష్కరించాలన్నా, రకరకాల కొత్త సమస్యలు లేవదీయడం జరుగుతుంది యీ ప్రజలని, వివిధప్రదేశాలకి పంపించి నట్లుంటేను. అందుచేతనే, ఎంతమంది హిందువులు ముస్లిం రాష్ట్రంనుంచి వచ్చారో, అంతమంది తురకలని తిరిగి ముస్లిం రాష్ట్రంలోకి తీసికొమ్మని అంటేనేగాని యీ సమస్య తేలదు. అదొక్కటేమార్గం. అప్పుడే యీ నాటి నైపుమ్యాలు, వివాదాలు అంతరించడం. ఈ పద్ధతి యిండియన్ యూనియన్ కి నచ్చాలంటే, హిందూ సంప్రదాయం అనుసరించి, తమ తన కిందవున్న ప్రజలకి, తన బాధ్యతని గుర్తించిన నాడే, సాధ్యం అవుతుంది.

(4) జనాగడ్, హైదరాబాదు సంస్థానాల సమస్య కూడా, యీ దృష్ట్యా చూస్తేనే అర్థం అవుతుంది. జనాగడ్ లో వున్న గుజరాతీ హిందువులు, హైదరాబాదులో వున్న ఆంధ్రులు మహారాష్ట్రులు, కన్నడులు, ఇండియన్ యూనియన్ లో వున్న యితర స్థితిహిత స్థలాలతో సంబంధంకలవారు. ముఖ్యవిషయం ఏమిటంటే,

జనాగడ్, హిందూ జాతీయలయిన గుజరాతీలకు ఆటపట్టు. అటువంటిప్పుడు, వారి అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా, పాకిస్తాన్ లో చేరమనడం బాగాలేదు. జనాగడ్ లో గుజరాతీలు, అలా బలవంతంగా పాకిస్తాన్ లో చేర్చివేయబోతుంటే, ఇండియన్ యూనియన్ లో ఉన్న గుజరాతీలు చూస్తూ వూరుకోలేరు. వీరు వుంటున్న, యిండియన్ యూనియన్ యీ సమస్యపై, కలగజేసికోక తప్పనిసరి అవుతుంది. అప్పుడు రెండు రాష్ట్రాలు కలసి, యీ సమస్య తేల్చువలసి వుంటుంది. హైదరాబాదు సిరికూడ యిదేవిధంగా వుంది. సత్యాగ్రహం, బ్రిటిష్ వారితో కలహించినప్పుడు ప్రయోగంగా ఉపయోగించినా, సంస్థానప్రజలు, సంస్థానాన్ని ఎదుర్కోడానికి తగిన పద్ధతి కాదు. సత్యాగ్రహం ఆవలంబించడం అంటే, పోలీసు దౌష్ట్యానికి, పూరితయిన స్వేచ్ఛని కలిగించినట్లు అవుతుంది. దీనిలో హిందువులు పూర్తిగా హతమారిపోతారు. హైదరాబాదు హిందువులు, యిది గుర్తించి, హానికరమయిన యీ అసహాయోద్యమం ఆపడంనయం, యావన్మంది ఆంధ్రులు, మహారాష్ట్రులు, కన్నడులు, హైదరాబాదులోని తమ సోదరులకి, రాజకీయ సాంఘిక హక్కులు, పౌరసత్వాన్ని ప్రభుత్వం నిషేధిస్తున్నందుకు, చాలా బాధ పడుతున్నారు. అయితే వీరకతాకూడా, ఇండియన్ యూనియన్ ద్వారా ప్రతిక్రియకి పూనుకోవాలి. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్న కాలంలో, హైదరాబాదు హిందువులు, తమ రక్షణకి మహారాష్ట్రం మీద ఆధారపడేవారు. ఇండియన్ యూనియన్ యీనాడు వారికి ఆస్థానంలో వున్న అండ. అందుచేత, అధమం మహారాష్ట్ర నాయకత్వంలో పాటి రాజకీయ జ్ఞత నయినా వినియోగించి, వారికి సాయం చేయడానికి కార్యరంగంలోకి దుడుకువలసివుంది.

ఆనందాత్మవల
పునఃప్రాప్తి

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
ఆయుర్వేది
గర్భశయ రాగనివారికి

చాలకాలంగా గర్భాయుర్ముఖం
పడించుకున్న, మూలములు
తున్న ఆమె నేడు ఆయుర్వేద
సంధి విముక్తి చెంది, సుఖాల్లో
గ్నయై, చెనుజీవితనే విందులు,
విలాసములలో పాల్గొంటూ ఉత్సాహ
పూరిత జీవితమును గడుపుచున్నది.

ఆయుర్వేదాత్మమము వివిధిడ
మదరాసు 17

నారాయణ భట్టు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

నన్నయ : "పెద్దల యాశీస్రభావము. భగవద్భక్తి!"
అంతట నెమ్మదిగా తాము వచ్చిన పనిని గూర్చిన ప్రసంగము మల్లన ప్రారంభించెను.
"ఈ మధ్య చీనాదేశమునుండి పండితు డొకడీ పట్టణము వచ్చినాడట, ఎరుగుదువుగాదా నన్నయ!"

"అ, ఎరుగకేమి?"
"అతడు వాదాహ్వనము చేయుచు నందరికి పత్రికలు పంపినాడు. విజయద్యుజ మొకటి సంపూర్ణమునపై నెత్తినారు, ప్రతిరాత్రు మనకు నచ్చట జయభేరి మ్రోగించుచున్నారట!"

నన్నయ : "నాకును నొక పత్రము వచ్చినది. నాస్తికులగు పాదులతో శాస్త్రార్థ మేమిటి? జయభేరి సంగతి నాకు తెలియదు. ఏమిటి యది?"

మల్లన : "ఏ మున్నది? రాత్రుల భేరిశబ్దము వినిపించ నది యేమో యనుకొంటిమి మొదట. విచారింపగా నది చీనా పండితునితో ప్రతి వాదము చేయువారు రాతేదని నూచించు జయ భేరియని తెలిసినది. రాత్రుల నెప్పుడు నది వి నతేనా?"

నన్నయ : "వినలేదు. అయితే అది రాక్షస భేరి యన్నమాట!"

మల్లన : "అట్లే. అధర్వణులు ఇటువంటి సభలు సభవించినచో వారి తర్కపటిమ ప్రద ర్శింపవలె నని చూచుచున్నారు. దైవవశమున నిది తటస్థమైనది. వెంటనే ప్రతి పత్రిక వ్రాసి పంపినారు. ఆ సందర్భములో నిన్ను చూడవలె నని వా రిక్కడికి వచ్చినారు."

నన్నయ యొక్క తేజ మగి యనెను.

"నాకు వివాదము లిష్టము లేదు. అందులో నాస్తికులతో మనము వాదించు తెట్లు? వారికిని మనకును ప్రమాణమున సమానతలేదు గదా! అట్టిచో శాస్త్రగ్రాహకమునకు అవకాశమే లే దని నా మతము. ఇక వారితోపాటు నలుగురను చేర్చి యల్లరి చేయించవలసి యుండును! ఎవ రెక్కువ రథప చేసినవారు గెలిచినవారగుదురు!"

అధర్వణాచార్యు లందుకొనెను.

"మీరు చెప్పుచున్నది నిజమే. కాని వారంత నిర్భయముగా ప్రచురించుకొనుచున్నప్పుడు వారి నేనోయొక విధమున నెదుర్కొననిచో సామాన్యజనము వారి మాటలలో పడిపోవును. ఇది యాలోచించియే నేను ప్రతిపత్రిక పంపి నాను. మీరు మధ్యన ర్తిగా నుండుట కంగీకరింప ప్రార్థింపవచ్చినాను."

నన్నయ : "అగ్రా, మీ యుద్దేశము మంచిదియే గాని యిట్టి వివాదములలో మాధ్య స్థ్యము వహించుటకు నేను తగను. నన్న తమిం పుడ; మే రడుగకముందే యిట్టివానిపై నా యనిష్టము తెలిపితిని గదా!"

అధర్వ : "మీ బోటివారు సమర్థులయ్యి నిట్టి ప్రతిఘటించి నిలువకపోగా మా బోంట్ల ప్రతిఘటనకు సహాయ భూతులుగైన నుండ కున్నచో నెట్లు?"

ఆ మాటలకు నన్నయ భట్టారకుడు ప్రత్యు త్తరము పలుకక యొక్క చిరునవ్వు : వ్రేసెను. మల్లన నన్నయ స్వభావ మెరిగినవాడు గాన మరి యెత్తిచేతు నెంచలేదు. ఆ పిమ్మట వతేడా విషయము వదలి యితర విషయములు ప్రస్తావించెను. నన్నయ సంభాషణ మంతయు నారాయణభట్టు బాల్యక్రిడల స్మృతుల లోనికి దింతుచుండెను.

"వజ్జయ ప్రాగ్డల కుమారు డిప్పు డింతవా డయినాడు గదా! ఆత డొకసారి కాంచీ నగర ముతో జూదగుల చేతుల జిక్కుకొనెను. వారు చేయు మోసము కనిపెట్టుతే సర్వస్వ మొడి పోయి మరికొంత ద్రవ్యము వారికి బుర్రపడి వారల నిర్భంసములో నుండెను. ఈ సంగతి చూచిన తిత్తాభట్టుల వలన నారాయణభట్టు తెలిసి కొనెను. అతని యొద్దను నా యొద్దను గల స్వల్పధన మంతయు దీసికొని యతిడు వెంటనే యా ద్యుత భవనమునకు సహపాతులతో నేగెను. నారాయణభట్టు వజ్జయకుమారునికి బదులు పంజెము లొడ్డి యా జూదగులతో నాట ప్రారంభించెను. మరియొక విద్యార్థి చిక్కినా డని వాడు యథా ప్రకారము మాయాద్యుతము ప్రాంతమునకు వెళ్ళిపోయెను. అప్పుడు నన్నయ భట్టు రాజ

భటులను పిలిచి తెచ్చుటకు పంపెను. ఆ జూదగులంతట గడగడ లాడుచు బ్రతిమాలు కొని తుమాపణలు చెప్పికొని వజ్జయ కుమారుని వదలిపెట్టి యతనివలన మోసముచే హరించిన ధనమంతయు నతని కిచ్చివేసిరి. ఆ వైన వజ్జయ కుమారుడు మరి ద్యుతమాడ నని ఘోరప్రతిజ్ఞ చేసెను.

"నారాయణభట్టు కృత్యము లెంత యద్భు తములు! తెలుగువారికి చోళ విద్యార్థులకు విద్యలాగాని క్రిడలలోగాని స్వర్గ కలిగినప్పుడు ఎంత భైర్యముగా తెలుగువారి మానము గాచువాడు!"

నన్నయ నా విషయమునుండి మరలింప సాధ్యము కాలేదు. కొంతసేపు వారును నన్నయ స్వగత ప్రకటనమునకు ఊఁ కొట్టి నెలవుతీసికొని నెడలిపోయిరి.

39

విజయాదిత్యుడు.

. విమలాదిత్యున కిద్దరు వేవేరులు. అందులో పట్ట మహిషి కుండనాదేవి. ఆమె చోళచక్రవర్తి యగు రాజరాజ కూమార్తె, ఆమెకు రాజరాజ నరేంద్రు డుదయించెను. విమలాదిత్యుని రెండవ వేవేరి మాలవదేవి. ఆమెయందు విజయాదిత్యుడు కలిగెను.

విమలాదిత్యుని మరణానంతరము శ్వేత పుత్రుడగు రాజరాజ నరేంద్రుడు పట్టాభిషిక్తు డయ్యెను. రాజరాజ నరేంద్రుడు పండ్రిండెండ్లు రాజ్యము చేసిన పిమ్మట కంతలచాళుక్యుల సహాయముతో నతని సకలసోదరుడు విజయాది త్యుడు వేంగీరాజ్యముపై ప్రచండ సైన్యములతో దండెత్తి రాజరాజనరేంద్రుని పార్శ్వో శక సంవత్సరము ౯౫౨ న కాత్రిక శుద్ధపంచమి అది వారమున కన్యాలగ్నమున వేంగీరాజ్యమున నభి షిక్తుడయ్యెను. అంతట తలయెత్తిన శత్రువుల నెల్ల నతని దండనాథుడు భీమభూపుడు అణచి వేసెను. భీమభూపుడు నాగరాజు. అతనికి మేఘగిరినాథుడు, మేల్పు కందర్పుడు. మలయ భాస్కరుడు ఇత్యాది బిరుదులు కలవు. విజ యాదిత్యుని ద్వితీయ రాజ్యవర్షమున నతడు భీమభూపునికి కొంఠలంబు గ్రామము దానము చేసెను.

రాజరాజనరేంద్రు డా యుద్ధములలో స్వయముగను, ఉత్సాహోత్సాహముగల పడుచు దండనాథుల సహాయమునను పాల్గొనెను. తండ్రి విమలాదిత్యుని కాలమున విశ్వాసపాత్రులైన వజ్జయప్రాగ్డలను నృపకామదండనాథులను మరచిపోయెను.

రాజరాజు పరాజితుడైన పిమ్మట కతిపయ పరివారముతో చోళదేశమునకు పలాయితుడై మామగారగు గంగైకొండ రాజేంద్ర చోళుని కరణు జొచ్చెను. అచ్చట నాతడు వ్యాసమహా భారతకథాము చెసెను. జనమేజయునికి వైకిం పాయనునచే నేల యధి యుపదేశింపజేసినో రాజ రాజు కవగత మయ్యెను. అంతట నృపకామదండ నాథులను, వజ్జయ ప్రాగ్డలను స్మరించెను. వజ్జయ విమలాదిత్యున తమకు రణస్థిపూడి అగ్ర హారములో త్రేతాస్థుల నేవించుచు కొంత ముగా కాలము గడుపుచుండెను. అట్టి వజ్జయను అట్లే కాంక్షిడను నృపకామని గంగైకొండ చోళపురమునకు పిలిపించిరి. వారితోపాటు నన్నయ భట్టారకుని బిలిపించి పాండవులవలె దుగ్ధిపాసన చేసెను. ఆ పెద్దల యువదేశాను సారముగ చోళ సైన్యములకొని వేంగీరాజ్యము లపై రాజరాజు దండెత్తెను. విజయాదిత్యుని రెం డవ రాజ్య సంవత్సరముననే అతని నాసైన్య ములు వెడలగొట్టగా నతడు మరల పారిపోయి యప్పుడు కుంతలప్రభువగు జయసింహ జగదేక మల్లుని కరణు జొచ్చెను. విజయాదిత్యుడు ఎంత ప్రయత్నించినను మరల వేంగీరాజ్యముల వశ పరచుకొన లేకపోయెను. నృపకామదండనా థుడును వజ్జయ యు రాజరాజనరేంద్రుని రాజ్యము సర్వవిధముల రక్షించుచుండిరి.

కుంతలరాజ్యమునకు జయసింహ జగదేక మల్లుని మరణానంతరము అతని కుమారుడు ఆహవ మల్ల సోమేశ్వరుడు ప్రభు వయ్యెను. ఆతడు విజయాదిత్యునికి సహాయముగా పంపిన సైన్య ములు వేంగీరాజ్యమున కృష్ణ కు తరమున గుర్ర వార (గుడివాడ) విషయమున కలిసిండి మకు చొచ్చుకొని వచ్చెను. వాని నెరించుటకు రాజ రాజనరేంద్రుడు స్వయముగా నొక మహాసైన్య మును గొని రాజ మహేంద్ర వర ము నుండి బయలుదేరెను. ఇంతలో రాజరాజు కోరికపై చోళదేశము నుండి యు తరమున కొక మహాసైన్యము బయలు దేరెను. దానిని ముగ్గురు చోళదండనాథులు నడి పించిరి. అందులో ప్రధానుడు రాజరాజ బ్రహ్మ మహారా జు మహాదండనాథుడు. రెండవవాడు ఉత్తమ శోడచోడగొను, మూడవవాడు ఉత్తమ చోడమిలాడు డయ్యాను. రాజరాజ నరేంద్రుని సైన్యములు చేరకముందే చోళ సైన్యములును కర్ణాటక సైన్యములును కలిసిండి శత్రుమున తల పడెను. ఆ రెండు సైన్యముల కచ్చట భూగ సంగర మయ్యెను. నేనలు రస్మరము ముష్టిముష్టి, కేశాకేశి, దండదండి, కుంతాకుంతి ప్రతి ఘటించెను. ధానుష్కులు శిరపృష్టి కురిపించిరి. గజముల ప్రతిఘటనము భీకర మయ్యెను. భటులు ఖడ్గాభిక్షి పోరగా ఖడ్గపృథువులవలన విస్ఫులిం గము లుదయించెను. కబంధములు నృత్యము చేసెను. గజములను గజములు తాకెను. వాజులను వాజు లెదుర్కొనెను. నరలను నరలు భేదిం చిరి. ద్రుమిశదండనాథులు ముగ్గురున త్రేతా స్థుల వలె శిరవిహార మొనర్చిరి.

మల్ల సోమేశ్వరుడు ప్రభు వయ్యెను. ఆతడు విజయాదిత్యునికి సహాయముగా పంపిన సైన్య ములు వేంగీరాజ్యమున కృష్ణ కు తరమున గుర్ర వార (గుడివాడ) విషయమున కలిసిండి మకు చొచ్చుకొని వచ్చెను. వాని నెరించుటకు రాజ రాజనరేంద్రుడు స్వయముగా నొక మహాసైన్య మును గొని రాజ మహేంద్ర వర ము నుండి బయలుదేరెను.

ఇంతలో రాజరాజు కోరికపై చోళదేశము నుండి యు తరమున కొక మహాసైన్యము బయలు దేరెను. దానిని ముగ్గురు చోళదండనాథులు నడి పించిరి. అందులో ప్రధానుడు రాజరాజ బ్రహ్మ మహారా జు మహాదండనాథుడు. రెండవవాడు ఉత్తమ శోడచోడగొను, మూడవవాడు ఉత్తమ చోడమిలాడు డయ్యాను. రాజరాజ నరేంద్రుని సైన్యములు చేరకముందే చోళ సైన్యములును కర్ణాటక సైన్యములును కలిసిండి శత్రుమున తల పడెను. ఆ రెండు సైన్యముల కచ్చట భూగ సంగర మయ్యెను. నేనలు రస్మరము ముష్టిముష్టి, కేశాకేశి, దండదండి, కుంతాకుంతి ప్రతి ఘటించెను. ధానుష్కులు శిరపృష్టి కురిపించిరి. గజముల ప్రతిఘటనము భీకర మయ్యెను. భటులు ఖడ్గాభిక్షి పోరగా ఖడ్గపృథువులవలన విస్ఫులిం గము లుదయించెను. కబంధములు నృత్యము చేసెను. గజములను గజములు తాకెను. వాజులను వాజు లెదుర్కొనెను. నరలను నరలు భేదిం చిరి. ద్రుమిశదండనాథులు ముగ్గురున త్రేతా స్థుల వలె శిరవిహార మొనర్చిరి.

మనకు దైవదుర్భిచే కర్ణాటదండ నాథుల మను ద్రుమిశ దండనాథులకును సమ యుద్ధ మయ్యెను. పలువురు కర్ణాటదండనాథులతో పాటు ద్రుమిశ నాథులు ముగ్గురును శిరస్సగ మలంకరించిరి.

కర్ణాటదండ నాథులు శిరస్సగము నొందినం దున కర్ణాటదేశమునుండి వచ్చుచున్న మరి కొన్ని సైన్యముల కొర కెదురు చూచుచుకృష్ణా నదిని దాటి కృష్ణకు డక్షిణ పశ్చిమ భాగముల ననుసరించి విజయవాడ కెదురగ కృష్ణా నది యావలి తీరమున నుండవల్లి చేరెను. అప్పట నొక జైన వసతి కలదు. అది కొండయంచున నూడం తులుగ గుహలుగూర్చు దొలిచియున్నది. ఆ పర్వత ప్రదేశము ఆత్మగతాకాంక్షల యుప యోగించు నని కనిపెట్టి విజయాదిత్యు డచ్చటనే యుండ నిశ్చయించెను.

విజయాదిత్యుని సైన్యములలో పలువురు జైన దండనాథు లుండిరి. ఆ ప్రాంతముంతయు జైనా క్రాంతమైయుండి కర్ణాటాభిమానము కలిగి యుండెను. ఉండవల్లి జైన వసతిలోని యాచా ర్యులు అతనియందు కొంత యాదరము చూపిరి. రాజరాజనరేంద్రుని సైన్యములు కృష్ణానది నుత్త రింపవలెను. విజయాదిత్యుని సేనలు పర్వతముల మధ్యనుండి యాప్రదేశమున నాత్మరక్షణకు దుగ్ధ నిర్మాణము తాత్కాలికముగ జేసికొనెను. చుట్టు ప్రక్కల ఫలవంతముగు భూములను సంపన్నముగు గ్రామములునుగలవు. అచ్చటనుండి కర్ణాటక భటులు నయమునను భయమునను సైన్యమునకు అవసరముగు నాహారద్రవ్యములు సంపాదించి నిలువచేయసాగిరి.

రాజరాజ నరేంద్రుని సైన్యములు కలిసిండి ప్రాంతము చేరుకొప్పటికే యచ్చట జరిగిన మహా యుద్ధవార్త తెలియవచ్చినది. రాజరాజు క్రోధో గ్రుడై కర్ణాటక సైన్యములవిడ బడ నుంకించెను. కాని యప్పటికే కర్ణాట సైన్యములు కృష్ణ యద్ధ రికి దాటి పశ్చిమముగా కృష్ణాతీరముననే నడచు చున్నట్లు తెలిసెను. వెంటనే కృష్ణానది దాటుట యపాయ కర మని నృపకామదండనాథుడు మంత్ర ముచదేశించెను. వెంట నున్న వజ్జయ కూడ నృపకామని వచనములు బలపరచెను.

రాజరాజును తన సైన్యముల నీవలి యొడ్డున కృష్ణాతీరముననే పశ్చిమదిక్కుగా నడిపించుచు విజయవాడ వచ్చివిడిసెను అరి డిక్కడ భక్తి శ్రద్ధలతో కనకదగ్గను మల్లికార్జున దేవుని నేవించెను. జైనకాలానుభాచార్యులగు త్రికాల మోగ సిద్ధాంత దేవరలకు మొలీరాజ పురమున నొక వసతి కలదు. ఆ వ.తికి పూర్వము రాజరాజ

నరేంద్రుని తండ్రియగు విమలాదిత్యుడు కొన్ని దానములు చేసియుండెను. కాని యందులో కొన్ని గ్రామముల రాబడి యా వసతికి కొంత కాలమునుండి చేరుటలేదు. అందుపై నన్నటి యాచార్యులు సరిచేయవలె నని ప్రార్థించుచు రాజమహేంద్ర పురమునకు విన్నపములు పంపు కొనిరి.

విజయవాడ చేరినవెంటనే వజ్జయ యా విన్న పముల కవితై వైకి తీయించి జైనాచార్యుల బిలి పించెను. ఆ గ్రామాధిపతులుగూడ బిలిపించి యుభయల వాదములు శ్రద్ధతో నాలకించెను. వజ్జయ మేధ ప్రదర్శించి యా గ్రామముల మరల జైనాచార్యుల కిప్పించి వివదించిన గ్రామాధి కారులనుగూడ సంతుషచిత్తుల జేసెను. అందుపై జైనములునుయాయలుగూడ రాజరాజుపై రాజభక్తి కలవాడైరి.

ఇచ్చట కృష్ణ కు తరమున విజయవాడలో రాజరాజ సైన్యములును, డక్షిణమున నుండ వల్లిలో విజయాదిత్యుని సైన్యములును విడిసి యుద్ధమున కదను నిరీక్షించుచుండెను.

ఒకనాటి రాత్రి విజయాదిత్యుడు పటకుడిర ముగా బ్రోద్దుపోవువరకు దీర్చచింతచేయు చుండెను. కర్ణాట సైన్యములువచ్చుచున్న నిశ్చ యవార్త తెలియలేదు. ఏమి చేయవలెను? సమీ పమున నిండించుచున్న కుమారుడు శక్తివర్మ పలవరించెను. పండ్రిండెళ్ల యా కుర్రవాని ముఖము నిద్రలో భీయవిహ్వల మయ్యెను. అది చూచిన విజయాదిత్యునికి గుండె తరుగుకొని పోయెను. దాది పిల్లవాని వెంటనే స్వప్నము జేసెను గాని యాస్మృతి విజయాదిత్యుని మనసు నీడలేదు.

కృష్ణా నదిపైనుండి వీచుగాలి కొండసంధి నుండి రివువల వీచసాగెను. విజయాదిత్యుడు చింతించుచుండగనే నిద్రుర పట్టెను.

చింతాక్రాంతుడైనవారికి సరిగా నిశ్చేర పట్టదు. కాని యానాటి రాత్రి వీచిన కృష్ణావీచి కల గాలి మహా త్వష్టా, ఎదుట కొండపై వెలసి యున్న కనకదగ్గ మహా త్వష్టా, మల్లేశ్వరుని మహిమమో, ఎరుగరాదుకాని యారాత్రి విజ యాదిత్యునికి సుఖనిద్ర పట్టెను.

ఆ నిద్రలో నడిచి కొక కల వచ్చెను. అప్పటి కన్నడో ముప్పదేండ్లవాడు స్వగ్ధశుడైనయాతని తండ్రి విమలాదిత్యుని ప్రేమమూర్తి కనిపించెను. తండ్రి ప్రక్కనే కులదైవమగు అదివరాహ మూర్తి చూడనయ్యెను.

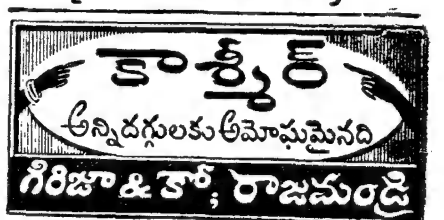
ఆ రెండు దివ్యమూర్తులను సగౌరవముగా తిల కించుచున్నంతలో అది వరాహమూర్తి రాజ రాజనరేంద్రుడుగా మారిపోయి, తమ్ముని ఆదర ముతో తనవ్రక్కకు రమ్ముని చీచుచుండెను! ఒక్కసారిగా విజయాదిత్యునికి అన్నగారిపై హృదయములో ప్రేమగౌరవములు పొంగెను.

ఆ పొంగులో నతడు మేల్కొంచెను. అప్పు డుట్టిములో నుత్తరభాగమున నున్న వేతా యనునుండి చ ద్రకాంతి చల్లగా నాతని పక్క భాగమును వెలిగించుచుండెను. రాజరాజు దియ్య విమలాదిత్యునిదియు మూర్తులు తన హృదయ భాగమునుండి వాతాయనమాగ్ధమున నుత్తర దిక్కుగా ని మ్రుమించుచున్నట్లు భా వ ముదయించెను.

అంతరింగమం దలముకొన్న నువాసనవత విజయాదిత్యుని నా స్వప్నస్మృతి వదలలేదు. రాజరాజనరేంద్రుని యాపములో తండ్రి విజ యాదిత్యుని పాలిక యెంత యున్నదియు నాతని కప్పుడు విశద మయ్యెను. ఆ స్వప్నమునే స్మరిం చుచు నుఖానుభూతితోనుండి యాత డాపై నిద్దరపోలేదు.

తెల్లవారగనే యాంతరంగికు డను స్వప్న శాస్త్ర కోవిదుని బిలిపించి స్వప్నఫల మడిగెను. స్వప్న వేది దీర్ఘకాల మాలోచించెను. అతని కప్పటికే ఉండవల్లి జైనవసతి యధిపతి త్రికాళ యోగ సిద్ధాంత దేవరల వసతినుండి వచ్చిన స్వగ్ధ లుము మట్ట జేసియుండెను. దీర్ఘాచనా నంతర మతి డిట్లు చెప్పెను.

[22 వ పేజీ చూడుడు]

పట్టభద్రులకు హితవు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

సోదరమానవులయెడలను, మీ ప్రభుత్వము యెడలను కూడా లోకసంగ్రహారము నిర్వర్తించవలసిన ధర్మములు కూడా కలవు. ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థుల తర్రుచి మీకు యీ విద్యార్థుల మొసంగినందుకు, మీ బుణమును కొంత ప్రభుత్వానికి మీ దేశానికి తిరిగి తీర్చుకోవాలి. ఇది మీకందరికి సుపాధ్యమైన పనియే గాని అసాధ్యమైనది కాదు.

మీరు మీ పౌరధర్మములను బాగా గ్రహించాలి. పౌరులకుగల హక్కుస్వాతంత్ర్యములే సర్వసామాన్యంగా అందరికి స్ఫురిస్తూ ఉంటాయి. కాని, పౌరధర్మములో కొన్ని విధాలు బాధ్యతలుకూడా ఉన్నవని గ్రహించాలి. ఈ పౌరబాధ్యతలను నిర్వర్తించినప్పుడే పౌరస్వామ్యములను అనుభవించుటకు యోగ్యత యేర్పడును. తనదేశమేమనిగిన్న తనదేశయులతోనూ నిగిన్ని కించి తయినాతోడ్పడి కృషిచేయనివాడు తన జీవితసాక్ష్యం కొరకున్నా తనకుంటుంబ జీవితసాక్ష్యం కొరకున్నా కావలసిన సౌకర్యములకై ఆందోళన చేస్తూ ఉండేయెడల అట్టివాడు గౌరవింపదగిన పౌరుడు కానేరడు.

ఈజన్మంలో మీరు పౌరధర్మమును ఏరితిగా నిర్వర్తించుచున్నో కొంచెం వివరిస్తాను.

మీరు కాసనసభలో మెంబర్లుకావచ్చు; లేదా జిల్లాబోర్డులందును, మ్యునిసిపాలిటీలందును సభ్యులు కావచ్చును. రెడ్ క్రాస్ సొసైటీలోను పేదనాడలకు సహాయంచేసే సంఘములలోను చేరి పనిచేయవచ్చును. లేదా వాలంటీరు సంఘములోను చేరి సేవక దేశములలోను చేరి పరోపకార సేవచేయవచ్చును. ఏదో విధంగా మీరు కేవలం స్వలాభకాంక్షలుగా ఉండక పరోపకార బుద్ధిని అలవాటుచేసుకోవాలి. ఇటువంటి పనులు చేయడానికి మీకు వ్యవధిలేదని సాకుచెప్పవద్దు. మనకందరకు అనేక రూపములుగా శక్తిసామర్థ్యాలు భగవంతుడు ఇచ్చాడు. ఎవరికి సాధ్యమైన రీతిగా వారు పరోపకారసేవ యథాశక్తిగా చేయవచ్చు.

మనదేశంలోని ప్రజాజీవితమందు న్యాయంగా సక్రమంగా ప్రవర్తించడం తగ్గిపోతోంది. లంచాలు వుచ్చుకొనడం, పన్నులు ఎగకొట్టడం, బ్లాకుమాగ్నెటు వ్యాపారంచేయడం ఇటువంటి అక్రమ వ్యాపారం అన్యాయం ఎక్కువగా ఉంది. ప్రభుత్వమంత్రులు ఎంత ప్రయత్నించినా, అధికారులు ఎంత పాటుపడునా, ఈదుర్వృత్తిని రూపుమాపలేరు. ప్రజలలోనే నడుబద్ధి కలగాలి. విద్యవంతులైన మీవంటినారు ప్రజలకు మార్గదర్శకులు కావాలి. పట్టభద్రుడైన ప్రతివాడును యిటువంటి అక్రమ ప్రవర్తనలోనికి దిగనని శపథం చేసి న్యాయంగా నిలవబడితేచాలి.

ఇటువంటి అక్రమ వ్యాపారం జరుగుచున్న సందర్భములను వెంటనే పట్టి యివ్వవలెను. అలా మీరు ప్రవర్తించే కొద్ది సంతృప్తిరాలలోనే యీ దుష్ప్రవర్తన చాలావరకు తగ్గిపోతుంది. కనుక ఇట్టి సంస్కారము సంఘంలో కలుగజేయవలసిన బాధ్యత విద్యవంతులైన మీదైయున్నది.

దేశంలో ప్రజాశాంతి భద్రతలను కాపాడవలసిన బాధ్యత కూడా ముఖ్యమైన పౌరధర్మము. సాధారణ పరిస్థితులలో పోలీసువారు అల్లరులను అణచివేయగలరు. అల్లరులు మరింత హెచ్చినయెడల సైనికపట్టాలములు రావలసి వుంటుంది. పోలీసులైనను, సైనికులైనను ఏదో ఒక ప్రాంతంలోనే అల్లరులను అణచివేయగలరు. కాని, ఏకకాలమందే సర్వ వ్యాపకముగా తమ బలమును ప్రయోగింపజాలరు. ప్రజల ప్రాణమాన ధనరక్షణకై ప్రజలే సమష్టిగా బాధ్యతవహించాలి. "ప్రజలు" అంటే

విద్యార్థులైన పెద్దలే అని నా అర్థము. విద్యార్థులైన నాయకులు ఎట్లా ప్రజాధిపతి సామాన్య చిల్లరజనం అలాచేస్తుంది. ఇటువంటి ప్రజా శాంతిరక్షణ బాధ్యతను విద్యార్థులు వహింపక పోయినట్లయితే, అల్లరులు జరిగినందుకు వారి నేనిందించవలసియుంటుంది. ఎక్కడ అల్లరులు జరిగినా సరే, నేను ఆ ప్రాంతంలోని విద్యార్థులను పెద్దలను అందుకు బాధ్యులుగా నిందిస్తూ ఉంటాను.

మీరు చదివిన చదువువల్ల మీకు సమానము అనేది కలుగని యెడల మీ చదువు కృత్రమని చెప్పవలసిందే. మనరాష్ట్రంలో, మనదేశంలో అనేక మతాలవారు, అనేక భావలవారు అనేక పార్టీలవారు నివసిస్తున్నారు. వీరిలో అధిక సంఖ్యాకపక్షంగా వున్నవారు కలరు. అల్ప సంఖ్యాకపక్షంగా వున్నవారు కలరు. అట్టి అల్పసంఖ్యాకవర్గముల యెడల సహనముతో ప్రవర్తించాలి. సహనమే కాదు. వారి యెడల మనము దాక్షిణ్యం కూడా చూపించాలి. పరసహనం లేకుండా ప్రవర్తించే మనము అనాగరికులమైన అడివిమనుష్యులతో సమానం. అల్పసంఖ్యాకవర్గముల యెడల మనము చూపేడి సహనమునుబట్టియే మానవనాగరికత నిర్ణయమగుచుండును." నోటిమాటగా అల్పవర్గములకు రక్షణ ఉండవలెనని చెప్పచున్నామే గాని క్రియలో చూపించడంలేదు. యువకులైన మీరు మార్గదర్శకులై సరిసమానభావం చూపవలెనని నొక్కివక్కాణించుచున్నాను. ఈ విషయములో మీకు భయప్రమాదములు రావచ్చును కాని, అల్పసంఖ్యాక వర్గముల యెడల దాక్షిణ్యమును ఎక్కువగాచూపుట వల్ల కలిగే ప్రమాదములు చేయడమంచిది. సంకుచిత స్వవత్సాభిమానములతో నీచంగా ప్రవర్తించవద్దని మీకు మనవిచేయుచున్నాను.

మీరే ప్రజానాయకులు కాదగియున్నారు. మీ మాటలు, మీ చేతలవల్లనే ప్రజాజీవితము మునుందు సంస్కరింపబడి నూతనరూపమును దాల్చవలసియున్నది. కనుక మీ ప్రవర్తన మీ గుణాలమే ప్రజల గుణగుతులను మార్చుచేయగలదు, స్వాతంత్ర్య దినోత్సవమునాడు నేను ప్రకటించియుండిన ఒక సందేశమునుండి యీ క్రింది వాక్యములను ఉదహరించుచున్నాను.

"దేశముయొక్క నైసర్గిక శౌగంధిక పరిస్థితినిబట్టియు, దేశములోని జనసంఖ్యనుబట్టియు, వస్తుసంపదనుబట్టియు ఆ దేశమునకు గణ్యతయును, ప్రాధాన్యమును ఏర్పడునని చాలామంది అభిప్రాయము. కాని ఒక జాతియొక్క విశిష్టత ఆ జాతియొక్క గుణగుతులనుబట్టియు ధర్మ నిరతినిబట్టియు ఉంటుంది. అట్టి జాతీయ ఉత్తేజమును బట్టియే అది పేరు ప్రఖ్యాతులను ప్రతిభను సంపాదించును. దానిని బట్టియే ఆ జాతికి అంతర్జాతీయ సంఘంలో గౌరవమేర్పడగలదు. భారతదేశంలో ఎటువంటి పరిపాలనా విధానం అమలులో నున్నది? అధర్మంగా పరిపాలింప బడుచున్నదా? ధర్మబద్ధంగా పరిపాలింపబడుచున్నదా? ఆ విషయమును బట్టియే గణ్యత యేర్పడును. కాబట్టి మనము స్వలాభకాంక్షలను విడనాడి దేశమేమే ప్రధానంగా ప్రవర్తించిన యెడల అట్టి ఉత్తమలక్ష్యములతోను, ఆదర్శములతోను కృషి చేసినయెడల అట్టి ఆత్మబల విశ్వాసము మనలో ఉన్నయెడల, మన పురోభివృద్ధిని ఆటంకపరచ గలిగినది యీ మహిలో నహియని చెప్పవచ్చును. మనము యీ రీతిగా కృషి చేయవలెనే గాని కేకలుపేస్తూ నినాదాలు చేయడంవల్ల ప్రయోజనం లేదు.

మీరు ఉత్సాహంతో, ఆత్మ విశ్వాసముతో ధైర్యంగా ఉత్తమలక్ష్యములను సాధించుటకు కృషిచేయండి - ఆగస్టు 15 తేది నుండి ఇంతవరకు ఉత్తర దేశంలో సంభవించుచున్న పరిస్థితులు చాలాదారుణమైనవి. ఇంకాముందున్న కాలము మరింత దారుణముగా ఉండవచ్చును. ఆరికంగా,

తిమ్మన, ధూర్జటి

(16 వ పేజీ తరువాయి)

ధూ : ఆ య న క న్నా తెలిసినవా రెవరు ? బిరుదుల పిచ్చకు మీ కాలాన్ని చెప్పి మరొక కాలాన్ని చెప్పాలి.

నే : జయంతల విషయాన్ని గురించి మీ తమకుంటారు తాతగారూ ?

ధూ : మేమనుకుంటే మీకేం ? ఏమన్నా అనుకుంటా మనుకుంటే యెట్లాగో ఒక్కటా మా మతాల్ని తేల్చుకునే వ్యవహరించేవారు. అట్లా గాకుండా అదే పనిగా సాగించేటప్పుడూ మా మతాలెందుకూ? మా పుణ్యమా అని మా అందరి మరణకాలులు మీకు తెలిలేదుగాని, తెలిస్తేనా మేమంతా ప్రతిసంవత్సరం పుట్టలేక చచ్చే వాండ్లం మళ్ళీ.

నే : ఒకసారి చచ్చిందికాకనా ! (తిమ్మనతో) తమరేం సెల విచ్చారుకారు.

తి : నే నేమన్నా నాయనా ! మనుష్య మాత్రుల్నిట్లా గౌరవించడం వెర్రని మా మతం. అది యే అవతారపురుషుడైన శ్రీరామమూర్తికో, కృష్ణమూర్తికో చెల్లుతుందికాని, కేవలం కవిత్వం చెప్పినవాడికి, సంగీతం పాడినవాడికి మొదలైన వాండ్లకు కెందుకోయ్. అట్లానే వ్యాస వాల్మీకి కాళిదాసాదులకుగూడా యేదో చిన్నా లుగా తిథుల నేర్పర్చి ఆరంభించకపోయారా? ఏమిటో మా కివన్నీ అర్థంకావు.

నే : నందనవన మెట్లాగుంటుందండీ ?

ధూ : ఒకటెట్లా వుండేది వర్ణించడానికీ ధూలోకంలో నమరిననూత్రం తెలిసిందాన్ని నుండి తెలిసి దాన్ని వర్ణించడం. నందనవనముట్లాటిది మనకు తనప్పు డెట్లా

రాజకీయంగా, అనేక విధాలుగా తీవ్ర పరిస్థితు లేర్పడ వచ్చును. కాని యీ దేశ సమస్యల నన్నింటిని పరిష్కరించుటకు మీరు నిరుత్సాహము చెందక మనో నిబ్బరంతో పనిచెయ్యాలి. మీరందరు పడుచు వాళ్ళు-మీకు జనప్రతులు, ధైర్య సాహసాలు, ఉత్సాహం సహజంగా ఉండగలదు.

కనుక యీ కష్టకాలంలో మీ దేశానికి మీరు సేవచేయవలెననే ఆసక్తితో మీ శక్తి సామర్థ్యములను వినియోగించవలెనని కోరుచున్నాను.

వర్ణించడం ? అధవా మా యెరుక ననుసరించి చెప్పామా అంటే ఒక్కడాన్నే సంతుష్టిపడ వర్ణించలేనప్పుడు మనస్సును మిగతా వాటికెట్లా పట్టించడం ?! పట్టుబట్టి పట్టిదామంటే మనస్సు దానిమీద నాగదాయ్. ఆవరణా స్నెంచిలే లోపలి మామూల మీదికి వాటిని తలిస్తే, చెట్లమీదికి, వాల్మీకిలే చేమలమీదికి, పొదల మీదికి, జలయంత్రాలమీదికి, అప్పరసలమీదికి ఇట్లా కుప్పిగంతులేసే! దాని కొకటేమాగ్గం-తగ్గపుణ్యం తేసుకెళ్లి చూడాలిందే.

నే : అప్పరసలు మనవాండ్లకు మల్లేనే వుంటారా అండీ?

ధూ : (లేస్తూ) తాతగారూ, ఇక వీడు పోకిరితనానికి దిగాడు. అడగడలచుకున్న వడి గాడు. ఇప్పు డప్పరస లెట్లాగుంటా రంటున్నాడు. కాసేపుంటే వాండ్లను గురించి అడెట్లా యిడెట్లా గంటాడు. దాన్ని తీర్చామా యింకా యింకా సంకటంగా అడుగుతాడు. నాయనా, యీ లోకంలో నన్నున్నాళ్ళు మంచి విషయా ల్నూపించుకుని వర్ణించి నోరూరి పోయాం. ఇప్పుడైనా మమ్మల్ని నుభవించనీ ఆవర్ణము చేసేటప్పుడు తోచిన వూహాపోహల్నూ. మననంతో వచ్చే అనుభవం తగిన సంతుష్టి నీయదు. మరచిపోయానా తాతగారోయ్! ఈనాడింద్ర సభలో నాట్యకళాప్రశంస. అక్కడి కంతా చేర్తారు; అన్ని ఘంటుల నాట్యాలు ప్రదర్శిస్తారు దేవకాంతలు. వెల్లిచూద్దాం, రండి.

నే : అదృష్టవంతులు: మీ కట్లాటి వాట్ని చూచే యోగం లేదుకదా.

ధూ : లేకేం? కొంచెమాను, నీవు చూద్దావ్ గాని.

నే : మరే యెక్కడి మాట లేండీ.

(ధూర్జటి, తిమ్మన నిష్క్రమణ)

నే : ఆహా మహానుభావులు! అయితే, వీరి ప్రతిభలకు దగ్గ వ్యాపకం లేకపోయింది. లేక పోలే యెంతసే పైనాపలికించుందును. (ఆగి) అయ్యయ్యా, యెంతపొరబాటు చేసాం! నిల్చిన గ్రంథాలేనా, యింకా యేమైనా వ్రాసారా అని అడక్కపోతిన్నే ?... ఏం లాభం? మాకు జ్ఞాపకం లేదంటారు. పోనీ అడుగుదా మంటే ధూర్జటిగా రేమైనా తావిస్తేనా! అప్పరసల మాటొచ్చేటప్పటి కాయనకు గుబురుబాయ్. తిమ్మన్నగారు వట్టి అమామకుడు: ఆయనధాటి కాగ లాక వెంటబాయ్. ఈసారిట్లాకాదు. ముగ్గుర్ని పిల్చి చూస్తా.

(నిష్క్రమణ)

ప్రతి తల్లియును ఉడ్వర్డ్స్ గ్రేప్ వాటరు యొక్క శ్రేష్టమైన గుణమును ఎరుగుదురు అది బిడ్డలను కాపాడుచున్నది

WOODWARD'S GRAPE WATER
keeps baby well

"పాముంతో పోరాడు" గుర్తుగంటే అవలెన పురీషవర్గ గ్రేప్ వాటరు. కాబట్టి తమ బిడ్డలకు కొరకై తల్లిదండ్రులు దీనిని వాగ గమనించవలెను.

I-WW108-111 TEL W. WOODWARD LTD, LONDON, ENGLAND

నారాయణ బట్ట

(20-వ పేజీ తరువాయి)

“మహారాజా, ఇది దివ్యముగ స్వప్నము. నా అన్నగారితో సంగి చేసుకొనుట పూజ్యులగు నా పితృపాదుల యభిమతమే కాక, కేవలమాదివ రాహదేవుని ఆదేశము. మరియొక నూచనయు గండు కలదు. రాజరాజనరేంద్రుని పక్ష మవలం బించినచో మీకు నారి అనంతరము వేంగీరాజ్య పట్టాభిషేకము ప్రాపించు లక్షణముగూడ స్వప్న ముగా తోచుచున్నది.”

విజయాదిత్యుడు దాతనికి నెలవిచ్చి పంపెను. అతడు చెప్పిన ఫల మాలోచించు కొనెను. మాటిమాటికి పిల్లవాడగు శక్తివర్మ పడుచున్న యగచాట్లు మనస్సు, వేధించుచుండెను. మూడు దినము లాలోచించినను స్వప్నవృత్తము విస్మృతి నొందలేక పోయెను. రాయబార మంప నిశ్చయించెను. కాని రాజరాజు రాయబార మంగీ కరించునా? స్వప్నమందలి రాజరాజువలె రాజరాజు ప్రవర్తించునా? వినున రాయబార వాస్తవ మంపినంత మాత్రమున నవ్వమేమి?

అప్పటికే కర్ణాటకుల నైస్యము విజయాది త్యుని సహాయమునకు వచ్చుచుండెను. ఆ నైస్యము వచ్చుచున్నట్లు వజ్రయశ్రద్ధలకు ముందుగానే తెలిసెను. కాని యావార్త విజ యాదిత్యునికి జేరకుండ నరికట్టెను.

విజయాదిత్యుడు జంతుతో నన్నకు సంగినిమి త్తము రాయబార మంపెను. వజ్రయశ్రద్ధ యేకాంతమున రాజరాజుకు మంత్ర ముపదేశించెను. “సోదరులు కలహించుట యుద్ధయులకు శ్రేయస్కరముకాదు. ఈ యవకాళము చేతనే గదా, కర్ణాటక నైస్యములకు మనము చులకనే యొనరి! ఈ యుద్ధమువలన జనసంతోభము కలుగుచున్నది. పంటలు చెడిపోవుచున్నవి. తమ్ముని నాదరముతో దరిదీయుట లోక శ్రేయము.”

రాజరాజు ఆలోచించెను. పూర్వ మొక మారు ఈ తమ్ముడు తన్ను దేశమునుండియే వెడల నడిచెను. ఇప్పుడు పెద్దసేనలతో దండె త్రెను. ద్రావిడసేనలు ముంగు తాకినందున సన్న గిల్లిన సేనతో నిశ్చయించుకొన్నాడు. మరియును కర్ణాటకసేనలు వచ్చుచున్నవి. ఇప్పు డితనితో సంగి చేసుకొనుట ప్రమాదము కాదా!

రాజరాజు మనస్సులో నాలోచించు చుండ గనే వజ్రయశ్రద్ధయే తెలిసిపోయెను. రాజ రాజు మాటాడకముందే యిట్లనెను:

“రాజా విజయాదిత్యుడేవులతో మన మిప్పుడు సంగి చేసికొనినచో నా వచ్చుచున్న కర్ణాటకసేనలు వెనుకకు పారిపోవును. అప్పుడు ములభముగా వానిని నాశము చేయవచ్చును. ఒక వేళ తలపడినను శుభముగా నోర్యవచ్చును. మీ తమ్ములను రాజధానిలో సమస్త గౌరవ ములు చూపుచు గౌరవాదరములతో బంధితుని చేయవచ్చును.”

రాజరాజు భార మంతయు వజ్రయశ్రద్ధ డలకే వదిలివేసెను. శ్రీఘ్రకాలముననే సోదరులకు సంగి కుదిరెను. కష్టసమయములో తా నంపిన రాయబారమును రాజరాజు సరిగా చూచు నని విజయాదిత్యు డూహింపలేదు. కాని యాత డెన్నడును తలంపని విధముగా విశేషముగ వాదరముతో నుత్తరము వచ్చెను. విజయా దిత్యుడు నమ్మలేక పోయెను. ఒక్కమృగముగా నతని హృదయములో నన్నగారిపై భక్తి గౌర వము ప్రేమ ఉండి పొంగి పారలసాగెను. రాజ రాజు రాయబారమును విశ్వసించి విజయాది త్యుడు సన్దేశముగా లొంగిపోయెను.

రాజరాజు రాయబారములో నిచ్చిన యభ యము సర్వవిధముల చెల్లించెను. విజయాదిత్యు డికి సమస్త గౌరవములు చేయ నుత్తరువు లొసంగెను.

ఇంతలో విజయాదిత్యునికి సహాయమునకు వచ్చుచున్న కర్ణాట నైస్యములు కృష్ణకు దక్షిణ తీరముననే తూర్పుకు వచ్చుచుండెను. స్వర కాముని యాధిపత్యమున రాజరాజు సేనలు కృష్ణ ను తరించెను. విజయాదిత్యుని సేన లచ్చట నున్నట్లే నూచనలు చేయుచు వార్తలు ప్రసరి జేసెను. కర్ణాట నైస్యములు దురహంకారముతో ముందుకు వచ్చుచుండెను.

అకస్మాత్తుగా నా నైస్యములపై స్వరకా ముని నైస్యములు పడెను. కర్ణాట దండ నాథులు ని వ్యే ర పోయిరి. నారికి సేనలు కూర్చుకొని యెదిరించు నవకాళముగూడ లేకపోయెను. ఆ సేనలో బహుభాగ మా యుద్ధ ములో హతమయ్యెను. పలువురు భటులు దండె నాథులు బంధితులైరి. శేషించిన సేన పారిపో యెను. స్వరకాముని సేనలు కులభముగా వానిని తరిమి కొట్ట గలిగెను. ఈ విధముగా నప్పటిలో కర్ణాటక నైస్యములకు వేంగీరాజ్యముపై నాశ లేకుండ పోయెను.

రాజరాజు నరేంద్రుడు మహా సంగంభముతో నా విజయ యాత్రచేసి తమ్మునితో రాజ మహేంద్ర పురమునకు తిరిగి వచ్చెను. తదాది విజయాదిత్యునకు సమస్త గౌరవములు సన్మాన ములు జరుగుచుండెను.

అయితే, రాజమహేంద్ర పురిలో విజయా దిత్యు డెవరు? అతడు కేవలము రాజభ్రాత, రాజబంధువు! అతనికి ఎవ్వరు గౌరవము చూపుటలో లోటు చేయరు. అతనికి కావల సిన వస్తువులకు పరిచారకులకు నేమాత్రము కొరత యుండదు. అతడు తలపు సూచించి నంతనే జరిగిపోవు చుండెను. విద్యాగోష్ఠికి పంపక భట్టాచార్యులు వచ్చిపోవు చుండును. రాజరాజు ఎడమప్రక్క నతడు తప్ప మరి యెవ్వరు నుండ పిలువెడు. కాని ఏమైనను అతడు రాజభ్రాతయే కదా, ఉత్సవ విగ్రహమే కదా!

విజయాదిత్యుని కెట్టి యుద్యోగమును లేదు. అతనిపై నెట్టి ప్రభుత్వభారమును లేదు. అత నితో నెట్టి రహస్యాలోచనయు జేయరు. స్వభావ సిద్ధముగా నతనిబుద్ధి చురుకైనది. అతడు భరణపు జీవితముతో నెట్లు తృప్తిపడ గలడు. కవులతో గాయకులతో నర్తకులతో గోష్ఠిలో విలాసములతో నాతడు తృప్తి పొందు వాడు కాదు. అధ్యాత్మచింతలతో దేహము మరచు ప్రకృతికాదు. కజ్జయతె రాజకార్య ములను స్వరకామునివలె యుదకర్మలను అన్న గారికి మంత్రము ఉపదేశింపగల సమరుడు. కాని యతని నందుకు పిలువరు. పిలువని పేరంటము నకు పోవుట రాజతీవికి కొరతకదా! అందుచే నాతని నిశితబుద్ధి త్రుప్తపట్టిన ఖడ్గమువలె మొక్కపోవుచు మరణభూమిలో నాటిస మొలక వలె నిష్కల మగుచున్నట్లు అతనికి గోచరింప సాగెను.

ఈ బంగారు సంకల లతనికి మధ్యమధ్య విసుగు కలిగించును. విసుగుతోపాటు రాజనరేం ద్రునిపై నతని హృదయమున కోప మంకురిం చును. కాని నిజముగా నతనికి రాజనరేంద్రుడు చేసిన లోప మేమి? ధర్మమూర్తియగు నన్న గారిపై కోపమా! ఆ కోపము పితృపాదుల కిష్టము కాదు; అది వరాహానకు సమ్మతిము కాదు!

విజయాదిత్యుని కుమారుడగు శక్తివర్మ స్థితి కూడ తండ్రిస్థితినే అనకరించు చుండెను. తండ్రితోపాటు ధీమాగములలో తిరుగుచు పడ్డ కడగండ్లు గట్టెక్కినవి. రాజకుమారుల కవసర మగు సమస్త విద్యలు నతనికి ఉపాధ్యాయులు గరపుచుండిరి. రాజనీతి రణనీతి నేర్చుచుండెను. అతనిది తండ్రివలె తీక్షణ ప్రకృతికాదు. తనపై నే భారము నుంచక శుభముగా జీవితము వెళ్ల నిచ్చి నచో సంతోషించు స్వభావము. కష్టపరంపరల పిమ్మట నిలుకడగా రాజమహేంద్ర పురములో పొందుచున్న శాంతిసౌఖ్యము లాతని మరింత శుఖలాలసుని జేసెను.

కాని విజయాదిత్యుని కది బాగుండలేదు. తనవలెనే కుమారుడుగూడ నిరుద్యోగియై కృపించుట యాతని కెంతమాత్రము నిష్ఠము లేదు. తుద కన్నగారితో నా విషయము ప్రస్తావించు టకు నిశ్చయించెను.

ఏకాంతముగా ముచ్చటించుట కవకాశ మియ మని వేడుచు విజయాదిత్యుడు అన్న గారికి వార్త నంపెను ఆ సాయంత్రమే వచ్చుట కభ్యుసంజ్ఞ యొసంగి రాజరాజు తమ్ముని నావో వించెను. అంత శ్రీఘ్రముగా నవకాశ మిచ్చి పండున నన్నగారి యవ్యాజానరాగమునకు విజ

యాదిత్యుడు ముగ్ధుడయ్యెను. ఆ సాయంత్ర మాతడు రాజదర్శనమునకు పోవునప్పుడు రాజ మందిరములో నాతనికి రెండవ రాజరాజుకు వలెనే విశేషపూజలు జరిగెను. అది చూచి యతని హృదయము మరింత యాద్యమయ్యెను.

విజయాదిత్యుడు రాజరాజు ముందు కిరస్సు వంచి పాదము లంటి కన్నుల కన్నుకొని యభి వందన మాచరించెను. రాజరాజుతనీ కరస్పర్శతో నాదరించి యున్న తానమున గూర్చుండజేసెను. అచ్చట నారి యేకాంతమున కెట్టి యభ్యంతర మును లేనట్లే యాతనికి గోచరించెను. అన్నగారికి నాయం దంత విశ్వాస మున్న చని తలంచు కొనుచుతడ డుప్పొంగెను.

కుశలప్రశ్నాదిక మైన పిమ్మట వచ్చిన కార్య మేమని రాజరాజు ప్రశ్నింపగా, శక్తి వర్మసంగతి ప్రస్తావించుటకు వచ్చినట్లు విజయా దిత్యుడు తెలిపెను.

“శక్తివర్మను కష్టసాధ్యము లగు కొన్ని కార్య ములలో నియోగింప దలచినాము. అందు కతడు సమ్మతించునా?” అని రాజరాజు జడిగెను.

విజయాదిత్యుని కాశ్చర్యమయ్యెను. తాను వచ్చిన కార్య మడుగకుండనే సఫల మైనందున నతీ దానంద భరితు డయ్యెను.

“మీరు నియోగించిన కార్యములు నిర్వర్తించుటకంటె శక్తివర్మకు మరేమి కొరకయ్యుండును? మీ యాజ్ఞ లత డనుగ్రహములుగా భావింప గలడు” అనెను విజయాదిత్యుడు.

“అవును. కొంతకాలమునుండి మాకు అతనికి భారముగ పని చెప్పనిచో ననుభవ మేర్పడక మాంద్య మేర్పడునేమా యని భయ మగు చున్నది. కాని యట్టిది మీకు రుచించునో రుచింపదో యని ప్రస్తావించ శంకించితిమి” అనెను రాజరాజు.

విజ నూ: “ఎంతమాట! మమ్ము, మాకుమా రుని మీస్వజనముగా భావించి యాజ్ఞాపింపవలె మహారాజా!”

రాజరాజు: “మీకును నది సమ్మతమని తెలి పినారు గనుక శక్తివర్మను త్వరలో పిలిపించి యతని కెట్టికార్యములు సాధించుటలో నెక్కువ యిష్టమో విచారించి నియోగింతుము. మీరు చెప్పిన మాటలపై నాధారపడుచున్నాను నుమా! తేనిచో మరి యొకరి కాశ్రమ విధింతుము!”

విజ: “శ్రమ యనవచ్చు ప్రభూ! శక్తివర్మ నిరుద్యోగిగనండుటచే మందబుద్ధియు వినోద లాలసుడునై దుప్పలు డగు నని మేము బహు కాలముగా చింతించుచు నా విషయము మనవి చేయుటకై యీ యేకాంత మభిలషించినాము. అడుగకుండగనే మీ యనుగ్రహమున మా యభి ప్రము సిద్ధించినది”

రాజరాజు వాదరముతో చిరునవ్వు గవ్వెను.

రాజ: “పూజ్యులగు విమలాదిత్యులు మాలో నను మీయందును సమానముగ మూర్తిభవించి యున్నారగదా! మన చిత్తములును నందుచే నొకే విధముగ బ్రసరించును. మీ కోరిక తెలి యుటచే మాకు పరమానంద మైనది”

విజయాదిత్యుడు మరియు నితరవిషయములు ప్రసంగించి నెలవుతీసుకొని వెడలిపోయెను.

వజ్రయశ్రద్ధలు ఈపదేశించిన నువర్ణ శృంఖలములు ఈ విధముగా విరియ సాగెను. ఆమరు నాటి యుదయముననే శ్రోత్రయులగు పలువురు బ్రాహ్మణులు గోదావరీతీరమున రాజమహేంద్ర పురములో యజ్ఞ మొనర్చుటకు అనుజ్ఞ నిరా కరించె నని వజ్రయశ్రద్ధలపై రాజరాజుకు కొండెము చెప్పి మనవి చేసికొనిరి. అందుపై రాజరాజు వారిని విచారించు నని చెప్పి నెల విచ్చిపంపెను.

తాత్కాలికముగా వజ్రయశ్రద్ధ రాజ్య తంత్రములో నెక్కువ స్వాతంత్ర్యము వహించు చున్నాడని రాజరాజుకు విసుగు జనించెను. అప్పుడే మోటుపల్లిలోని నావధ్యక్షుని రాజ మహేంద్రపురమునకు పిలిపింపవలసియుండెను. తాత్కాలికముగా నా పదవి యెవ్వరికియవలెనో యని యాలోచనలో నుండెను. వజ్రయశ్రద్ధ లేవ యుద్దేశము తెలుపకుండ రాజరాజు శక్తివర్మను పిలిపించి సంభాషించెను. అందుపై నతని కోరిక ప్రకారము శక్తివర్మకు తాత్కాలిక ముగా మోటుపల్లిలో నావధ్యక్షుపదవి యొసంగెను.

వజ్రయశ్రద్ధ కది యిష్టము లేదు. నావధ్యక్షుపదవి మిక్కిలి విశ్వాసపాత్రునకు సమగునకు నీయదని నది. అందులో రానున్నదిగములు ప్రమాదకర ముగా నున్నవి.

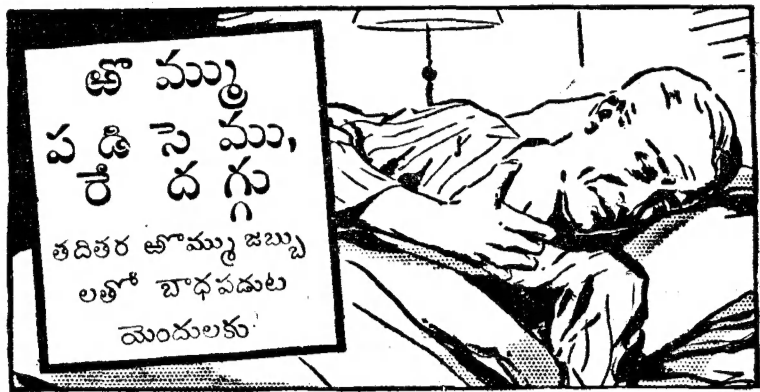
శక్తివర్మ కా పదవి యిచ్చినట్లు రాజరాజు వజ్రయశ్రద్ధకింగింపగనే వజ్రయశ్రద్ధ నివ్వరపోయెను.

ఇందుచే మనము తీర్చుకలసిన భారము ద్విగుణ మొనర్చినారు ప్రభూ! కాని యా బ్రాహ్మణులకు వైశాఖమాసములో యజ్ఞ మొనర్చ ననుజ్ఞ యిచ్చినచో మాత్రము మన కందరకు నా భారము దుర్భరముగ నని మనవి చేసికొందును”.

వజ్రయశ్రద్ధ పల్కులు విని రాజరాజు చిరునవ్వు నవ్వెను. “భయశీలు రగు మీతోటి వృద్ధబ్రాహ్మ ణుల భయము మా కానేరంప జూచెదరా?” అని యడిగెను.

వజ్రయశ్రద్ధ కాలము రాజరాజుతో ప్రసం గించి వెడలిపోయెను.

కొలదికాలమునకే శక్తివర్మ మోటుపల్లికి నావధ్యక్షుడుగా వెడలెను. విజయాదిత్యుడు శ్రద్ధగా రాజకార్యములు సమర్థతతో నిర్వహింప వలెనని కుమారునికి పునఃపునః ఆదేశించి ఆతర్వా దించి పంపెను.

దగ్గు మిమ్ములను దుర్బలపఱచును. మండుచున్న చర్మపుపాటలు మిమ్ములను కులభముగా, పూరణ - న్యూ మోనియాల వాతపడ వేయును. విష నివారక ఆహ్లాదగ్రాహకలైన పెప్సోను సేవించుచును. అవి మీ నోటిలోకరిగి, గొప్ప ఓషధిరసముల బయల్పెడలించును. అవి శ్వాసద్యారా ఊపిరితిత్తులలోనికి గొంపోబడి దగ్గునుతగ్గించి, ఊపిరి సడలించి చర్మపుపాటలను మెత్తపఱచును. కఫమునుపలచపరిచి, అంటు వ్యాధులనుండి రక్షించును.

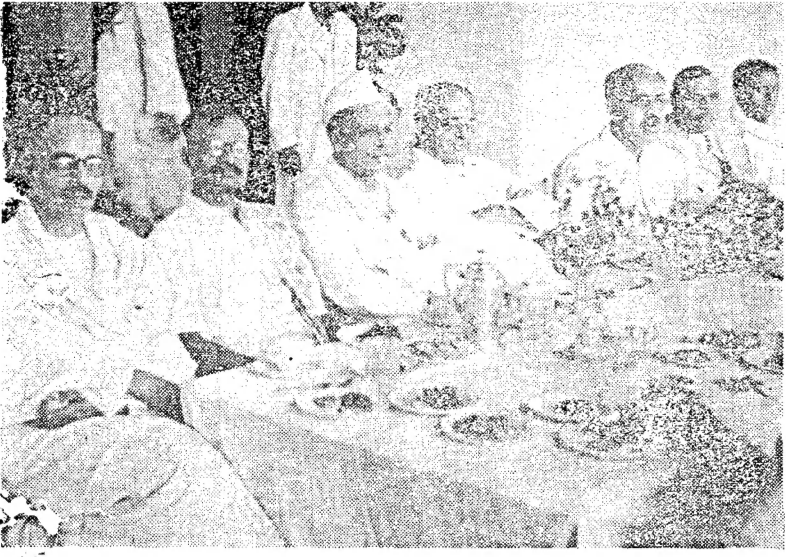
పెప్సో తీసికొనుము.

PEPS

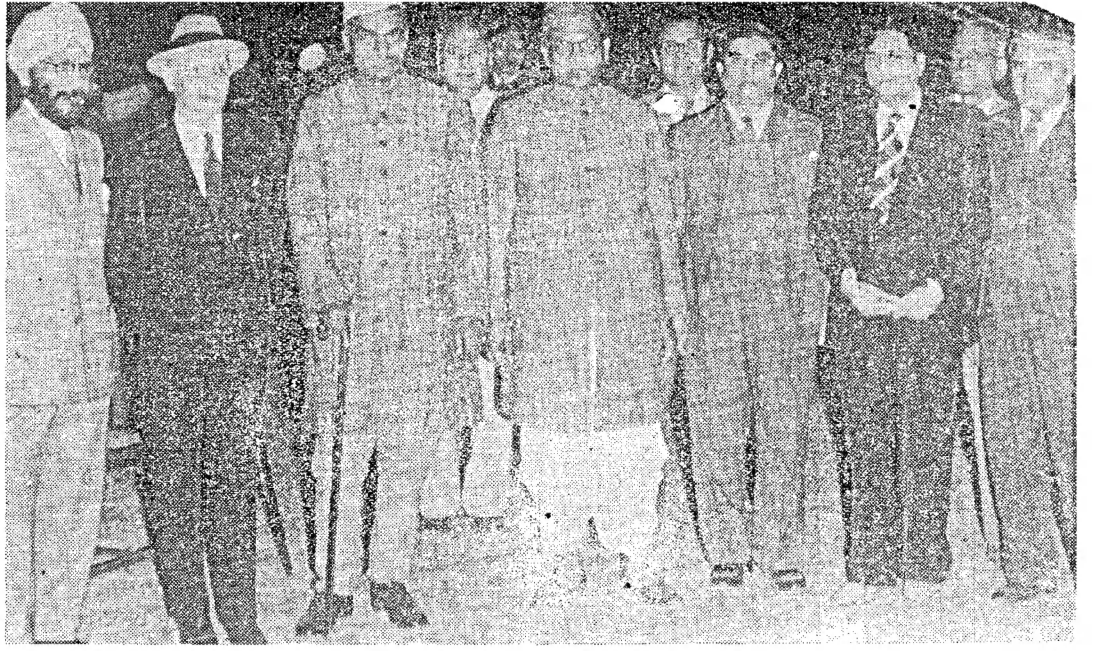
విషనివారక ఆహ్లాద గ్రాహకలు ఎల్లప్పుడు దగ్గు నుంచుకొనుడు. మందువర్తకు లందరి వద్ద దొరకును. ఏజంట్లు: దాదా అండ్ కంపెనీ, నైనియప్పనాయక్ ఓ.పి.టి. మద్రాసు.

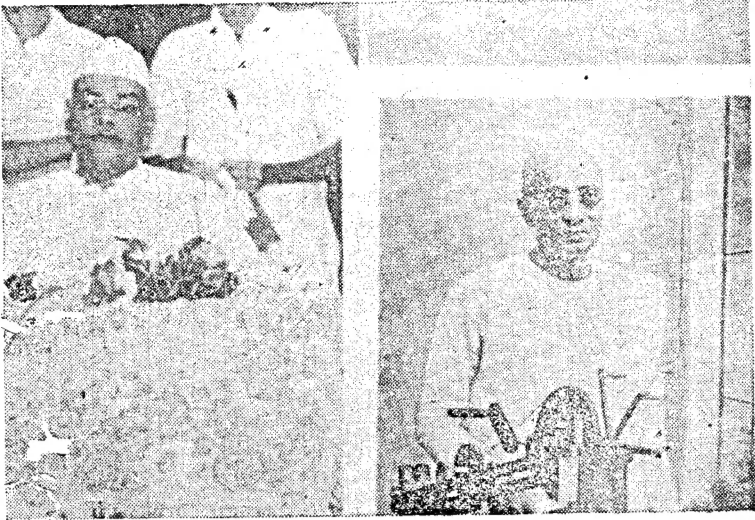
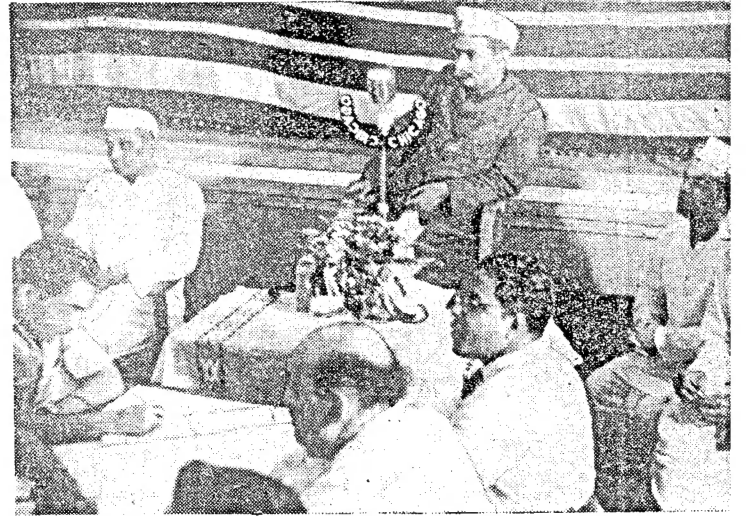
చెన్నపట్నం కార్యకేంద్ర మేయరుగా ఎన్నికైన డాక్టర్ యు. కృష్ణారావు గారి గౌరవార్థం కార్యకేంద్ర కాంగ్రెస్ పక్షంవారు విందు చేశారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆహారశాఖ ఉద్యోగులు ఆహారశాఖమంత్రి డాక్టరు రాజేంద్రప్రసాద్ గారి గౌరవార్థం న్యూఢిల్లీ లో విందు చేశారు.

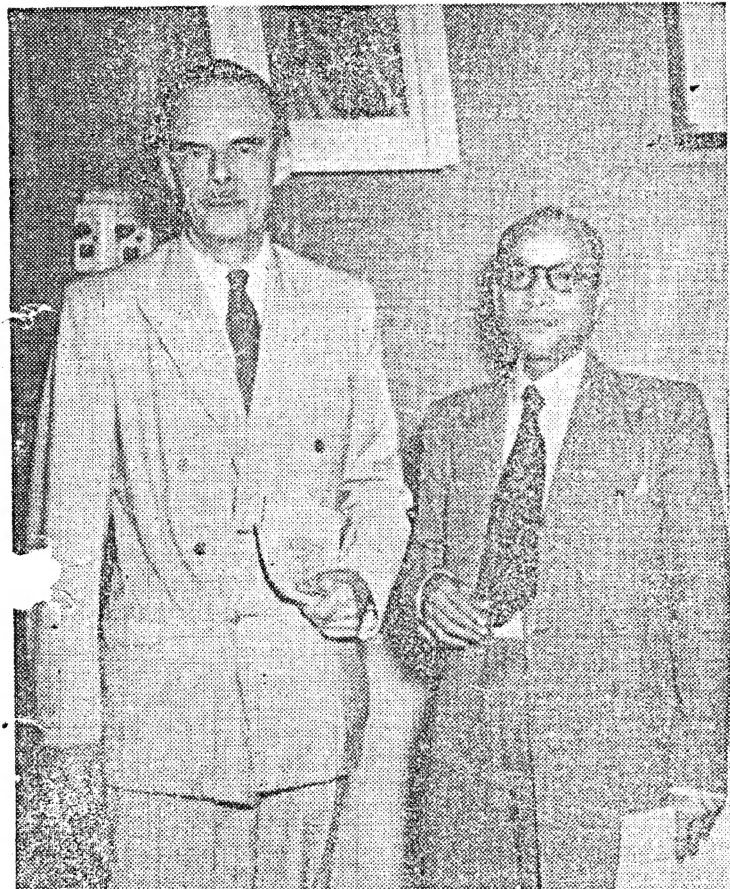
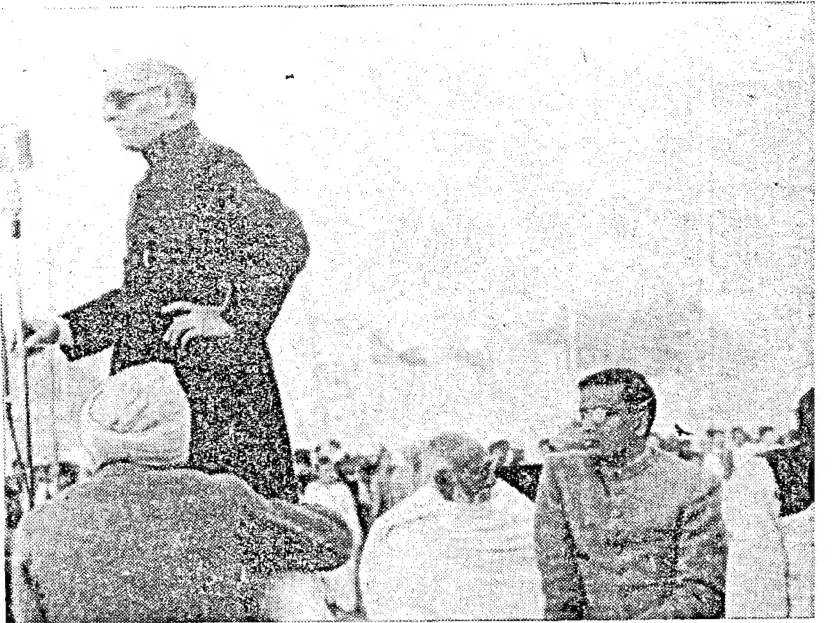
బాంబేలో రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యంలో రాష్ట్రపతి రాజేంద్రబాబు జన్మదినోత్సవం జరిపింది. ఆ సందర్భంలో జరిగిన బహిరంగ కథలో రాజేంద్రబాబు ఉపన్యసిస్తున్న దృశ్య

రత్నజాగరల సహాయనిధికి వసూలు చేసే నిమిత్తం ఢిల్లీ విద్యార్థులు 'హక్' ప్రదర్శనపాటి జరిపారు.

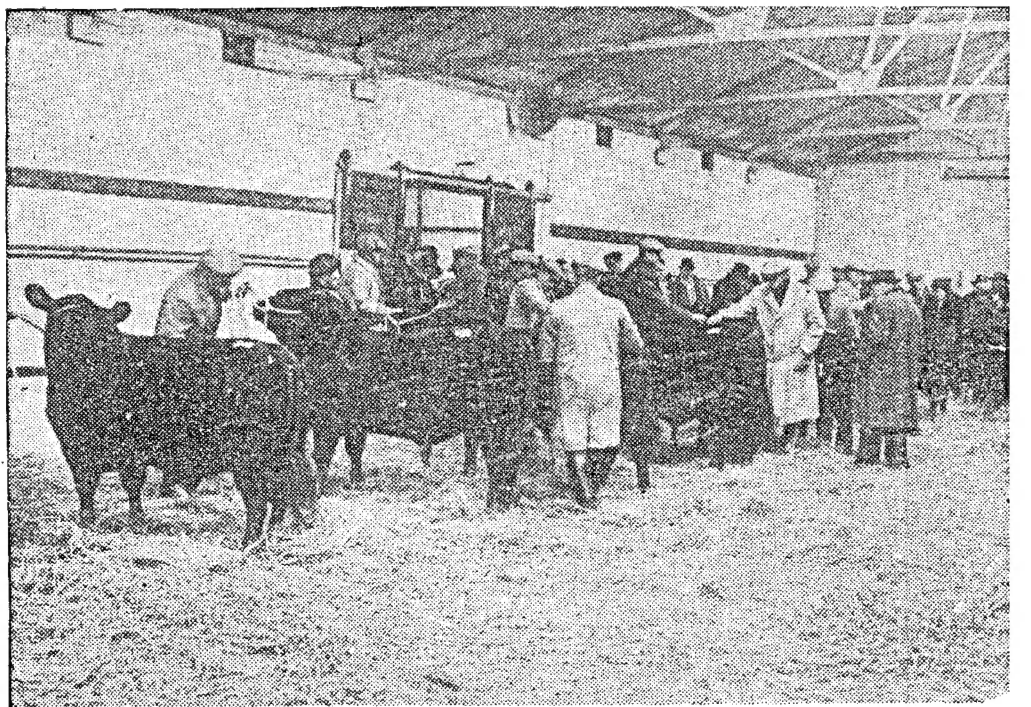
డా. రాజగోపాలాచారిగారి 70వ జన్మ దినోత్సవ సందర్భంలో చెన్నపురి గోల్డెన్ లో రాష్ట్ర హోం శాఖా మంత్రి డాక్టర్ సుబ్బారాయ్ గారు శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారి చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరించారు.

బెంగాల్ చిత్రకారుడు చిత్రకర్త 'యు.ఎస్.ఎ.' తరపున ఢిల్లీలో ఏర్పాటుచేసిన చిత్రకళా ప్రదర్శన ఇండియాలోని క్రెటివ్ హౌస్ కమిషన్ టెరెస్ మన్ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

మనదేశంలో లాగానే ట్రైబల్స్ లో పశువుల సంరక్షణ జరుగుతూ ఉంటుంది. యుద్ధకాలంలో తాత్కాలికంగా నిలిచిపోయినవి. యుద్ధానంతరం తిరిగి ప్రారంభమైనవి.

మాలవ్యాస్థానక దినోత్సవం : పండిత వడవమోహన మాలవ్యా వర్ధంతి సందర్భం ఢిల్లీలో జరిగిన బహిరంగ కథలో శ్రీ కె. యం. మన్మథ్ గారు ఉపన్యసిస్తున్నారు.

మిరబేమిల్స్

మీ నమ్మకమును చూర గొనిన నగలవర్తకులు

రత్నాలు

313, నేతాజి రోడ్ మద్రాసు.

అన్ని ముఖ్య కేంద్రములలో త్వరలో విడుదలకానున్నది.

భరణీ వారి

రత్నమాల

భానుమతి, డాక్టరు సుబ్బారావు, సి. యన్. ఆర్, నాగేశ్వరరావు, హేమలత, ఆరణి, రాఘవరావు, సూర్యనారాయణ, ఎ. యల్. నారాయణ, సీతారాం, రామనాథశాస్త్రి, వెంకుమాంబ, సుమిత్ర, రచన: సంగీతం: నృత్యము: స్టూడియో: ఛర్మకుమ. సముద్రాల. సుబ్బరామం. రాఘవయ్య. న్యూటో. రామకృష్ణ. నిర్మాతలు:— భరణీ పిక్చర్స్, మద్రాసు 12.

ఆంధ్ర దర్శినుండలాలకు :- పూర్ణా పిక్చర్స్, బెజవాడవారి రిలీజు.

త్వరలో వస్తోంది

నాటిలేని మేటి నాటకమని కొనియాడబడిన...

ఆంధ్ర రాక్షసి

ఆంధ్ర నాటక కళారంగంలో అసమాన ఖ్యాతిగడించిన డి.వి. సుబ్బారావు... పుష్పవల్లి - రమణరావు - మలక్కి - రలంగి... డైరెక్టర్ : సి. పుల్లయ్య... నిర్మాతలు: బెజవాడ రిలీజు... స్టూడియో: బెజవాడ

బె మి నీ వారి విడుదల ఆంధ్ర, రాయలసీమ, వైజామ్మ డొమినియనులకు సబ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: చమరియా టాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, బెజవాడ.